

Helsinki, Kööpenhamina, Oslo, Tukholma, 10. helmikuuta 2009

Nordean tilinpäätöstiedote 2008

Vakaa tulos taloudellisen tilanteen nopeasta heikkenemisestä huolimatta

- Tuotot 8 200 miljoonaa euroa (7 886 milj. vuonna 2007), kasvua 4 %
- Rahoituskate 5 093 miljoonaa euroa (4 282 milj.), kasvua 19 %
- Kulut kasvoivat 7 %
- Tulos ennen luottotappioita 3 862 miljoonaa euroa (3 820 milj.), kasvua 1 %
- Nettomääräiset luottotappiot -466 miljoonaa euroa (+60 milj.), luottotappioita oli 0,19 % luottokannasta
- Liikevoitto 3 396 miljoonaa euroa (3 883 milj.), laskua 13%
- Riskisopeutettu tulos 2 459 miljoonaa euroa (2 417 milj.), kasvua 2 %. Ilman Tanskan valtion takausjärjestelmään maksettuja takausmaksuja kasvua oli 3,5 %.
- Osakekohtainen tulos 1,03 euroa (1,20)
- Ehdotettu osakekohtainen osinko on 0,20 euroa (0,50); osinkoja maksetaan 19 % tilikauden tuloksesta
- Asiakkaiden kysyntään vastattiin edelleen – luotonanto kasvoi 17 % paikallisina valuuttoina laskettuna
- Talletukset kasvoivat 12 % paikallisina valuuttoina laskettuna
- Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista 9,3 % (8,3 %)
- Konsernin vapaita pääomia vahvistetaan 3 miljardilla eurolla osakeannin avulla ja pienentämällä osinkoa
- Nordea odottaa riskisopeutetun tuloksen pysyvän vuonna 2009 suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2008 (vuoden 2009 näkymistä enemmän sivuilla 11–12)

Vahvaa tuottojen kasvua myös viimeisellä neljänneksellä

- Tuotot 2 251 miljoonaa euroa, kasvua 5 % edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä ja 13 % edellisneljänneksestä
- Kulut kasvoivat 7 %
- Tulos ennen luottotappioita 1 101 miljoonaa euroa, kasvua 3 %
- Nettomääräiset luottotappiot -320 miljoonaa euroa (+6 milj.), luottotappioita oli 0,52 % luottokannasta
- Liikevoitto 781 miljoonaa euroa, laskua 28 %

"Nordean tulos vuodelta 2008 on vahva rahoitusmarkkinoiden myllerryksestä ja kansainvälisestä taloudellisesta taantumasta huolimatta. Kehitys oli vakaata kaikissa asiakastoiminnoissa. Viimeisellä neljänneksellä tulos ennen luottotappioita oli ennätysellinen, vaikka olosuhteet olivat erittäin vaikeat. Luottotappiot lisääntyivät odotusten mukaisesti talouden laskusuhdanteen myötä, ja ne pysyvät korkealla tasolla myös vuonna 2009. Jatkamme matkaamme kohti erinomaista Nordeaa ja pidämme kiinni orgaanisen kasvun strategiastamme. Valmistaudumme kuitenkin haasteelliseen vuoteen hidastamalla vauhtia ja pitämällä kulujen, riskien ja pääoman hallinnan etusijalla. Tänäpäin tehty ehdotus pääoman vahvistamiseksi auttaa meitä säilyttämään asemamme yhtenä Euroopan vahvimista pankeista", sanoo Nordean konsernijohtaja Christian Clausen.

Nordean visiona on olla johtava pohjoismainen pankki, joka luo merkittävää arvoa asiakkailleen ja omistajilleen ja joka on tunnettu osaavasta henkilöstöstään. "Teemme sen mahdolliseksi" - autamme asiakkaitamme pääsemään tavoitteisiinsa tarjoamalla heille laajan valikoiman pankkitoimintaan, varallisuudenhoitoon ja vakuutuksiin liittyviä palveluja. Nordealla on noin 10 miljoonaa asiakasta ja noin 1 400 konttoria. Konserni on johtava Internet-pankkipalveluiden tarjoaja ja sillä on 5,2 miljoonaa verkkopankkiasiakasta. Nordea noteerataan Nasdaq OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa.

Tuloslaskelma

	1-12	1-12	Muutos	Q4	Q4	Muutos	Q3	Muutos
Miljoonaa euroa	2008	2007	%	2008	2007	%	2008	%
Rahoituskate	5 093	4 282	19	1 386	1 143	21	1 296	7
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	1 883	2 140	-12	390	526	-26	480	-19
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	1 028	1 209	-15	325	316	3	221	47
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	24	41		45	12		-25	
Muut tuotot	172	214		105	145		24	
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	8 200	7 886	4	2 251	2 142	5	1 996	13
Henkilöstökulut	-2 568	-2 388	8	-655	-615	7	-635	3
Muut kulut	-1 646	-1 575	5	-461	-429	7	-395	17
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-124	-103	20	-34	-29	17	-30	13
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-4 338	-4 066	7	-1 150	-1 073	7	-1 060	8
Tulos ennen arvonalentumistappioita	3 862	3 820	1	1 101	1 069	3	936	18
Arvonalentumistappiot luotoista	-466	60		-320	6		-89	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	3		0	3		0	
Liikevoitto	3 396	3 883	-13	781	1 078	-28	847	-8
Tuloverot	-724	-753	-4	-144	-226	-36	-192	-25
Tilikauden tulos	2 672	3 130	-15	637	852	-25	655	-3

Liiketoiminnan volyymit, avaintiedot

	31.12.	31.12.	Muutos		Muutos
Miljardia euroa	2008	2007	%	30.9.	%
				2008	
Luotot yleisölle	265,1	244,7	8	272,1	-3
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle josta säästämisen tilit	148,6	142,3	4	155,1	-4
Hoidossa oleva varallisuus	45,5	40,8	12	46,6	-2
Vastuovelka, henkivakuutus	125,6	157,1	-20	138,9	-10
Oma pääoma	28,3	32,1	-12	30,1	-6
Taseen loppusumma	17,8	17,2	3	17,8	0
	474,1	389,1	22	439,8	8

Tunnusluvut

	1-12	1-12	Q4	Q4	Q3
	2008	2007	2008	2007	2008
Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa	1,03	1,20	0,25	0,33	0,25
Osakekurssi ¹ , euroa	5,00	11,42	5,00	11,42	8,28
Osakkeen kokonaistuotto, %	-46,9	6,4	-32,6	-0,4	-2,4
Ehdotettu/maksettu osakekohtainen osinko, euroa	0,20	0,50	0,20	0,50	
Osakekohtainen oma pääoma ¹ , euroa	6,84	6,58	6,84	6,58	6,83
Liikkeessä olevat osakkeet ¹ , miljoonaa	2 590	2 593	2 590	2 593	2 593
Liikkeessä olevat osakkeet laimennusvaikutuksen jälkeen ¹ , miljoonaa	2 592	2 594	2 592	2 594	2 595
Oman pääoman tuotto, %	15,3	19,7	14,4	20,2	15,0
Kulu/tuotto-suhde, %	53	52	51	50	53
Vakavaraisuus suhde, ensisijaiset omat varat, ennen siirtymäsäännöksiä ¹ , %	9,3	8,3	9,3	8,3	7,9
Vakavaraisuus suhde ennen siirtymäsäännöksiä ¹ , %	12,1	10,9	12,1	10,9	10,6
Vakavaraisuus suhde, ensisijaiset omat varat ¹ , %	7,4	7,0	7,4	7,0	7,0
Vakavaraisuus suhde ¹ , %	9,5	9,1	9,5	9,1	9,4
Ensisijaiset omat varat ¹ , miljoonaa euroa	15 760	14 230	15 760	14 230	15 275
Riskipainotetut saamiset ¹ , miljardia euroa	213	205	213	205	218
Henkilöstömäärä (henkilöttyövuotta) ¹	34 008	31 721	34 008	31 721	33 761
Riskisopeutettu tulos, miljoonaa euroa	2 459	2 417	664	619	610
Riskipainotettu tulos, miljoonaa euroa	1 432	1 585	384	401	361
Taloudellinen pääoma, miljardia euroa	11,8	10,2	12,8	10,9	12,0
Riskisopeutettu osakekohtainen tulos, euroa	0,95	0,93	0,26	0,24	0,23
Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto, (RAROCAR), %	20,8	23,6	21,4	23,2	20,6
Markkinaehtoinen arvo, miljoonaa euroa	2 624	3 189			

¹ Kauden lopussa.

Konserni

Vuoden 2008 tulos

Tuotot yhteensä kasvoivat 4 prosenttia 8 200 miljoonaan euroon. Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi prosentin 3 862 miljoonaan euroon. Nordea saavutti vuonna 2008 finanssikriisistä ja kansainvälisestä taantumasta huolimatta jälleen vahvan tuloksen.

Nopeasti heikentyneen taloudellisen tilanteen vaikutukset ovat alkaneet tuntua Pohjoismaissa ja ne näkyvät edelleen vuonna 2009. Nordea valmistautuu sen vuoksi haasteellisiin aikoihin. Toimintaa sopeutetaan markkinoiden olosuhteisiin. Orgaanisen kasvun vauhtia hidastetaan, ja kulujen, riskien ja pääoman hallintaa tiukennetaan entisestään. Kuluja karsitaan ja konsernin pääoman käytölle on asetettu uudet tavoitteet. Lisäksi Nordea pyrkii kasvattamaan liiketoimintaa nykyisten asiakkaiden kanssa ja myös hankkimaan valikoidusti uusia asiakkaita, joiden luottokelpoisuus on hyvä.

Orgaanisen kasvun strategia tuotti tuloksia myös vuonna 2008. Tuotot lisääntyivät rahoituskatteen vahvan kasvun ja asiakaslähtöisestä pääomamarkkinatoiminnasta saatujen tuottojen ansiosta.

Luotonannon volyymit kasvoivat 8 prosenttia 265 miljardiin euroon. Paikallisissa valuutoissa laskettuna luottovolyymit kasvoivat 17 prosenttia.

New European Markets -toiminnon luottovolyyymien kasvu hidastui vuoden aikana, ja viimeisellä neljänneksellä kasvua oli vuositasolla 15 prosenttia. New European Markets -toiminnon tuotot kasvoivat 84 prosenttia ja kulu/tuotto-suhde oli 39 prosenttia vuonna 2008.

Rahoituskate kasvoi vahvasti yritysluottojen ja henkilöasiakkaiden asuntoluottojen marginaalien nousun sekä edelleen jatkuneen volyymikasvun ansiosta, joskin kasvuvauhti hidastui vuoden lopulla. Marginaalit paranivat vuoden aikana, mikä kuvaa luottoriskien hinnoittelun muutosta. Marginaalien kasvu myös kompensoi likviditeettipremioiden nousua.

Kulut kasvoivat yhteensä 7 prosenttia. Kuluihin sisältyy 28 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja.

Nettomääräiset arvonalentumistappiot ja ongelmaluotot ovat lisääntyneet taloudellisen taantumana vuoksi. Arvonalentumistappioita kertyi nettomääräisesti 466 miljoonaa euroa, ja niiden määrä oli 0,17 prosenttia luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumisia ei oteta huomioon. Kun nämä otetaan huomioon, luku oli 0,19 prosenttia. Luotot, joiden arvo on alentunut, kasvoivat 55 prosenttia, ja niitä oli bruttomääräisesti 2 224 miljoonaa euroa. Kasvu liittyi lähinnä Pohjoismaihin.

Liikevoitto laski 13 prosenttia 3 396 miljoonaan euroon. Riskisopeutettu tulos nousi 2 prosenttia 2 459 miljoonaan euroon. Kun Tanskan valtion takausjärjestelmään maksettuja takausmaksuja ei oteta huomioon, riskisopeutettu tulos kasvoi 3,5 prosenttia.

Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin ennen Basel II -siirtymäsäännösten huomioon ottamista oli 9,3 prosenttia. Vapaiden pääomien (rajoituksettomat ensisijaiset omat varat, core Tier 1) suhde riskipainotettuihin saamisiin ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista oli 8,5 prosenttia. Osingon pienentäminen 19 prosenttiin on vaikuttanut näihin lukuihin. Konsernin pääoman käytön periaatteita on tarkistettu, ja uusi tavoite on, että ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin on 9,0 prosenttia ja vakavaraisuussuhde 11,5 prosenttia. Molemmat luvut ovat keskimääräisiä tavoitteita suhdannekierron aikana.

Nordea on ilmoittanut vahvistavansa konsernin vapaiden pääomien (rajoituksettomat ensisijaiset omat varat, core Tier 1) määrää 3 miljardilla eurolla. Nordean hallitus on päättänyt ehdottaa Nordean osakepääoman kasvattamista nykyisten osakkeenomistajien merkintäetuoikeuteen perustuvalla nettomääräisesti noin 2,5 miljardin euron osakeannilla, jolla on täysi merkintätakaus. Lisäksi Nordean hallitus on päättänyt ehdottaa vuoden 2009 varsinaisen yhtiökokouksen päätettäväksi, että osinkoa pienennetään siten, että osinkoa maksetaan 19 prosenttia vuoden 2008 tuloksesta. Tämä kasvattaa rajoituksettomia ensisijaisia omia varoja noin 0,5 miljardilla eurolla. Osakeanti edellyttää osakkeenomistajien hyväksyntää 12. maaliskuuta 2009 pidettävässä ylimääräisessä yhtiökokouksessa. Vapaiden pääomien vahvistamisesta kerrotaan lisää jäljempänä ja erillisessä lehdistötiedotteessa.

Tuotot

Tuotot yhteensä kasvoivat 4 prosenttia 8 200 miljoonaan euroon. Pohjoismainen pankkitoiminta- ja yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueiden tuotot kasvoivat 10 prosenttia. Kasvu perustui liiketoiminnan vahvaan vireeseen ja strategisten investointisuunnitelmien onnistuneeseen toteutukseen.

Rahoituskate

Rahoituskate nousi 19 prosenttia 5 093 miljoonaan euroon luotonannon ja talletusvolyyymien vahvan kasvun sekä lähinnä yrityksille annettujen luottojen luottoriskin uudelleenhinnoittelun ansiosta.

Luotot yleisölle kasvoivat 8 prosenttia edellisvuodesta. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 17 prosenttia. Norjan ja Ruotsin valuutat heikkenivät vuoden viimeisellä neljänneksellä, ja se vaikutti kasvuun negatiivisesti.

Yrityksille annetut luotot kasvoivat 11 prosenttia, kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 19 prosenttia. Kasvu perustui vahvaan kysyntään kaikissa Pohjoismaissa ja useimmilla toimialoilla. Tiiviiden asiakassuhteidensa ja vahvan taseensa ansiosta Nordea on pystynyt tukemaan asiakkaitaan, vaikka pääomamarkkinoiden likviditeetti on ollut vähäistä levottomilla markkinoilla. Asiakkaiden lyhyen ja pitkän aikavälin pääomatarpeet on pystytty täyttämään ja riskit on silti pidetty edelleen tiukasti hallinnassa. Nordea on yleisesti vahvistanut markkina-asemaansa Pohjoismaiden markkinoilla erityisesti talletuksissa.

Yrityksille annettujen luottojen marginaalit paranivat vuoden aikana, mikä kuvaa luottoriskien hinnoittelun muutosta. Marginaalien kasvu myös kompensoi likviditeettipreemioiden nousua. Tuotot yritysasiakastoiminnasta kasvoivat 29 prosenttia lähinnä rahoituskatteen vahvan nousun ansiosta. Kasvua vauhditti myös asiakaslähtöisestä pääomamarkkinatoiminnasta saatujen tuottojen nousu.

Henkilöasiakkaille annettujen asunto- ja kulutusluottojen volyymit kasvoivat prosentin edellisvuodesta. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 9 prosenttia. Henkilöasiakastoiminnasta saadut tuotot vähenivät kuitenkin 6 prosenttia edellisvuodesta talletusmarginaaleihin kohdistuvien paineiden ja säästämisen tuotteisiin liittyvien palkkioiden laskun vuoksi. Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella henkilöasiakkaille annettujen asuntoluottojen marginaalit paranivat vuoden jälkipuoliskolla, mikä kompensoi likviditeettipreemioiden nousua.

Talletukset lisääntyivät 149 miljardiin euroon, kasvua oli 4 prosenttia edellisvuodesta. Paikallisissa valuutoissa laskettuna konsernin talletusvolyymit kasvoivat 12 prosenttia. Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella kasvua oli 14 prosenttia. Talletusmarkkinoiden kokonaiskasvu oli 9 prosenttia, joten Nordea on vahvan asemansa ja hyvän maineensa ansiosta saanut merkittävästi uusia talletuksia. Uusia talletuksia saatiin erityisesti henkilöasiakkaiden säästämisen tileille ja yritysten talletustileille. Markkinaosuudet talletuksista ovat kasvaneet kaikilla markkinoilla. Marginaalit supistuivat viimeisellä neljänneksellä lähinnä käyttötileillä, kun keskuspankit laskivat ohjaukorkojaan merkittävästi.

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella tuotot ja tulos kasvoivat vahvasti kaikissa toiminnoissa, kun liiketoiminta oli edelleen erittäin vilkasta. Tuotot kasvoivat 40 prosenttia rahoituskatteen vahvan nousun ansiosta.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät 12 prosenttia 1 883 miljoonaan euroon. Osakemarkkinoiden alamäki heikensi säästämisen tuotteisiin liittyvien palkkiotuottojen kehitystä. Kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä 50 miljoonan euron takausmaksuja ei oteta huomioon, laskua oli 10 prosenttia.

Säästämisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot laskivat 18 prosenttia 1 148 miljoonaan euroon. Hoidossa oleva varallisuus pieneni 125,6 miljardiin euroon eli 20 prosenttia edellisvuodesta ja 10 prosenttia vuoden 2008 syyskuun lopusta. Tuottomarginaalit kapenivat, koska varallisuutta siirrettiin osakkeista korkotuotteisiin ja tapahtumatuotot supistuivat. Myydyt tuotteiden omaisuuslajijakauma muuttui muun muassa siten, että vähittäismarkkinoille suunnattujen rahastojen myynti laski ja yhteisöasiakkaille suunnattujen tuotteiden myynti kasvoi. Haastavien markkinaolojen vuoksi hoitoon saadun uuden varallisuuden nettomäärä oli 2,0 miljardia euroa negatiivinen vuonna 2008. Varallisuutta siirrettiin pois etenkin vähittäismarkkinoille suunnatuista rahastoista, 4,5 miljardia euroa. Tätä kompensoi se, että säästämisen tileille saatiin vuoden aikana nettomääräisesti 4,7 miljardia euroa uutta varallisuutta. Nordic Private Bankingissa saatiin hoidettavaksi uutta varallisuutta nettomääräisesti 2,1 miljardia euroa. Yhteisöasiakkailta saatiin hoidettavaksi nettomääräisesti 1,1 miljardia euroa.

Maksuliikenteeseen liittyvät palkkiotuotot pienenevät kokonaisuudessaan prosentin 766 miljoonaan euroon. Tähän erään sisältyvät korteista saadut palkkiotuotot lisääntyivät kuitenkin jonkin verran. Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot kasvoivat edelleen. Niitä kertyi 442 miljoonaa euroa eli 12 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kasvu oli vahvaa etenkin suuryrityspalveluissa ja Shipping, Oil Services & International -toiminnossa.

Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto

Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä laskivat 1 028 miljoonaan euroon. Laskua oli 15 prosenttia eli 181 miljoonaa euroa vuoteen 2007 verrattuna. Liiketoiminta-alueiden nettovoitot käypään arvoon arvostettavista eristä olivat suunnilleen samalla tasolla kuin edellisvuonna ja niitä kertyi 1 043 miljoonaa euroa (1 048 miljoonaa euroa).

Asiakaslähtöinen pääomamarkkinatoiminta kehittyi vahvasti vuonna 2008 rahoitusmarkkinoiden myllerryksestä huolimatta. Tulos ylitti aiemmat ennätykset, mikä perustui etenkin korko- ja valuuttariskien hallintaan liittyvien riskienhallinnan tuotteiden menestykseen. Niiden ansiosta nettovoitot käypään arvoon arvostettavista eristä kasvoivat vahvasti pohjoismainen pankkitoiminta- ja yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueilla. Tämä kompensoi

reilusti aiemmin vuonna 2008 raportoitujen, luottomarkkinoiden myllerryksestä aiheutuneiden arvostustappioiden vaikutuksen.

Edellisvuotta pienemmät nettovoitot käypään arvoon arvostettavista eristä aiheutuivat lähinnä siitä, että noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet (esim. OMX-osakkeet) nousivat vahvasti vuonna 2007. Vuonna 2008 näistä osakkeista saatuja tuottoja oli 140 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2007. OMX-osakkeiden osuus vuonna 2007 oli 90 miljoonaa euroa.

Lisäksi henki- ja eläkevakuutustoiminnan nettovoitot käypään arvoon arvostettavista eristä laskivat 33 prosenttia eli 92 miljoonaa euroa. Tämä johtui lähinnä siitä, että Tanskassa lykättiin tuottojen kirjaamista tulokseen, koska taloudelliset puskurit ovat pienentyneet. Tuotot voidaan kirjata tuloslaskelmaan, kun puskurit ovat jälleen kohentuneet.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 24 miljoonaa euroa, johon sisältyy norjalaisen Eksportfinansin 23 prosentin vähemmistöomistuksesta syntynyt 15 miljoonan euron tappio-osuus.

Muut tuotot

Muita tuottoja oli 172 miljoonaa euroa. Tähän erään sisältyy 85 miljoonan euron myyntivoitto, jonka Nordea sai myytyään 25 prosentin omistuksensa NCS Holding AB:ssä (pohjoismainen arvopaperikeskus Nordic Central Securities Depository). Myyntivoitto kirjattiin tuloslaskelmaan vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Myyntivoitosta 3 miljoonaa euroa kirjattiin osuuteen osakkuusyritysten tuloksesta.

Kulut

Kulut kasvoivat 7 prosenttia 4 338 miljoonaan euroon. Kasvuvauhti oli sama kuin vuonna 2007, vaikka henkilöstömäärä oli 8 prosenttia suurempi.

Lähes puolet kulujen kasvusta aiheutui kasvuhankkeisiin tehdyistä investoinneista. Kasvuhankkeita ovat private banking -toiminnan laajentaminen, pääomamarkkinatoiminta, investoinnit Euroopan uusille markkinoille ja toiminnan laajentaminen Ruotsissa. Henkilöstökulut kasvoivat 8 prosenttia kasvuhankkeisiin tehdyistä investoinneista johtuvan henkilöstömäärän lisääntymisen sekä palkkainflaation vuoksi.

Toimet kulujen karsimiseksi

Koska kasvun odotetaan jäävän vähäiseksi vuonna 2009, Nordeassa on ryhdytty useisiin toimenpiteisiin, jotta kulujen kasvu saadaan maltilliselle tasolle. Henkilöstömäärän arvioidaan laskevan 2 prosenttia toiminnan tehostamisen vuoksi.

Käynnissä on lisäksi muita hankkeita, joilla toimintaa voidaan tehostaa tulevina vuosina lähinnä konttoriverkostossa. Tämä koskee myös Roskilde Bankilta hankittuja konttoreita. Näistä toimenpiteistä on aiheutunut 28 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut. Kulut kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 6 prosenttia, kun uudelleenjärjestelykuluja ei oteta huomioon.

Kulu/tuotto-suhde nousi 53 prosenttiin, kun se vuonna 2007 oli 52 prosenttia.

Luottotappiot

Arvon alentumistappioiden nettomäärä oli 466 miljoonaa euroa. Uusia saatavakohtaisia ja saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia tehtiin aiempaa enemmän, ja arvonalentumiskirjausten peruutukset ja aiemmin kirjattujen luottotappioiden palautukset vähenivät etenkin vuoden viimeisellä neljänneksellä. Nettomääräisiin arvonalentumistappioihin sisältyvät myös Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyvät 44 miljoonan euron arvonalentumiset.

Arvon alentumistappioiden lisääntyminen – hyvin matalalta lähtötasolta – johtuu talouden laskusuhdanteesta kaikilla markkinoilla, joilla Nordea toimii. Laskusuhdanteen alkaminen näkyy yleensä vasta viiveellä raportoituissa nettomääräisissä arvonalentumiskirjauksissa. Tällä kertaa suhdanne kuitenkin kääntyi laskuun erittäin nopeasti, joten arvonalentumistappiot ovat lisääntyneet tavanomaista nopeammin. Tähän mennessä raportoitujen, eri toimialoilla toteutuneiden tappioiden vastaavat silti Nordean laskentamallien mukaan laskettuja arvioita laskusuhdanteesta.

Nettomääräisten arvonalentumistappioiden ja ongelmaluottojen kasvu liittyy useisiin pieniin ja keskisuuriin vastuihin pikemmin kuin muutamaan suureen vastuuseen.

Uusia arvonalentumiskirjauksia on tehty varhaisessa vaiheessa, kun arvonalentuminen on tunnistettu. Suurin osa nettomääräisistä arvonalentumisista on muista kuin järjestämättömistä luotoista tehtyjä arvonalentumiskirjauksia. Lisäksi on tehty uusia eri alasektoreita koskevia saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia.

Arvon alentumistappioiden nettomäärä on 0,17 prosenttia luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumisia ei oteta huomioon. Kun nämä otetaan huomioon, luku on 0,19 prosenttia.

Suuri osa arvonalentumistappioista on syntynyt Tanskassa. Tappiot ovat kuitenkin lisääntyneet kaikissa Pohjoismaissa ja Baltian maissa, joskin hyvin matalalta lähtötasolta.

Uusia saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia tehtiin nettomääräisesti 54 miljoonaa euroa. Kirjaukset kohdistuvat tiettyihin toimialoihin, kuten esimerkiksi

rakentamiseen, kiinteistötoimintaan ja sikatalouteen sekä kulutusluottotoimintaan. Baltian maihin kohdistuvien saatavaryhmäkohtaisten arvonalentumiskirjausten osuus Baltian maissa annetuista luotoista oli 1,42 prosenttia vuoden 2008 lopussa.

Verot

Efektiivinen veroaste oli 21 prosenttia vuonna 2008, kun se vuotta aiemmin oli 20 prosenttia.

Tulos

Tulos laski 15 prosenttia 2 672 miljoonaan euroon, kun arvonalentumistappioita kertyi aiempaa enemmän. Tulos vastaa 15,3 prosentin oman pääoman tuottoa.

Osakekohtainen tulos oli 1,03 euroa (1,20 euroa vuonna 2007).

Riskisopeutettu tulos

Riskisopeutettu tulos nousi edellisvuodesta 2 prosenttia 2 459 miljoonaan euroon. Kun Tanskan valtion takausjärjestelmään maksettuja takausmaksuja ei oteta huomioon, kasvua oli 3,5 prosenttia.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Tuottoja kertyi vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä 5 prosenttia enemmän kuin edellisvuoden viimeisellä neljänneksellä. Kun valuuttakurssimuutosten vaikutusta ei oteta huomioon, tuotot kasvoivat 8 prosenttia. Tuotot kasvoivat 13 prosenttia edellisneljänneksestä. Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi sekä edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä että edellisneljänneksestä.

Tuotot

Tuotot yhteensä olivat 2 251 miljoonaa euroa. Rahoituskate parani 21 prosenttia 1 386 miljoonaan euroon lähinnä volyymikasvun ja edelleen nousseiden yritysluottomarginaalien ansiosta. Marginaalien parantuminen perustuu yritysluottojen luottoriskin uudelleenhinnoitteluun. Pohjoismaainen pankkitoiminta-liiketoiminta-alueella henkilöasiakkaiden asuntoluottojen marginaalit nousivat pääasiassa siksi, että Norjan keskuspankin koronnoston vaikutus näkyy viiveellä asiakkailta perittävissä koroissa. Marginaalien nousu kompensoi likviditeettipreemioiden kasvua. Tuotot kasvoivat 13 prosenttia edellisneljänneksestä.

Luotonanto väheni 3 prosenttia edellisneljänneksestä lähinnä valuuttakurssimuutosten vaikutuksen vuoksi. Paikallisissa valuutoissa laskettuna luotonanto kasvoi 5 prosenttia.

Nettomääräisiä palkkiotuottoja oli 390 miljoonaa euroa eli 26 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Säästämisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot laskivat kokonaisuudessaan 24 prosenttia 270 miljoonaan euroon, kun hoidossa oleva varallisuus pieneni ja tuottomarginaali kapeni. Hoitoon saadun uuden varallisuuden nettomäärä oli vuoden viimeisellä

neljänneksellä 2,3 miljardia euroa negatiivinen erittäin ailahtelevan markkinatilanteen vuoksi. Palkkiotuotot maksuliikenteestä vähenivät 7 prosenttia 185 miljoonaan euroon. Vuoden 2008 kolmanteen neljännekseen verrattuna nettomääräiset palkkiotuotot pienenevät 19 prosenttia, mikä johtui pääasiassa Tanskan valtion takausjärjestelmään maksetusta 50 miljoonan euron maksusta.

Käypään arvoon arvostettavista eristä saadut nettovoitot kasvoivat 3 prosenttia 325 miljoonaan euroon. Edellisneljännekseen verrattuna kasvua oli 104 miljoonaa euroa eli 47 prosenttia. Kasvu perustui vilkkaaseen toimintaan ja asiakaslähtöisen pääomamarkkinatoiminnan vahvaan tulokseen.

Henki- ja eläkevakuutuksen nettovoitot käypään arvoon arvostettavista eristä vähenivät edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä. Tämä johtui pääasiassa siitä, että aiemmin vuoden aikana Tanskassa tehdyt 67 miljoonan euron tuottojen kirjaukset peruttiin taloudellisten puskurien supistumisen vuoksi. Tuotot voidaan kirjata tuloslaskelmaan, kun puskurit ovat jälleen kohentuneet. Tämä viimeisellä neljänneksellä tehty tuottokirjausten peruutus kompensoitui osaksi luottoriskipreemioihin liittyvien tappioiden palautumisen ja Ruotsissa saatujen voitto-osuuksien ansiosta.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 45 miljoonaa euroa. Kasvua vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä oli 12 miljoonaa euroa. Summasta 22 miljoonaa euroa liittyi Eksportfinansin vähemmistöomistukseen.

Muita tuottoja kertyi 105 miljoonaa euroa. Summaan sisältyi NCS:n osakkeista saatu myyntivoitto.

Kulut

Kulut kasvoivat vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä 7 prosenttia 1 150 miljoonaan euroon.

Henkilöstökulut kasvoivat 7 prosenttia 655 miljoonaan euroon ja muut kulut kasvoivat 7 prosenttia 461 miljoonaan euroon kasvualueille tehtyjen investointien vuoksi.

Kun 28 miljoonan euron uudelleenjärjestelykuluja ei oteta huomioon, kulut kasvoivat 5 prosenttia edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä.

Luottotappiot

Nettomääräisiä arvonalentumistappioita kertyi viimeisellä neljänneksellä talouden laskusuhdanteen vuoksi aiempaa enemmän. Myös arvoltaan alentuneiden luottojen määrä kasvoi.

Arvonalentumistappioita oli nettomääräisesti 320 miljoonaa euroa. Summaan sisältyi 44 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukset Tanskan valtion

takausjärjestelmän piiriin kuuluvista takauksista. Vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä arvonalentumisten nettomäärä oli 6 miljoonaa euroa positiivinen.

Arvonalentumistappioita oli 0,45 prosenttia luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmän piiriin kuuluvia arvonalentumisia ei oteta huomioon, ja 0,52 prosenttia, kun ne otetaan huomioon. Uusien arvonalentumiskirjausten määrä, saatavaryhmäkohtaiset arvonalentumiset mukaan lukien, kasvoi useimmilla markkinoilla. Suurin osa kasvusta oli peräisin Tanskasta, jossa uudet arvonalentumiset hajautuivat laajalti maantieteellisesti ja eri toimialoille. Osittain Tanskan arvonalentumiset keskittyivät rakennusalan alihankkijoihin ja sikataloussektoriin kohdistuviin saatavaryhmäkohtaisiin arvonalentumisiin.

Verot

Efektiivinen veroaste oli viimeisellä neljänneksellä 20 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 21 prosenttia. Viime vuoden veroastetta alhaisempi veroaste liittyy lähinnä NCSD:n osakkeista saatuun verottomaan myyntivoittoon.

Tulos

Tulos laski vuoden 2007 viimeiseen neljännekseen verrattuna 25 prosenttia 637 miljoonaa euroon nettomääräisten arvonalentumistappioiden muutoksen myötä. Riskisopeutettu tulos kasvoi 7 prosenttia.

Nordean varainhankinta

Tilanne kansainvälisillä varainhankinnan markkinoilla oli vuoden 2008 viimeisen neljänneksen alussa yleisesti vaikea, koska sijoittajat halusivat välttää riskejä. Valtioiden tukijärjestelyt pelastivat monia rahoituslaitoksia. Nordea pystyi hoitamaan lyhytaikaista varainhankintaansa tavanomaiseen tapaan. Markkinatilanne parani myöhemmin, ja vuoden lopulla markkinoiden likviditeetti parani ja liikkeeseenlaskutoiminta oli vilkasta. Nordea varmisti vuoden lopun varainhankintansa hyvissä ajoin. Nordea hyötyy vahvasta asemastaan ja hyvästä luokituksestaan (AA-). Kaikki konsernin lyhytaikaiset varainhankintaohjelmat ovat olleet aktiivisessa käytössä.

Ruotsalaisia ja tanskalaisia vakuudellisia joukkolainoja laskettiin vilkkaasti liikkeeseen viimeisellä neljänneksellä. Vakuudellisten joukkolainojen markkinat pysyivät koko ajan toiminnassa Ruotsissa ja Tanskassa päinvastoin kuin kansainvälisillä markkinoilla. Nämä kaksi markkinaa tukivat edelleen pankin pitkäaikaista varainhankintaa. Sijoittajien luottamus Nordea Hypotekin vahvaan asemaan näkyi selvästi lainojen hinnoittelussa.

Nordea Kreditin vuotuinen vakuudellisten joukkolainojen huutokauppa sujui hyvin, ja mukana oli runsaasti osallistujia markkinoilta. Nordea osallistui neljänneksen aikana myös Norjan keskuspankin vaihtotarjoukseen, jossa

vaihdettiin norjalaisia vakuudellisia joukkolainoja Norjan valtion velkakirjoihin.

Luotonannon suhde talletuksiin oli joulukuun lopussa vakuudelliset joukkolainat mukaan lukien 133 prosenttia ja ilman vakuudellisia joukkolainoja 178 prosenttia.

Pitkäaikaisen rahoituksen kustannusten yleinen nousu, joka nähtiin kansainvälisillä markkinoilla vuoden viimeisellä neljänneksellä, kompensoituu laajalti luottosalkun uudelleenhinnoittelun kautta.

Luottosalkku

Luotonanto kasvoi edellisvuodesta 8 prosenttia 265 miljardiin euroon. Yrityksille annettujen luottojen osuus nousi 57 prosenttiin. Baltian maihin annettujen luottojen osuus konsernin luotonannosta oli 3 prosenttia. Pääomarahastojen omistamille yrityksille annettuja luottoja oli 7,4 miljardia euroa, joista 99 prosenttia on tavallisia lainoja.

Luottojen laatu heikkeni hieman vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä lähinnä yritysluottojen salkussa, kun luottoluokituksia laskettiin jonkin verran enemmän kuin nostettiin. Luokitusten muutokset nostivat riskipainotettujen saamisten määrää noin 4,5 prosenttia vuonna 2008 yritysainasalkussa.

Taloudellisen pääoman laskennassa käytetty keskimääräinen odotettujen tappioiden osuus luottokannasta oli 0,17 prosenttia vuoden 2008 lopussa (0,16 prosenttia vuoden 2007 lopussa). Osuus lasketaan jakamalla odotetut tappiot vastuiden määrällä maksukyvyttömyyshetkellä. Valtio- ja luottolaitosvastuita ei ole edellä luettu mukaan tätä osuutta laskettaessa. Nordean tavoitteena on käyttää taloudellisen pääoman (EC, Economic Capital) ja odotetun tappion (EL, Expected Loss) sisäisessä laskennassa samoja lukuja kuin säännösten mukaisessa vakavaraisuuslaskennassa. Keskimääräinen odotettujen tappioiden osuus luottokannasta on laskettu uudelleen sen jälkeen, kun Nordea sai hyväksynnän käyttää sisäisten luottoluokitusten menetelmää vähittäisvastuiden laskemisessa. Uuden laskentatavan mukaan osuus on 0,22 prosenttia vuoden 2008 lopussa. Muutos vaikuttaa jatkossa vuosien 2008 ja 2009 riskisopeutetun tuloksen laskentaan.

Talouden laskusuhdanne on alkanut vaikuttaa ongelmaluottojen määrään ja arvonalentumisiin niiden pysyttyä vakaina usean vuoden ajan. Konsernin saamiset, joiden arvo on alentunut, kasvoivat vuoden aikana 55 prosenttia, ja niitä oli bruttomääräisesti 2 224 miljoonaa euroa, kun luku vuotta aiemmin oli 1 432 miljoonaa euroa. Konsernin saamisista, joiden arvo on alentunut, 38 prosenttia on järjestämättömiä luottoja ja 62 prosenttia muita luottoja.

Arvoltaan alentuneet luotot ovat lisääntyneet lähinnä Pohjoismaissa ja etenkin Tanskassa. Kasvua on kuitenkin myös kolmessa muussa Pohjoismaassa, joissa taantuma on alkanut myöhemmin. Myös Baltian maissa ja Venäjällä talouden laskusuhdanne on vaikuttanut ongelmaluottoihin ja vähemmässä määrin yksittäisiin arvonalentumisiin.

Eniten ongelmaluottoja on syntynyt rakennusalalta, kiinteistötoiminnasta, kestokulutushyödykkeistä ja vähittäiskaupasta sekä kulutusluottotoiminnasta.

Nettomääräisiä saamisia, joiden arvo on alentunut, oli saatavakohtaisten arvonalentumiskirjausten jälkeen 1 463 miljoonaa euroa (vuoden 2007 lopussa 830 miljoonaa euroa). Niiden suhde luotonantoon oli 0,50 prosenttia eli 0,19 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuoden 2007 lopussa. Baltian maissa vastaava suhdeluku oli vuoden 2008 lopussa 1,46 prosenttia ja vuoden 2007 lopussa 0,31 prosenttia. Pohjoismaainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella suhdeluku oli vuoden 2008 lopussa 0,55 prosenttia ja vuoden 2007 lopussa 0,37 prosenttia.

Markkinariski

Korollisia arvopapereita ja valtionlainoja oli vuoden 2008 lopussa 59 miljardia euroa. Summasta 21 miljardia euroa liittyi henkivakuutustoimintaan ja loput likviditeettipuskuriin ja kaupankäyntisalkkuihin.

Salkuista 35 prosenttia on valtioiden tai kuntien lainoja, 30 prosenttia kiinnitysluottolaitosten lainoja, 10 prosenttia yritysten liikkeeseen laskemia lainoja ja 25 prosenttia muunlaisia arvopapereita käyvän arvon mukaan laskettuna. Vain pieni osa Nordean kaikista korollisista arvopapereista arvostetaan mallien avulla markkinahintaan, kuten käy ilmi liitteestä 6 sivulla 60.

Markkinariski

Keskimääräinen markkinariski, milj. euroa	2008	2007
Kokonaisriski, VaR	73	38
Korkoriski, VaR	73	30
Osakeriski, VaR	17	31
Valuuttakurssiriski, VaR	6	5
Luottomarginaaliriski, VaR	20	4
Hajautusvaikutus	44 %	41 %
Strukturoitu osakeoptioriski	21	
Raaka-aineriski	6	7

Value at Risk -analyysillä (VaR) mitattu keskimääräinen markkinariski oli 73 miljoonaa euroa vuonna 2008 (38 miljoonaa euroa vuonna 2007). VaR:lla mitatun riskin kasvu johtui pääasiassa VaR-malliin vuoden 2008 toisella neljänneksellä tehdystä muutoksesta ja markkinoiden ailahteluista, ei aiempaa suuremmista positioista. VaR:lla mitattu kokonaisriski pieneni 110 miljoonasta eurosta kolmannen neljänneksen lopussa 86 miljoonaan euroon vuoden 2008 lopussa.

Pääoma ja pääoman käytön tarkistettut periaatteet
Pankki sai vuoden 2008 joulukuussa hyväksynnän käyttää sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRB) vähittäisvastuuryhmiin liittyvän luottoriskin laskemiseksi. Tämä on vähentänyt riskipainotettujen saamisten määrää noin 14 prosenttia.

Nordean riskipainotetut saamiset olivat vuoden 2008 lopussa 169 miljardia euroa ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 171 miljardia euroa ja edellisneljänneksen lopussa 194 miljardia euroa. Riskipainotettujen saamisten määrä on vähentynyt sisäisten luottoluokitusten menetelmän hyväksynnän ja valuuttakurssimuutosten seurauksena. Samaan aikaan riskipainotettuja saamisia on kasvattanut luottovolyymien kasvu ja luokitusten heikkeneminen. Siirtymäsäännösten mukaan laskettuna riskipainotetut saamiset kasvoivat edellisvuodesta 9 miljardilla eurolla 213 miljardiin euroon.

Tilikauden tulos on vaikuttanut positiivisesti omien varojen yhteismäärään. Valuuttakurssimuutosten vaikutus on puolestaan ollut negatiivinen.

Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista 9,3 prosenttia ja vakavaraisuussuhde 12,1 prosenttia. Siirtymäsäännösten mukaan laskettuna ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli 7,4 prosenttia ja vakavaraisuussuhde 9,5 prosenttia. Rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen (ei sisällä hybridilainoja) suhde riskipainotettuihin saamisiin ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista oli 8,5 prosenttia. Siirtymäsäännösten mukaan laskettuna suhde oli 6,7 prosenttia.

Taloudellinen pääoma kasvoi 17 prosenttia vuoden 2007 lopusta ja oli 12,8 miljardia euroa. Pääosa kasvusta aiheutui luottovolyymeista. Vuoden 2008 kolmannen neljänneksen loppuun verrattuna taloudellinen pääoma kasvoi 7 prosenttia.

Konsernin pääoman käytön periaatteita ja tavoitteita on tarkistettu. Tarkistettujen periaatteiden mukaan ensisijaisten omien varojen suhteen riskipainotettuihin saamisiin pitää suhdannekierron aikana keskimäärin olla 9 prosenttia ja vakavaraisuussuhteen 11,5 prosenttia.

Osakeanti ja vuoden 2008 osingon pienentäminen vapaiden pääomien vahvistamiseksi 3 miljardilla eurolla

Nordea on ilmoittanut vahvistavansa konsernin vapaiden pääomien (rajoituksettomat ensisijaiset omat varat, core Tier 1) määrää 3 miljardilla eurolla. Nordean hallitus on päättänyt ehdottaa Nordean osakepääoman kasvattamista nykyisten osakkeenomistajien merkintätuoikeuteen perustuvalla nettomääräisesti noin 2,5 miljardin euron osakeannilla, jolla on täysi merkintätakaus. Lisäksi

Nordean hallitus on päättänyt ehdottaa vuoden 2009 varsinaisen yhtiökokouksen päätettäväksi, että osinkoa pienennetään siten, että osinkoa maksetaan 19 prosenttia vuoden 2008 tuloksesta. Tämä kasvattaa rajoituksettomia ensisijaisia omia varoja noin 0,5 miljardilla eurolla. Osakeanti edellyttää osakkeenomistajien hyväksyntää 12. maaliskuuta 2009 pidettävässä ylimääräisessä yhtiökokouksessa.

Nordean hallitus ja konsernin johtoryhmä uskovat, että pankin on varauduttava toiminnassaan tulevaan, jotta voidaan varmistaa pankin vahva asema nykyisissä poikkeuksellisen haastavissa markkinaoloissa sekä riskienhallinnan että mahdollisuuksien hyödyntämisen kannalta. Nordea pyrki erityisesti seuraaviin tavoitteisiin, joiden saavuttamisen ehdotetut pääoman vahvistamistoimet mahdollistavat.

Säilyttää asema yhtenä Euroopan vahvimista pankeista. Nordean tavoitteena on olla yksi Euroopan vahvimista pankeista, kun mitataan kannattavuutta, tehokkuutta, pääomarakennetta, likviditeettiä, varainhankintaa ja osakkeenomistajan saamaa kokonaistuottoa. Kilpailutilanne on muuttumassa, kun eurooppalaiset pankit hankkivat huomattavan suuria pääomia vastatakseen sijoittajien ja muiden sidosryhmien vakavaraisuuden vahvistamista koskeviin vaatimuksiin. Ehdotetun pääoman hankinnan avulla Nordean odotetaan pääsevän pääomarakenteeltaan vahvimpien eurooppalaisten pankkien joukkoon. Lisäksi pääoman hankinta tukee Nordean nykyistä vahvaa luottoluokitusta, mikä varmistaa nykyisten, kilpailijoihin verrattuna suotuisten varainhankinnan edellytysten jatkumisen.

Kasvattaa pääomapuskureita, joilla varaudutaan epävarmoihin markkina- ja talousnäkyymiin. Nordea odottaa laskusuhdanteen vaikuttavan pääomarakenteeseen pääasiassa siten, että luottotappiot lisääntyvät ja riskipainotetut saamiset kasvavat luottojen luokitusten laskun seurauksena. Tavanomaista epävarmimpien talousnäkymien ja Nordean noudattaman konservatiivisen riskienhallinnan vuoksi Nordea katsoo tarkoituksenmukaiseksi kasvattaa pääomapuskureita siten, että ne ylittävät nykyiset vakavaraisuussuhteille asetetut tavoitteet, jotta mahdolliset tulevat negatiiviset vaikutukset voidaan kattaa.

Luoda joustavuutta, jotta markkinoiden muutosten tuomat liiketoimintamahdollisuudet voidaan käyttää hyväksi. Kilpailijat vähentävät investointejaan ja supistavat kustannuksiaan Nordean päämarkkinoilla, joten Nordealla on mahdollisuus tarttua korkealuokkaisiin mahdollisuuksiin entistä suuremmilla marginaaleilla. Tämä edellyttää, että Nordea voi tarjota rahoitusta hyvälle asiakkaille, jotka kärsivät markkinoilla yleisesti vähentyneestä luottojen tarjonnasta. Nordea tukee tällaisia hyviä asiakkaita nykyisessä markkinatilanteessa pitäen samalla kiinni tiukasta riskienhallinnastaan. Tämän

toimintatavan uskotaan lisäävän kannattavuutta ja vahvistavan pitkäaikaisia asiakassuhteita.

Ehdotetut pääoman vahvistamistoimet ovat oikeudenmukainen ja läpinäkyvä markkinaehtoinen ratkaisu. Pääoman vahvistamistoimet ovat täysin läpinäkyvät, ja osakkeenomistajien oikeudenmukainen kohtelu toteutuu osakkeenomistajien merkintätuoikeuksien avulla. Ehdotettu osakeanti ja osingon supistaminen vahvistavat Nordean pääomaa vapailla pääomilla (core Tier 1), joka on sijoittajien suosima vaihtoehto ja vastaa siten tarpeita.

Vapaiden pääomien vahvistamisesta kerrotaan lisää jäljempänä ja erillisessä lehdistötiedotteessa.

Nordean osake

Nordean osakekurssi laski NASDAQ OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä 108 Ruotsin kruunusta 54,70 Ruotsin kruunuun vuonna 2008. Osakkeen kokonaistuotto oli -46,9 prosenttia. Nordea oli toisella sijalla 20 eurooppalaisesta pankista koostuvassa vertailuryhmässä, jossa osakkeen kokonaistuotto oli keskimäärin -67 prosenttia.

Osinko

Nordean hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,20 euroa osakkeelta (0,50) eli 19 prosenttia tilikauden tuloksesta. Ehdotettu osinko vastaa kaikkiaan 519 miljoonan euron osingonmaksua.

Osingon irtoamispäivä on 3. huhtikuuta 2009. Täsmäytyspäiväksi ehdotetaan 7. huhtikuuta ja osinko maksetaan 16. huhtikuuta.

Voittopalkkiojärjestelmä ja johdon kannustinohjelma

Nordean voittopalkkiojärjestelmiin varattiin vuonna 2008 kaikkiaan noin 81 miljoonaa euroa. Voittopalkkiojärjestelmiin sisältyy koko henkilöstön varsinainen voittopalkkiojärjestelmä ja ylimmille johtajille suunnattu pitkäaikainen kannustinjärjestelmä (Long Term Incentive Programme, LTIP).

Henkilöstö voi saada vuoden 2008 voittopalkkiojärjestelmästä enintään 3 200 euroa, josta 2 000 euroa perustuu ennalta määriteltyyn riskisopeutettuun osakekohtaiseen tulokseen, 600 euroa asiakastytyväisyyden paranemiseen ja toiset 600 euroa Nordean tulokseen suhteessa konsernin pohjoismaisen vertailuryhmän tuloksiin oman pääoman tuotolla mitattuna.

Vuoden 2009 voittopalkkiojärjestelmää on muutettu, jotta se kuvastaisi entistä paremmin Nordean tavoitetta rakentaa vahvoja asiakassuhteita. Asiakastytyväisyys korvataan suhteellisella asiakastytyväisyydellä. Voittopalkkiojärjestelmän kolmen tavoitteen perusteella

maksettavan palkkion enimmäismäärä ei muutu. Jos kaikki tavoitteet saavutetaan, voittopalkkiojärjestelmän kulut ovat enimmillään noin 100 miljoonaa euroa.

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous hyväksyi ylimmille johtajille suunnatun pitkäaikaisen kannustinohjelman (LTIP 2008). Kannustinohjelman osallistujien oli tehtävä sijoitus Nordean osakkeisiin, mikä osaltaan yhdenmukaistaa johdon ja osakkeenomistajien tavoitteet. Osallistujille annettiin tietty määrä oikeuksia merkitä niin sanottuja "matching"-osakkeita ja tulospusteisia osakkeita. Merkintäoikeudet voidaan käyttää aikaisintaan kahden vuoden kuluttua, ja edellytyksenä on, että henkilö pysyy konsernin palveluksessa ja tietyt tulostavoitteet saavutetaan. Näitä tulostavoitteita ovat riskisopeutettu osakekohtainen tulos ja osakkeen kokonaistuotto suhteessa pohjoismaisista ja eurooppalaisista finanssipalveluyrityksistä koostuvaan vertailuryhmään.

Hallitus on päättänyt ehdottaa vuoden 2009 varsinaiselle yhtiökokoukselle pitkäaikaista kannustinohjelmaa (LTIP 2009). Ohjelman ehdotetaan olevan rakenteeltaan samanlainen kuin LTIP 2008. LTIP 2009 -ohjelmaa koskevasta ehdotuksesta kerrotaan osakkeenomistajille vuoden 2009 varsinaista yhtiökokousta koskevassa kutsussa.

Orgresbank

Nordea sopi vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä JSB Orgresbankin vähemmistöosakkaiden kanssa, että Nordea käyttää oikeuttaan hankkia jäljellä olevat 17,7 prosenttia Orgresbankin osakkeista kahdelta johdon edustajalta ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankilta. Kauppa Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin kanssa edellyttää viranomaisten hyväksyntää, ja se saataneen päätökseen vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä.

Nordea korottaa myöhemmin JSB Orgresbankin osakepääomaa noin 100 miljoonan euron uusannilla. Kaupan jälkeen Nordea omistaa 100 prosenttia JSB Orgresbankista, josta se on omistanut enemmistöosuuden 29. maaliskuuta 2007 lähtien. Orgresbankin luvut on jo nyt yhdistelty sataprosenttisesti Nordean konsernitalinpäätökseen.

Henki- ja eläkevakuutus

Nordea on sijoittanut kokonaan omistamaansa tytäryhtiöön Nordea Life Holdingiin 200 miljoonaa euroa lisäpääomaa vahvistaakseen henkivakuutustoimintaa harjoittavan alakonsernin vakavaraisuutta. Sijoitus ei vaikuta Nordean konsernin ensisijaisten omien varojen suhteeseen riskipainotettuihin saamisiin, mutta se on alentanut vakavaraisuussuhdetta 0,09 prosenttiyksikköä.

Eläkevastuut

Etuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvä kokonaisvastuu kasvoi 2 775 miljoonasta eurosta 2 830 miljoonaan euroon vuonna 2008. Lisäys johtuu lähinnä siitä, että

kirjaamattomat tappiot ovat kasvaneet merkittävästi laskuperustekorkojen laskun vuoksi. Myös uudet eläkeoikeudet ovat kasvattaneet kokonaisvastuuta. Kokonaisvastuun lisäys kompensoituu suurelta osin valuuttakurssimuutosten vaikutuksella. Eläkejärjestelyihin kuuluvien menojen käypä arvo laski 2 407 miljoonasta eurosta 2 099 miljoonaan euroon kansainvälisen markkinamyllerryksen ja valuuttakurssimuutosten vaikutuksen vuoksi. Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset tappiot olivat vuoden 2008 lopussa 559 miljoonaa euroa, ja ne kasvattavat eläkekuluja jonkin verran vuodesta 2009 lähtien.

Valtioiden toimet rahoitussektorin vakauttamiseksi

Pohjoismaiden hallitukset ovat syksyn 2008 aikana ja vuoden 2009 alussa esittäneet toimia rahoitussektorin vakauttamiseksi ja niitä koskevia muutoksia. Nordea suhtautuu näihin rahoitussektorin vakauttamiseen tähtääviin toimiin myönteisesti ja arvioi niitä parhaillaan.

Tanska

Tanskan parlamentti sopi vuoden 2008 lokakuun alussa tanskalaisten pankkien kanssa takausohjelmasta, joka on voimassa kaksi vuotta, vuoden 2010 syyskuun loppuun saakka. Järjestelyssä taataan etuoikeudettomien velkojien saatavat ohjelmaan osallistuvissa pankeissa, lukuun ottamatta vakuudellisia joukkolainoja ja lainoja, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

Nordea päätti, että Nordea Bank Danmark A/S osallistuu järjestelyyn kaupallisista syistä. Nordea takaa maksavansa osuutensa 10 miljardin Tanskan kruunun takauksesta, joka on tarkoitettu kattamaan takausjärjestelmän piiriin kuuluvia tappioita. Nordea maksaa myös osuutensa vuotuisista takausjärjestelmään maksettavista 7,5 miljardin Tanskan kruunun maksuista kahden vuoden ajan. Jos tappioita syntyy enemmän, uusia takausmaksuja kerätään kattamaan vielä 10 miljardin Tanskan kruunun lisätappiot. Takausjärjestelmästä osallistujapankeille aiheutuvat maksut on rajattu 35 miljardiin Tanskan kruunuun.

Nordean osuuden takausjärjestelmään maksettavista suorista maksuista odotetaan olevan 180–200 miljoonaa euroa vuodessa. Takauksista aiheutuvia mahdollisia arvon alentumistappioiksi kirjattavia lisäkustannuksia voi kertyä enintään noin 500 miljoonaa euroa.

Nordea käytti vuoden 2009 alussa hyväkseen Tanskan valtion takausjärjestelmää laskemalla liikkeeseen 1,5 miljardin euron joukkolainan Tanskassa. Lainan hinta oli 38 korkopistettä yli koronvaihtosopimuskäyrän (mid swap +38 bp).

Tanskassa otettiin tammikuussa 2009 käyttöön toinen ohjelma, jonka tarkoituksena on varmistaa, että rahoitussektorilla on käytössään riittävästi pääomia. Tähän

toiseen takausohjelmaan sisältyy pankkien velkasitoumuksille ja talletuksille annettujen takauksien uudistamisia sekä ohjelma, jolla sijoitetaan vapaita pääomia ohjelmaan osallistumaan oikeutettuihin pankkeihin.

Jälkimmäiseen ohjelmaan voi osallistua kesäkuun 2009 loppuun saakka. Nordea ei ole toistaiseksi päättänyt ohjelmaan osallistumisesta.

Suomi

Suomessa on esitetty uutta lainsäädäntöä, joka mahdollistaa Suomen valtion sijoitukset pääomainstrumentteihin ja valtiontakausten myöntämisen suomalaisten pankkien jälleenaohjaukselle enintään 50 miljardin euron arvosta. Takauksista peritään markkinaehtoinen maksu. Takauksia myönnetään pankkien erääntyvälle rahoitukselle 30. huhtikuuta 2009 asti. Hallitus arvioi myöhemmin erikseen tarvetta jatkaa takausten myöntämistä.

Hallitus antaa helmikuussa eduskunnalle esityksen valtion pääomasijoituksesta talletuspankkeihin. Pankeille tarjotaan mahdollisuutta maksulliseen pääomalainaan. Pääomalaina voidaan lukea ensisijaisiin omiin varoihin.

Nordea ei ole toistaiseksi liittynyt Suomen valtion järjestelmään.

Norja

Norjassa vakautuspyrkimykset ovat toistaiseksi painottuneet Norjan keskuspankin kautta toteutettaviin likviditeetin vahvistamistoimiin. Pankeille on suunnattu 350 miljardin Norjan kruunun ohjelma, jossa vaihdetaan vakuudellisia joukkolainoja valtion velkakirjoiksi.

Norjan hallitus on ilmoittanut uudesta vakautamissuunnitelmasta, joka tähtää siihen, että pankit pystyvät tarjoamaan kotitalouksille ja yrityksille riittävästi rahoitusta. Tähän suunnitelmaan on varattu 100 miljardia Norjan kruunua, ja summa jaetaan puoliksi kahteen osaan.

Hallitus perustaa 50 miljardin Norjan kruunun valtionlainarahaston norjalaisten yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen ostamiseksi ensi- tai jälkimarkkinoilla. Hallituksen 50 miljardin Norjan kruunun rahasto voi tehdä pankkeihin kohdistuvia sijoituksia hybridilainojen tai ensijaisen pääoman muodossa. Näin pyritään parantamaan pankkien vakavaraisuutta.

Näiden toimenpiteiden ehdot määritellään tarkemmin tulevissa määräyksissä ja lainsäädännössä sekä yksittäisissä lisäpääomaa kaipaavien pankkien kanssa tehtävissä sopimuksissa.

Nordea osallistui viimeisellä neljänneksellä Norjan valtion nykyiseen järjestelmään liittyvään vakuudellisten lainojen vaihtojärjestelyyn.

Ruotsi

Ruotsin hallitus otti EU:ssa tehtyjen sopimusten mukaisesti lokakuun lopussa käyttöön pankkijärjestelmän tukijärjestelmän, johon kuuluu neljä osaa: lyhytaikaisia toimia likviditeetin lisäämiseksi valtionkonttorin ja keskuspankin kautta; pankkien keskipitkän aikavälin varainhankintaa varten tehty takausjärjestely, jonka on suunniteltu olevan voimassa vuoden 2009 huhtikuun loppuun saakka; pitkän aikavälin järjestely vakavaraisuuden tukemiseksi (vakuusrahasto) ja rahoitusvalvontaviranomaisten velvoittaminen valvomaan, että tuki hyödyttää myös kotitalouksia ja yrityksiä. Lisäksi talletussuojaa on nostettu 500 000 Ruotsin kruunuun.

Ruotsin järjestelmää muutettiin tammikuun lopussa ja helmikuun alussa vakavaraisille pankeille suunnatulla uudella pääomaohjelmalla siten, että pankeilla on mahdollisuus laskea liikkeeseen tavanomaisin ehdoin valtiolle suunnattuja uusia osakkeita tai markkinaehtoisia hybridilainoja. Lisäksi ehdotetaan muutoksia takausjärjestelyn velkakirjojen liikkeeseenlaskuun liittyvään maksurakenteeseen siten, että maksut voidaan vähentää vakuusrahastoon maksettavasta pakollisesta maksusta.

Pakollisen maksun suuruutta käsitellään helmikuun 2009 alkupuolella. Maksun odotetaan vaikuttavan Nordean tulokseen jo vuonna 2009.

Nordea pitää järjestelmään tehtyjä muutoksia hyvinä, mutta ei ole toistaiseksi liittynyt Ruotsin järjestelmään.

Varsinainen yhtiökokous

Nordean varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 2. huhtikuuta 2009 osoitteessa Cirkus, Djurgårdsslättan 43–45, Tukholma, klo 13.00 Ruotsin aikaa. Ennen varsinaista yhtiökokousta järjestetään osakaskokous Helsingissä 12. maaliskuuta ja Kööpenhaminassa 19. maaliskuuta.

Näkymät vuonna 2009

Vallitsevien markkinaolosuhteiden vuoksi tässä esitettyihin näkymiin liittyy tavallista enemmän epävarmuutta.

Makrotaloudellinen kehitys hidastui Pohjoismaissa nopeasti loppusyksystä 2008. BKT-kasvun odotetaan jäävän negatiiviseksi vuonna 2009. Nordea valmistautuu sen vuoksi haasteelliseen vuoteen. Kulut, riskit ja pääoma pidetään vuonna 2009 tiukasti hallinnassa. Lisäksi Nordea pyrkii lisäämään liiketoimintaa nykyisten asiakkaiden kanssa ja houkuttelemaan etusijalle asetetuissa segmenteissä valikoidusti uusia asiakkaita, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Luotonannon odotetaan vuonna

2009 kasvavan markkinoilla hitaammin kuin vuonna 2008. Nordea uskoo kuitenkin voivansa kasvattaa luotonantoaan jonkin verran markkinoita enemmän.

Kulujen odotetaan kasvavan hieman hitaammin kuin vuonna 2008, sillä kulujen kasvua hillitään sopeuttamalla toimintaa vallitseviin markkinaolosuhteisiin.

Taloudellisen tilanteen nopea heikkeneminen kaikkialla maailmassa ja myös Pohjoismaissa vaikuttaa luottosalkun laatuun. Tämänhetkisten makrotalouden näkymien perusteella Nordea odottaa nettomääräisten arvonalentumistappioiden olevan vuonna 2009 vuositasolla suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Tulevien tappioiden laajuuteen liittyy kuitenkin paljon epävarmuustekijöitä.

Riskisopeutetun tuloksen odotetaan olevan vuonna 2009 suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2008.

Efektiviisen veroasteen odotetaan olevan suunnilleen 23–25 prosenttia.

Neljännesvuosittainen kehitys

	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	1-12	1-12
Miljoonaa euroa	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2007
Rahoituskate	1 386	1 296	1 230	1 181	1 143	5 093	4 282
Palkkiotuotot ja -kulut, netto (liite 1)	390	480	518	495	526	1 883	2 140
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	325	221	198	284	316	1 028	1 209
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	45	-25	22	-18	12	24	41
Muut tuotot	105	24	24	19	145	172	214
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 251	1 996	1 992	1 961	2 142	8 200	7 886
Hallintokulut (liite 2):							
Henkilöstökulut	-655	-635	-634	-644	-615	-2 568	-2 388
Muut kulut	-461	-395	-406	-384	-429	-1 646	-1 575
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-34	-30	-33	-27	-29	-124	-103
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 150	-1 060	-1 073	-1 055	-1 073	-4 338	-4 066
Tulos ennen arvonalentumistappioita	1 101	936	919	906	1 069	3 862	3 820
Arvonalentumistappiot luotoista	-320	-89	-36	-21	6	-466	60
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	3	0	3
Liikevoitto	781	847	883	885	1 078	3 396	3 883
Tuloverot	-144	-192	-190	-198	-226	-724	-753
Tilikauden tulos	637	655	693	687	852	2 672	3 130
Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa	0,25	0,25	0,27	0,26	0,33	1,03	1,20
Osakekohtainen tulos 12 edeltävältä kuukaudelta, euroa	1,03	1,11	1,15	1,19	1,20	1,03	1,20
	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	1-12	1-12
Liite 1 Palkkiotuotot ja -kulut, miljoonaa euroa	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2007
Varallisuudenhoito	115	130	141	146	192	532	762
Henkivakuutus	71	62	70	67	74	270	270
Arvopaperivälitys	53	47	63	54	59	217	260
Säilytyspalvelut	20	22	18	24	19	84	79
Talletukset	11	12	10	12	10	45	37
Säästämiseen liittyvät palkkiotuotot yhteensä	270	273	302	303	354	1 148	1 408
Maksuliikenne	105	107	106	104	111	422	434
Kortit	80	91	86	87	89	344	342
Maksuihin liittyvät palkkiotuotot yhteensä	185	198	192	191	200	766	776
Luotonanto	63	83	85	68	49	299	258
Takaukset ja dokumenttimaksut	39	35	35	34	34	143	136
Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot yhteensä	102	118	120	102	83	442	394
Muut palkkiotuotot	33	42	53	48	40	176	156
Palkkiotuotot	590	631	667	644	677	2 532	2 734
Henkivakuutus	-12	-18	-17	-20	-17	-67	-68
Maksuliikenne	-73	-74	-73	-67	-81	-287	-270
Maksut valtioiden takausjärjestelmiin	-50	-	-	-	-	-50	-
Muut palkkiokulut	-65	-59	-59	-62	-53	-245	-256
Palkkiokulut	-200	-151	-149	-149	-151	-649	-594
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	390	480	518	495	526	1 883	2 140
	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	1-12	1-12
Liite 2 Hallintokulut, miljoonaa euroa	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2007
Henkilöstökulut	-655	-635	-634	-644	-615	-2 568	-2 388
josta tulosperusteiset palkkiot	-61	-49	-53	-64	-63	-227	-219
Tietotekniikkakulut ¹	-167	-144	-135	-130	-150	-576	-538
Markkinointikulut	-28	-19	-30	-25	-35	-102	-104
Posti-, puhelin- ja toimistokulut	-51	-49	-50	-53	-52	-203	-197
Vuokra- ja kiinteistökulut	-94	-92	-94	-89	-96	-369	-351
Muut	-121	-91	-97	-87	-96	-396	-385
Kulut	-1 116	-1 030	-1 040	-1 028	-1 044	-4 214	-3 963

¹ Sisältää tietotekniikka- ja huoltokulut sekä konsulttien palkkiot. Kokonaisuudessaan tietotekniikkakulut (mukaan lukien henkilöstö- ja muut vastaavat kulut, pois lukien henkivakuutus toiminnan tietotekniikkakulut, olivat -172 miljoonaa euroa vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä (vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä -169 miljoonaa euroa) ja -666 miljoonaa euroa vuonna 2008 (2007: -654 miljoonaa euroa).

Asiakastoiminnot						Muut				Konserni		
Muut asiakas-toiminnot			Asiakastoiminnot yhteensä			Konsernin tuki- ja palvelu-toiminnot		Konserni-toiminnot ja eliminoinnit		Nordea-konserni		
1-12			1-12			1-12		1-12		1-12		
Miljoonaa euroa	2008	2007	2008	2007	%	2008	2007	2008	2007	2008	2007	%
Rahoituskate	60	65	4 922	4 155	18 %	160	107	11	20	5 093	4 282	19 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	101	176	1 918	2 205	-13 %	-3	-9	-32	-56	1 883	2 140	-12 %
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	255	410	1 043	1 048	0 %	50	156	-65	5	1 028	1 209	-15 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	-1	26		0	5	25	10	24	41	-41 %
Muut tuotot	9	9	49	57	-14 %	87	24	36	133	172	214	-20 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	426	660	7 932	7 491	6 %	294	283	-25	112	8 200	7 886	4 %
Henkilöstökulut	-474	-434	-1 826	-1 717	6 %	-41	-39	-701	-632	-2 568	-2 388	8 %
Muut kulut	-10	-11	-2 186	-2 090	5 %	-99	-110	639	625	-1 646	-1 575	5 %
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-9	-10	-65	-44	49 %	0	0	-59	-59	-124	-103	20 %
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-493	-455	-4 077	-3 851	6 %	-140	-149	-121	-66	-4 338	-4 066	7 %
Arvonalentumistappiot luotoista	0	0	-517	60		0	0	51	0	-466	60	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	1	0	1		0	0	0	2	0	3	
Liikevoitto	-67	206	3 338	3 701	-10 %	154	134	-95	48	3 396	3 883	-13 %
Tase, miljardia euroa												
Luotot yleisölle	16	10	263	242	9 %	0	0			265	245	18 %
Muut varat	36	37	78	71	10 %	19	15			209	144	45 %
Vastaavaa yhteensä	52	47	341	314	9 %	19	15			474	389	22 %
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	11	8	154	149	4 %	0	0			149	142	5 %
Muut velat	40	38	177	157	13 %	19	15			307	230	33 %
Velat yhteensä	51	46	331	305	8 %	19	15			456	372	23 %
Oma pääoma	0	0	9	7	-	0	0			18	17	11 %
Vastattavaa yhteensä	51	46	340	313	9 %	19	15			474	389	22 %
Taloudellinen pääoma	1	1	10	9	7 %	0	0			12	10	16 %
Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto, (RAROCAR), %										21	24	
Muut segmenttiraportoinnin erät												
Investoinnit, miljoonaa euroa	4	6	24	49		0	0			294	275	

Pohjoismainen pankkitoiminta

- **Tuotot kasvoivat 5 prosenttia vuonna 2008**
- **Kulut lisääntyivät 3 prosenttia vuonna 2008**
- **Kasvu oli tasapainoista, talletukset lisääntyivät nopeammin kuin luotonanto**
- **Riskisopeutettu tulos kasvoi 8 prosenttia vuonna 2008**

Liiketoiminta

Tasapainoinen kasvu jatkui sekä yritys- että henkilöasiakassegmentissä viimeisellä neljänneksellä.

Ruotsin kruunun ja Norjan kruunun heikkeneminen suhteessa euroon vaikutti merkittävästi euroina raportoituun volyyymiin ja tuloskehitykseen vuoteen 2007 verrattuna.

Talletusvolyymit kasvoivat raportoitujen euromääräisten lukujen mukaan 6 prosenttia ja paikallisissa valuutoissa laskettuna 14 prosenttia, joten ne kasvoivat nopeammin kuin luotonanto. Luotonanto kasvoi paikallisissa valuutoissa laskettuna 12 prosenttia ja raportoitujen euromääräisten lukujen mukaan 3 prosenttia.

Luotonanto tärkeimmille asiakasryhmille kasvoi edelleen samoin kuin edellisneljänneksillä, mikä osoittaa, ettei uusien luottojen antaminen ole tyrehtymässä. Yrityksille annettujen luottojen marginaalit kohenivat luottoriskien uudelleen hinnoittelun vuoksi ja likviditeettipremioiden nousun kompensoimiseksi.

Nordea noudatti edelleen tiiviisiin asiakassuhteisiin perustuvaa strategiaa, jonka mukaan perinteinen yrityksiin liittyvä liiketoiminta säilytetään samalla kun riskit pidetään tiukasti hallinnassa. Tämän strategian vahvuus näkyi, sillä yrityksiin liittyvä liiketoiminta tuki kasvua vahvasti ja sen tuotot kasvoivat 17 prosenttia. Marginaalien kehitys alkaa vähitellen tukea tuottojen kasvua huomattavasti enemmän kuin volyymien kasvu.

Henkilöasiakkaille annettujen asuntoluottojen marginaalit paranivat Norjassa esiintyneen korkojen nousun viivästysvaikutuksen vuoksi ja likviditeettipremioiden nousun kompensoimiseksi. Viivästysvaikutuksella tarkoitetaan sitä, että Norjan keskuspankin koronnoston vaikutus näkyy viiveellä asiakkailta perittävisissä koroissa. Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella asuntoluottojen marginaalit raportoidaan Pohjoismaissa Tanskaa lukuun ottamatta sisäisen koron mukaan, joka on lyhytaikaisen rahoituksen korko, eikä kuvasta pitkäaikaisen rahoituksen kasvaneita likviditeettipremioita. Likviditeettipremioiden noususta johtuvat kustannukset näkyvät siten suureksi osaksi Nordea-konsernin tasolla. Jos likviditeettikustannukset otetaan

huomioon, asuntolainojen todelliset marginaalit ovat raportoituja marginaaleja pienemmät.

Finanssikriisi on saanut asiakkaat karttamaan riskejä yhä enemmän. Sen seurauksena volyymit ovat vähentyneet sijoitusrahastoissa ja talletukset ovat puolestaan lisääntyneet selvästi. Talletusvolyymit kehittyivät myönteisesti, kun varojen siirrot rahastoista suunnattiin aktiivisesti säästämisen tileille.

Talletusmarginaalit kapenivat keskuspankkien laskettua korkojaan useita kertoja viimeisen neljänneksen aikana.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen tuotot pienivät viimeisellä neljänneksellä prosentin 1 530 miljoonaan euroon. Kun valuuttakurssimuutoksia ei oteta huomioon, kasvua oli 3 prosenttia. Rahoituskate parani 14 prosenttia 1 110 miljoonaan euroon lähinnä luotonannon volyymikasvun ja yritysluottojen marginaalien kohenemisen ansiosta.

Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät 36 prosenttia 274 miljoonaan euroon, kun säästämisen ja henkivakuutuksen tuotteista saadut tuotot vähenivät. Nettomääräisiä palkkiotuottoja pienensivät myös Tanskan valtion takausjärjestelmään maksetut takausmaksut. Nordean maksamista kaikkiaan 50 miljoonasta eurosta 40 miljoonaa euroa sisältyi pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueeseen. Käypään arvoon arvostettavista eristä saadut nettovoitot lisääntyivät 6 prosenttia 143 miljoonaan euroon riskienhallinnan tuotteiden vahvan kysynnän ansiosta.

Kulut yhteensä pienivät 3 prosenttia 777 miljoonaan euroon.

Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli viimeisellä neljänneksellä 313 miljoonaa euroa. Noin puolet kaikista nettomääräisistä arvonalentumistappioista on syntynyt Tanskassa, ja niistä 44 miljoonaa euroa oli Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumistappioita. Näin ollen Tanskan takausjärjestelmästä Nordealle viimeisellä neljänneksellä aiheutuneet kulut olivat kaikkiaan 94 miljoonaa euroa.

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä 4 prosentilla eli noin 670 henkilöllä. Henkilöstömäärän lisäys oli osa suunniteltua laajentumista, jolla tuetaan kasvustrategiaa. Siihen sisältyivät myös Svensk Kassaservicen konttoreiden hankintaan liittyvä henkilöstömäärän lisäys 205 henkilöllä ja Roskilde Bankin konttorien hankintaan liittyvä 144 henkilön lisäys.

Liikevoitto pieneni 39 prosenttia 440 miljoonaan euroon, mikä johtui suureksi osaksi nettomääräisten

arvonalentumistappioiden lisääntymisestä ja Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyvistä kuluista. Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR) oli 23 prosenttia (edellisvuoden vastaavana ajanjaksona 26 prosenttia) ja kulu/tuotto-suhde oli entisellä tasollaan eli 51 prosenttia.

Tulos vuonna 2008

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen tuotot kasvoivat 5 prosenttia 6 289 miljoonaan euroon vuonna 2008. Rahoituskate parani 15 prosenttia 4 206 miljoonaan euroon. Kulut yhteensä lisääntyivät 3 prosenttia 3 107 miljoonaan euroon. Paikallisissa valuutoissa laskettuna tuotot kasvoivat 7 prosenttia ja kulut lisääntyivät 5 prosenttia.

Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät 14 prosenttia 1 530 miljoonaan euroon, kun säästämisen tuotteista saadut tuotot vähenivät. Niihin vaikuttivat myös edellä mainitut Tanskan valtion takausjärjestelmään maksetut takausmaksut.

Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 402 miljoonaa euroa. Arvonalentumistappioita oli 0,17 prosenttia luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumisia ei oteta huomioon. Kun nämä otetaan huomioon, luku oli 0,19 prosenttia.

Liikevoitto pieneni 8 prosenttia 2 780 miljoonaan euroon. Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR) oli 25 prosenttia (26 prosenttia) ja kulu/tuotto-suhde parani 49 prosenttiin (50 prosenttia).

Painopiste vuonna 2009

Yrityksiin liittyvässä liiketoiminnassa jatketaan tiiviisiin asiakassuhteisiin perustuvan strategian toteuttamista. Hinnoittelussa otetaan edelleen huomioon pääomaan, likviditeettiin ja riskeihin vaikuttavat tilanteen muutokset. Tavoitteena on myös kasvattaa osuutta nykyisten asiakkaiden asiointista ristiinmyynnin lisäämisen avulla. Riskienhallinta on edelleen erittäin tärkeää vuonna 2009.

Henkilöasiakastoiminnan lähtökohtana on Nordean vahva asema, jonka avulla voidaan hankkia edelleen uusia asiakkaita erityisesti keskeisiin avainasiakas- ja Private Banking -segmentteihin. Jakeluverkoston kehittämistä ja konttoriverkoston laajuuden sopeuttamista tärkeimpien asiakassegmenttien maantieteellisen sijainnin perusteella jatketaan vuonna 2009.

Pohjoismainen pankkitoiminta – liikevoitto yhteensä

Miljoonaa euroa	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	2008	2007	Pohjoismaiset toiminnot	
	2008	2008	2008	2008	2007			Q4 2008	Q4 2007
Rahoituskate	1 110	1 103	1 022	971	973	4 206	3 666	18	11
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	274	417	440	399	426	1 530	1 772	1	1
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	143	103	141	130	135	517	460	-1	0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-2	-2	12	3	5	11	25	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	5	1	11	8	10	25	40	1	1
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	1 530	1 622	1 626	1 511	1 549	6 289	5 963	19	13
Henkilöstökulut	-284	-290	-292	-294	-293	-1 160	-1 140	-2	-6
Muut kulut	-478	-471	-475	-477	-495	-1 901	-1 836	-5	1
Poistot ym.	-15	-14	-9	-8	-9	-46	-26	-7	-4
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-777	-775	-776	-779	-797	-3 107	-3 002	-14	-9
Tulos ennen arvonalentumistappioita	753	847	850	732	752	3 182	2 961	5	4
Arvonalentumistappiot luotoista	-313	-61	-18	-10	-30	-402	55	0	-32
Liikevoitto	440	786	832	722	722	2 780	3 016	5	-28
Kulu/tuotto-suhde, %	51	48	48	52	51	49	50		
RAROCAR, %	23	26	27	24	26	25	26		
Muut tiedot, miljardia euroa									
Luotonanto	214,1	221,7	220,8	213,5	207,2				
Talletukset	117,1	119,7	116,1	114,2	110,1				
Taloudellinen pääoma	8,1	8,3	8,2	7,7	7,4				
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	17 253	17 162	16 817	16 688	16 580				

Pohjoismainen pankkitoiminta – luotto- ja talletusmarginaalit

Luottomarginaalit, %	Q4	Q3	Q4	Talletusmarginaalit, %	Q4	Q3	Q4
	2008	2008	2007		2008	2008	2007
Yritysassiakkaat	1,12	0,96	0,86	Yritysassiakkaat	0,85	0,95	0,99
Henkilöasiakkaat				Henkilöasiakkaat	1,58	1,83	1,83
- asuntoluotot	0,79	0,61	0,51				
- kulutusluotot	3,29	3,06	3,04				
Kokonaismarginaali	1,18	1,01	0,91	Kokonaismarginaali	1,22	1,40	1,43

Pankkitoiminta, Tanska

Liiketoiminta

Positiivinen kehitys jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä sekä yritys- että henkilöasiakassegmenteissä. Luottojen ja talletusten kasvu oli tasapainoista, mutta kasvuvauhti hidastui hieman vuoden aikana.

Yrityksille annettujen luottojen marginaalit kohenivat luottoriskien uudelleen hinnoittelun vuoksi ja likviditeettipreemioiden nousun kompensoimiseksi. Luotonanto yrityksille kasvoi 9 prosenttia edellisvuoden viimeiseen neljännekseen verrattuna. Kasvu tuli lähinnä suurimmista yritysasiakkaista.

Nordea sai huomattavan paljon määräaikaistalletuksia. Yritysten talletukset lisääntyivät 12 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna, joten niiden kasvu oli selvästi vahvempaa kuin luottojen kasvu. Nordean markkinaosuus yritysten talletuksista on kasvanut.

Luotonanto henkilöasiakkaille kasvoi kaikkiaan 8 prosenttia. Markkinaosuus asuntoluotoista kasvoi hieman Tanskassa. Koko luotonannon jakauma on muuttumassa, kun vakuudelliset luotot lisääntyivät enemmän kuin vakuudettomat luotot.

Säästämisen tuotteet kärsivät edelleen osakemarkkinoiden heikkoudesta. Koska asiakkaiden riskinottohalukkuus on vähentynyt, säästämisen tilien volyymit kasvoivat huomattavasti.

Tanskan valtio perusti syksyn aikana takausjärjestelmän ja yhtiön, joka huolehtii vaikeuksiin joutuneista rahoituslaitoksista. Järjestelmä ja yhtiö rahoitetaan rahoitussektorin tuella. Nordean osuus on kaikkiaan noin 180–200 miljoonaa euroa vuodessa. Takauksista aiheutuvia mahdollisia arvonalentumistappioina kirjattavia lisäkustannuksia voi kertyä enintään noin 500 miljoonaa euroa.

Syyskuussa hankittujen Roskilde Bankin yhdeksän konttorin liittäminen Nordean konttoriverkostoon etenee

suunnitelmien mukaan. Seulontaprosessissa tarkastellaan asiakkaiden luottojen laatua, ja asiakkaat palautetaan Roskilde Bankille, mikäli luotot osoittautuvat heikkolaatuiseksi. Konttoreiden liittäminen saataneen päätökseen vuoden 2009 toisella neljänneksellä.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Tuotot pienenevät Tanskassa prosentin vuoden 2007 viimeiseen neljännekseen verrattuna. Tuottoja heikensivät säästämiseen liittyvien palkkiotuottojen pieneminen ja valtion takausjärjestelmään maksetut takausmaksut. Laskua kuitenkin tasapainotti yritysluottojen marginaalien paraneminen sekä luotto- ja talletusvolyymien kasvu. Kulut yhteensä lisääntyivät 8 prosenttia vuoden 2007 viimeiseen neljännekseen verrattuna, lähinnä Roskilde Bankin konttoreiden liittämisestä koituvien kulujen vuoksi.

Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli viimeisellä neljänneksellä 151 miljoonaa euroa. Tähän sisältyvät uudet 30 miljoonan euron saatavaryhmäkohtaiset arvonalentumiskirjaukset ja 44 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukset, jotka liittyvät edellä mainittuun Tanskan valtion takausjärjestelmään. Saatavakohtaisia arvonalentumistappioita oli nettomääräisesti 77 miljoonaa euroa. Nettomääräiset arvonalentumistappiot hajautuivat laajalti maantieteellisesti ja eri toimialoille. Jonkin verran muita sektoreita enemmän arvonalentumistappioita kertyi rakennusteollisuuden alihankinnassa. Lisäksi tehtiin saatavaryhmäkohtainen sikataloussektoriin kohdistuva arvonalentumiskirjaus. Vuonna 2008 arvonalentumistappioita oli 0,24 prosenttia luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumisia ei oteta huomioon. Kun nämä otetaan huomioon, luku oli 0,31 prosenttia.

Laskusuhdanne on edennyt Tanskassa pidemmälle kuin muissa Pohjoismaissa.

Pankkitoiminta, Tanska – liikevoitto, marginaalit, volyymit ja markkinaosuudet

	Q4 2008	Q3 2008	Q4 2007		Q4 2008	Q3 2008	Q4 2007
Tuloslaskelma, miljoonaa euroa				Luottomarginaalit, %			
Rahoituskate	327	303	275	Yritysasiakkaat	1,21	1,10	0,94
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	45	126	107	Henkilöasiakkaat			
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	52	31	43	- asuntoluotot	0,49	0,49	0,49
Osuus osakkuusyriytysten tuloksesta	2	3	5	- kulutusluotot	3,83	3,62	3,62
Liiketoiminnan muut tuotot	1	1	1	Kokonaismarginaali	1,25	1,16	1,09
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	427	464	431	Talletusmarginaalit, %			
Henkilöstökulut	-93	-91	-91	Yritysasiakkaat	0,49	0,46	0,55
Muut kulut	-135	-120	-121	Henkilöasiakkaat	1,82	1,62	1,56
Poistot ym.	-3	-1	-1	Kokonaismarginaali	1,10	0,97	1,03
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-231	-212	-213	Volyymit, miljardia euroa			
Tulos ennen arvon alentumistappioita	196	252	218	Luotonanto yrityksille	30,1	28,8	27,5
Arvon alentumistappiot luotoista	-151	-32	-7	Luotonanto henkilöasiakkaille	37,9	37,2	35,2
Liikevoitto	45	220	211	Luotonanto yhteensä	68,0	66,0	62,7
				Yritysten talletukset	14,1	15,5	12,6
Kulu/tuotto-suhde, %	54	46	49	Henkilöasiakkaiden talletukset	19,5	19,6	19,0
RAROCAR, %	18	24	25	Talletukset yhteensä	33,6	35,1	31,6
Taloudellinen pääoma	2,6	2,6	2,2	Markkinaosuudet, %			
				Asuntoluotot	15,6	15,5	15,4
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	5 149	4 969	4 961	Henkilöasiakkaille annetut luotot yhteensä	15,2	15,1	15,0
				Henkilöasiakkaiden talletukset	21,1	21,1	21,1
				Luotonanto yrityksille ¹	21,1	21,1	19,9
				Yritysten talletukset ¹	30,2	30,6	25,4

¹ Pois lukien finanssipalveluyriytiset.

Pankkitoiminta, Suomi

Liiketoiminta

Nordea säilytti johtoasemansa yrityksille annetuissa luotoissa. Luotonanto yrityksille kasvoi 11 prosenttia edellisvuodesta. Suuryrityspalvelut-yksikön asiakkaille ja suurille yritysasiakkaille annettujen uusien luottojen marginaalit nousivat luottoriskien uudelleenhinnoittelun vuoksi ja ja likviditeettipremioiden nousun kompensoimiseksi.

Myös yritysten talletukset kehittyivät erittäin hyvin ja Nordea säilytti selvän johtoasemansa Suomen markkinoilla.

Riskienhallinnan tuotteiden myyntiin yritysasiakkaille saatiin lukuisia mahdollisuuksia markkinoiden voimakkaan heilahdellisuuden myötä, ja näitä mahdollisuuksia hyödynnettiin onnistuneesti.

Nordea on onnistunut kasvattamaan kulutusluottojen myyntiä, ja markkinaosuus on pysynyt suurena. Stockmannin kanssa aloitetussa korttiyhteistyössä myönnettiin vuoden 2008 loppuun mennessä 345 000 uutta korttia.

Sijoitusmarkkinoiden epävarmat näkymät ovat saaneet asiakkaat suosimaan talletuksia. Asiakkaat ovat siirtäneet

varojaan pois sijoitusrahastoista ja osittain myös vakuutussäästämisen tuotteista.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Tuotot pienenevät Suomessa 9 prosenttia vuoden 2007 viimeiseen neljännekseen verrattuna. Rahoituskate parani hieman luottomarginaalien kohenemisen ja volyymikasvun ansiosta. Rahoituskatteen kasvu ei kuitenkaan riittänyt täysin kompensoimaan säästämisen tuotteisiin liittyvien palkkiotuottojen vähenemisen negatiivista vaikutusta tuottojen kasvuun.

Kulut yhteensä pienenevät viimeisellä neljänneksellä 4 prosenttia edellisvuoden viimeiseen neljännekseen verrattuna.

Tulos ennen arvonalentumistappioita laski 14 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 38 miljoonaa euroa, ja niitä kertyi lähinnä kaupan ja palvelujen alalla. Vuonna 2008 arvonalentumistappioita oli 0,14 prosenttia luottokannasta.

Liikevoitto laski 34 prosenttia vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä.

Pankkitoiminta, Suomi – liikevoitto, marginaalit, volyymit ja markkinaosuudet

	Q4 2008	Q3 2008	Q4 2007		Q4 2008	Q3 2008	Q4 2007
Tuloslaskelma, miljoonaa euroa				Luottomarginaalit, %			
Rahoituskate	290	306	277	Yritysassiakkaat	1,01	0,84	0,92
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	75	110	117	Henkilöasiakkaat			
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	28	24	34	- asuntoluotot	0,87	0,60	0,58
Osuus osakkuusyriytysten tuloksesta	-4	-5	0	- kulutusluotot	3,14	3,04	2,84
Liiketoiminnan muut tuotot	2	0	3	Kokonaismarginaali	1,17	0,97	0,96
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	391	435	431	Talletusmarginaalit, %			
Henkilöstökulut	-72	-74	-74	Yritysassiakkaat	1,02	1,35	1,47
Muut kulut	-121	-118	-128	Henkilöasiakkaat	1,36	1,92	2,00
Poistot ym.	-1	-1	-1	Kokonaismarginaali	1,24	1,72	1,82
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-194	-193	-203	Volyymit, miljardia euroa			
Tulos ennen arvon alentumistappioita	197	242	228	Luotonanto yrityksille	26,1	26,2	23,5
Arvon alentumistappiot luotoista	-38	-19	14	Luotonanto henkilöasiakkaille	26,0	25,7	24,0
Liikevoitto	159	223	242	Luotonanto yhteensä	52,1	51,9	47,5
				Yritysten talletukset	13,3	11,9	10,4
Kulu/tuotto-suhde, %	50	44	47	Henkilöasiakkaiden talletukset	22,4	22,1	20,0
RAROCAR, %	25	34	31	Talletukset yhteensä	35,7	34,0	30,4
Taloudellinen pääoma	2,0	1,9	1,9	Markkinaosuudet, %			
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	5 420	5 457	5 421	Asuntoluotot	30,6	30,7	30,8
				Henkilöasiakkaille annetut luotot yhteensä	30,3	30,4	30,5
				Henkilöasiakkaiden talletukset	32,0	32,5	32,2
				Luotonanto yrityksille ¹	36,7	37,5	37,9
				Yritysten talletukset ¹	42,3	42,4	42,2

¹ Pois lukien finanssipalveluyritykset

Pankkitoiminta, Norja

Liiketoiminta

Rahoitusmarkkinoiden myllerryksestä huolimatta liiketoiminnan volyymien yleisesti myönteinen kehityssuunta jatkui sekä yritys- että henkilöasiakassegmenteissä. Talletukset kasvoivat nopeammin kuin luotonanto.

Yrityksille annettujen luottojen marginaalit kohenivat edellisneljännekseen verrattuna luottoriskien uudelleenhinnoittelun vuoksi ja likviditeettipreemioiden nousun kompensoimiseksi.

Henkilöasiakkaille annettujen luottojen marginaalit nousivat koko vuoden 2008 ajan korkojen nousun viivästysvaikutuksen vuoksi ja likviditeettipreemioiden nousun kompensoimiseksi.

Norjan kruunun heikkeneminen suhteessa euroon vaikutti merkittävästi volyymeihin ja tuloskehitykseen vuoden 2007 viimeiseen neljännekseen verrattuna.

Luotonanto väheni raportoitujen lukujen mukaan 6 prosenttia, mutta kasvoi paikallisessa valuutassa laskettuna 16 prosenttia vuoden 2007 viimeiseen neljännekseen verrattuna. Luotonanto yrityksille kasvoi 2 prosenttia; paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli 25 prosenttia. Kasvu oli erityisen voimakasta suurten yritysasiakkaiden kohdalla ja suuryrityspalvelut-yksikössä. Luotonanto henkilöasiakkaille väheni raportoitujen lukujen mukaan 14 prosenttia. Paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli kuitenkin 7 prosenttia.

Kilpailu talletuksista oli kireää. Talletukset vähenivät raportoitujen lukujen mukaan 9 prosenttia; paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli 13 prosenttia vuoden 2007 lopusta. Yritysten talletukset vähenivät 8 prosenttia; paikallisessa valuutassa laskettuna ne kasvoivat 13 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Henkilöasiakkaiden talletusten volyymit pienivät 9 prosenttia; paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli 13 prosenttia vuoden 2007 viimeiseen neljännekseen verrattuna.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Tuotot kasvoivat Norjassa raportoitujen lukujen mukaan 14 prosenttia ja paikallisessa valuutassa laskettuna 26 prosenttia luottomarginaalien kohenemisen tukemana. Rahoituskate parani 29 prosenttia.

Kulut yhteensä pienivät 3 prosenttia; paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli 6 prosenttia.

Arvonalentumistappioiden nettomäärä lisääntyi sekä saatavakohtaisten että saatavaryhmäkohtaisten arvonalentumisten vuoksi. Arvonalentumistappioita oli viimeisellä neljänneksellä 60 miljoonaa euroa, johon sisältyi 25 miljoonan euron asuinkiinteistöihin liittyvä saatavaryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus. Vuonna 2008 arvonalentumistappioita oli 0,18 prosenttia luottokannasta.

Liikevoitto laski raportoitujen lukujen mukaan 29 prosenttia ja paikallisessa valuutassa laskettuna 15 prosenttia vuoden 2007 viimeisen neljännekseen verrattuna.

Pankkitoiminta, Norja – liikevoitto, marginaalit, volyymit ja markkinaosuudet

	Q4 2008	Q3 2008	Q4 2007		Q4 2008	Q3 2008	Q4 2007
Tuloslaskelma, miljoonaa euroa				Luottomarginaalit, %			
Rahoituskate	186	183	144	Yritysasiakkaat	1,45	1,30	0,98
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	34	46	49	Henkilöasiakkaat			
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	24	24	20	- asuntoluotot	1,11	0,75	0,36
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	- kulutusluotot	5,39	4,76	4,11
Liiketoiminnan muut tuotot	1	-1	1	Kokonaismarginaali	1,40	1,15	0,82
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	245	252	214	Talletusmarginaalit, %			
Henkilöstökulut	-42	-43	-44	Yritysasiakkaat	0,62	0,74	0,88
Muut kulut	-71	-72	-74	Henkilöasiakkaat	0,81	1,29	1,63
Poistot ym.	-2	-3	-1	Kokonaismarginaali	0,69	0,94	1,14
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-115	-118	-119	Volyymit, miljardia euroa			
Tulos ennen arvon alentumistappioita	130	134	95	Luotonanto yrityksille	19,4	21,5	19,1
Arvon alentumistappiot luotoista	-60	-4	3	Luotonanto henkilöasiakkaille	15,6	18,2	18,1
Liikevoitto	70	130	98	Luotonanto yhteensä	35,0	39,7	37,2
				Yritysten talletukset	11,1	12,3	12,1
				Henkilöasiakkaiden talletukset	6,1	7,0	6,7
Kulu/tuotto-suhde, %	47	47	56	Talletukset yhteensä	17,2	19,3	18,8
RAROCAR, %	25	23	19	Markkinaosuudet, %			
				Asuntoluotot	10,9	11,0	11,1
Taloudellinen pääoma	1,3	1,5	1,3	Henkilöasiakkaille annetut luotot yhteensä	10,7	10,7	10,8
				Henkilöasiakkaiden talletukset	8,7	8,6	8,5
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 878	1 877	1 800	Luotonanto yrityksille ¹	15,5	15,0	14,7
				Yritysten talletukset ¹	18,4	16,7	17,5

¹ Pois lukien shipping-asiakkaat.

Pankkitoiminta, Ruotsi

Liiketoiminta

Sekä yritys- että henkilöasiakastoiminta kehittivät edelleen vahvasti viimeisellä neljänneksellä. Luottojen ja talletusten kasvu oli tasapainoista.

Yrityksille annettujen luottojen marginaalit paranivat viimeisellä neljänneksellä edellisneljännekseen verrattuna. Henkilöasiakkaiden asuntoluottojen marginaalit kohenivat viimeisellä neljänneksellä riskipreemioiden uudelleenhinnoittelun vuoksi ja likviditeettipreemioiden nousun kompensoimiseksi.

Ruotsin kruunun heikkeneminen suhteessa euroon vaikutti merkittävästi volyymeihin ja tuottokehitykseen vuoden 2007 viimeiseen neljännekseen verrattuna.

Luotonanto väheni vuoden 2007 lopusta raportoitujen lukujen mukaan prosenttiin; paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli kuitenkin 14 prosenttia. Talletukset lisääntyivät raportoitujen lukujen mukaan 4 prosenttia ja paikallisessa valuutassa laskettuna 21 prosenttia.

Yrityksille annettujen luottojen volyymit kasvoivat edelleen viimeisellä neljänneksellä erityisesti suuryrityspalvelut-yksikössä. Pyrkimyksissä saada uusilta talletuksilta luotonannon kasvun rahoittamiseksi onnistuttiin, ja yritysten talletusvolyymit kasvoivat vahvasti. Yritysten talletusvolyymit kasvoivat raportoitujen lukujen mukaan 12 prosenttia ja paikallisessa valuutassa laskettuna 30 prosenttia. Yritysluottojen volyymit puolestaan kasvoivat raportoitujen lukujen mukaan 3 prosenttia ja paikallisessa valuutassa laskettuna 19 prosenttia vuoden 2007 lopusta.

Henkilöasiakkaille annettujen luottojen volyymit kasvoivat edelleen, tosin kasvuvauhti hidastui hieman, kun uusien asuntoluottojen kysyntä laski.

Henkilöasiakkaiden talletusten volyymien kasvu oli edelleen vahvaa paikallisessa valuutassa laskettuna. Markkinoiden myllerryksen seurauksena useat uudet asiakkaat ovat siirtäneet talletuksiaan Nordeaan, mikä on kasvattanut markkinaosuuksia. Henkilöasiakkaiden

talletusten volyymit pienenevät raportoitujen lukujen mukaan 3 prosenttia, mutta paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli 13 prosenttia. Luotonanto henkilöasiakkaille väheni raportoitujen lukujen mukaan 6 prosenttia; paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli 9 prosenttia vuoden 2007 lopusta.

Huolimatta indeksilainojen vahvasta myynnistä viimeisellä neljänneksellä säästämiseen liittyvät palkkiotuotot vähenivät osakemarkkinoiden edelleen jatkuvan laskun myötä.

Svensk Kassaserviceltä hankitut konttorit on nyt liitetty Nordean konttoriverkostoon. Henkilöstömäärä kasvoi 406:lla lähinnä Svensk Kassaservicen konttorien hankinnan seurauksena.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Tuotot pienenevät raportoitujen lukujen mukaan 3 prosenttia, mutta paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli 7 prosenttia. Tuottoja tuki vahvasti rahoituskate, joka parani raportoitujen lukujen mukaan 9 prosenttia ja paikallisessa valuutassa laskettuna 19 prosenttia. Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät raportoitujen lukujen mukaan 22 prosenttia (13 prosenttia paikallisessa valuutassa laskettuna). Syyinä oli pääasiassa hoidossa olevan varallisuuden pienentyminen sijoitusrahastoissa sekä henki- ja eläkevakuutus tuotteissa.

Kulut yhteensä pienenevät raportoitujen lukujen mukaan 12 prosenttia (2 prosenttia paikallisessa valuutassa laskettuna).

Arvonalentumistappioiden nettomäärä lisääntyi yritysasiakkaisiin liittyvien arvonalentumisten vuoksi. Arvonalentumistappiot lisääntyivät pääasiassa vähittäiskaupan ja kestokulutushyödykkeiden sektoreilla. Vuonna 2008 arvonalentumistappioita oli 0,13 prosenttia luottokannasta.

Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi 9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa laskettuna kasvua oli 19 prosenttia. Arvonalentumistappioiden lisääntyminen pienensi kuitenkin liikevoittoa 19 prosenttia.

Pankkitoiminta, Ruotsi – liikevoitto, marginaalit, volyymit ja markkinaosuudet

	Q4 2008	Q3 2008	Q4 2007		Q4 2008	Q3 2008	Q4 2007
Tuloslaskelma, miljoonaa euroa				Luottomarginaalit, %			
Rahoituskate	289	297	266	Yritysassiakkaat	0,91	0,72	0,67
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	119	135	152	Henkilöasiakkaat			
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	40	24	38	- asuntoluotot	0,79	0,66	0,60
Osuus osakkuusyriytysten tuloksesta	0	0	0	- kulutusluotot	2,18	1,90	2,05
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	4	Kokonaismarginaali	0,97	0,79	0,75
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	448	456	460	Talletusmarginaalit, %			
Henkilöstökulut	-75	-82	-78	Yritysassiakkaat	1,02	1,27	1,27
Muut kulut	-146	-156	-173	Henkilöasiakkaat	1,72	2,03	2,06
Poistot ym.	-2	-4	-2	Kokonaismarginaali	1,38	1,66	1,70
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-223	-242	-253	Volyymit, miljardia euroa			
Tulos ennen arvon alentumistappioita	225	214	207	Luotonanto yrityksille	32,6	35,1	31,8
Arvon alentumistappiot luotoista	-64	-6	-8	Luotonanto henkilöasiakkaille	26,4	29,0	28,0
Liikevoitto	161	208	199	Luotonanto yhteensä	59,0	64,1	59,8
				Yritysten talletukset	15,4	14,8	13,7
				Henkilöasiakkaiden talletukset	15,2	16,5	15,6
Kulu/tuotto-suhde, %	50	53	55	Talletukset yhteensä	30,6	31,3	29,3
RAROCAR, %	27	24	26	Markkinaosuudet, %			
				Asuntoluotot	14,8	14,9	14,9
Taloudellinen pääoma	2,2	2,3	2,0	Henkilöasiakkaille annetut luotot yhteensä	13,7	14,0	14,0
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	4 802	4 856	4 396	Henkilöasiakkaiden talletukset	18,4	17,8	17,8
				Luotonanto yrityksille	13,8	14,1	13,3
				Yritysten talletukset	22,2	21,3	20,1

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta

- **Tuotot kasvoivat 40 prosenttia vuonna 2008**
- **Liikevoitto kasvoi 30 prosenttia**
- **Luottotappioita kertyi nettomääräisesti 0,47 prosenttia luottokannasta vuonna 2008**
- **Luotonannon kasvu tasaantui vuoden viimeisellä neljänneksellä**

Liiketoiminta

Finanssipalvelu yritykset

Finanssipalvelu yritykset-toiminto kehittyi vahvasti vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä, sillä Nordea oli hyvissä asemissa kasvattamaan volyymejä, kun toiminta vilkastui. Nordeaa pidettiin epävarmuuden ja markkinoiden ailahtelujen jatkuessa yhä luotettavampana ja houkuttelevampana vastapuolena, ja se vahvisti asemaansa edelleen.

Neljänneksen aikana saatiin hoidettavaksi useita pääomamarkkinajärjestelyjä, joiden toteutus onnistui hyvin, kun yhteisöasiakkaat käyttivät aktiivisesti riskienhallinnan ja taseriskien hallinnan tuotteita.

Nordean alisäilytystoiminnan (sub-custody) positiivinen trendi jatkui koko vuoden ajan osakemarkkinoiden vaisusta kehityksestä huolimatta. Tapahtumavolyymit kasvoivat 35 prosenttia yli 27 miljoonaan vuonna 2008.

Riskienhallinta on yhä tärkeämpää, ja finanssipalvelu yritykset-toiminto pyrkii edelleen etsimään liiketoimintamahdollisuuksia sellaisten vastapuolten kanssa, joihin rahoitusmarkkinoiden myllerrys ei ole juurikaan vaikuttanut. Painopisteenä on myös asiakkaiden siirto JP Morganin kanssa toteutettavassa olevassa global custody -hankkeessa (yhteisöasiakkaiden kansainvälinen arvopapereiden säilytyspalvelutoiminta).

Shipping, Oil Services & International

Shipping, Oil Services & International -toiminnon liiketoiminta jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä vilkkaana ja tuotot kasvoivat heikosta markkinatilanteesta huolimatta.

Nordea säilytti vahvan asemansa kansainvälisenä shipping-, offshore- ja öljyalan yritysten finanssipalvelujen tarjoajana. Kaikki syndikoidut luotot saatiin onnistuneesti järjestettyä luottomarkkinoiden haastavasta tilanteesta huolimatta. Nordea toimi vuonna 2008 järjestäjänä 42 syndikoidussa shipping-alan luotossa. Näiden luottojen kokonaisvolyyymi oli 12,5 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Nordean markkinaosuus oli siten 15 prosenttia.

Luottoehdot ja -olosuhteet kiristyivät vuoden 2008 aikana huomattavasti. Uusien järjestelyjen hinnat nousivat edelleen viimeisellä neljänneksellä.

Shipping-markkinat heikkenivät edelleen vuoden loppupuolella. Etenkin kontti- ja kuivalastisektorit kärsivät laskusuhdanteen aiheuttamasta rahtihintojen romahtamisesta ja kansainväliseen kauppaan liittyvästä epävarmuudesta. Nordean vastuut shipping-alalla on kuitenkin hyvin hajautettu ja vaikeuksissa olevat sektorit ovat alipainossa. Saamisia, joiden arvo on alentunut, oli saatavakohtaisten arvonalentumiskirjausten jälkeen 55 miljoonaa euroa eli 0,40 prosenttia luottokannasta. Vastaavat luvut vuoden 2008 kolmannen neljänneksen lopussa olivat 3 miljoonaa euroa ja 0,02 prosenttia. Nettomääräiset arvonalentumistappiot olivat vuonna 2008 matalalla tasolla. Niitä oli 10 miljoonaa euroa, ja ne kertyivät kokonaisuudessaan viimeisellä neljänneksellä. Shipping-markkinoiden kehitys vaikutti kuitenkin luottojen laatuun yleisesti ja proaktiivinen riskienhallinta pidetäänkin vuonna 2009 edelleen etusijalla.

Uusien järjestelyjen määrän odotetaan vähenevän rahoitusmarkkinoiden myllerryksen yhä jatkuessa. Kysyntä on edelleen vahvaa öljy- ja offshore-segmentissä, sillä öljyn tarjonta on edelleen rajallista. Jos öljyn hinta pysyttelee kuitenkin pitkään nykytasollaan, tutkimustoimintaan ja tuotantoon tehtävät investoinnit saattavat pienentyä.

New European Markets

New European Markets -toiminnon liiketoiminta jatkui vilkkaana myös vuoden viimeisellä neljänneksellä huolimatta haastavasta makrotalouden kehityksestä etenkin Baltian maissa ja Venäjällä. Luotonannon volyymikasvu tasaantui kuitenkin edellisneljänneksiin verrattuna. Luotonanto kasvoi paikallisissa valuutoissa laskettuna 12 prosenttia edellisneljänneksestä ja talletukset 18 prosenttia.

Luottomarginaalit kohenivat edelleen viimeisellä neljänneksellä, kun taas talletustoiminnassa kilpailu on ollut kireää. Avainasiakkaiden määrä kasvoi vuonna 2008 60 prosenttia, ja heitä oli vuoden lopussa 75 000. Suurin osa henkilöasiakastoiminnan tuotoista saadaan juuri avainasiakkaiden asioinnista.

Puolassa avattiin vuoden aikana 60 uutta konttoria. Jakelukapasiteetin kasvun ansiosta tuotot kasvoivat vahvasti etenkin henkilöasiakassegmentissä. Uusi kapasiteetti on suunnattu pääasiassa myyntiin varakkaimmille henkilöasiakkaille sekä pienille ja keskiuurille yrityksille.

Baltian maissa tuottojen vakaa kasvu jatkui. Luotonannon kasvu hidastui kolmannen neljänneksen tasolta. Tämä kuvastaa sitä, että Nordea on sitoutunut tukemaan nykyisiä hyviä asiakkaita sekä pohjoismaisia asiakkaita, joilla on toimintaa Baltian maissa, ja noudattaa tiukkaa riskienhallintaa.

Myös Venäjällä aiemmin vahva volyymikasvu tasaantui viimeisellä neljänneksellä. Marginaalit sen sijaan parantuivat merkittävästi luottojen tarjonnan supistuttua. Liiketoiminta suurten venäläisyritysten kanssa kasvoi vuonna 2008, mikä kasvatti tuottoja merkittävästi. Nordea sai myös uusia henkilöasiakkaita, mikä tukee konsernin pitkän aikavälin tavoitetta luoda tasapainoista pankkitoimintaa Venäjälle.

Laskusuhdanne on heikentänyt luottosalkun laatua etenkin Baltian maissa, joissa luottojen keskimääräinen luokitus heikkeni viimeisellä neljänneksellä.

Luottoja, joiden arvo on alentunut, oli New European Markets -toiminnossa saatavakohtaisten arvonalentumisten jälkeen nettomääräisesti 143 miljoonaa euroa (kolmannella neljänneksellä 137 miljoonaa euroa). Baltian maissa arvoltaan alentuneita luottoja oli nettomääräisesti 112 miljoonaa euroa eli 1,46 prosenttia luottokannasta. Luvut olivat suunnilleen samalla tasolla kuin kolmannen neljänneksen lopussa, jolloin näitä luottoja oli 105 miljoonaa euroa eli 1,45 prosenttia luottokannasta. Baltian maihin kohdistuvien saatavaryhmäkohtaisten arvonalentumiskirjausten osuus luottosalkusta oli 1,42 prosenttia vuoden 2008 lopussa.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Tuotot kasvoivat edelleen vahvasti kaikissa toiminnoissa vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Vaikka luotonannon kasvuvauhti tasaantui neljänneksen aikana, marginaalien koheneminen ja muuhun kuin luotonantoon liittyvien tuottojen hyvä kehitys tukivat tuottojen kasvua. Tuotot kasvoivat viimeisellä neljänneksellä 397 miljoonaa euroon. Kasvua edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä oli 71 prosenttia. Arvonalentumistappioita kertyi nettomääräisesti 67 miljoonaa euroa, josta 24 miljoonaa euroa liittyi Baltian maihin ja 18 miljoonaa euroa Venäjään. Liikevoitto kasvoi 31 prosenttia 206 miljoonaa euroon.

Tulos vuonna 2008

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen liiketoiminta jatkui vilkkaana vuonna 2008, ja kasvu oli vahvaa kaikissa toiminnoissa. Tuotot olivat 1 217 miljoonaa euroa, kasvua oli 40 prosenttia edellisvuodesta.

Liiketoimintavolyymien kasvu ja luottomarginaalien koheneminen kasvattivat rahoituskatetta. Nettomääräiset voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä

kasvoivat, kun pääomamarkkinatuotteiden kysyntä oli vilkasta. Kulut olivat 477 miljoonaa euroa vuonna 2008, kasvua oli 21 prosenttia. Kasvu aiheutui lähinnä New European Markets -toiminnon investoinneista ja niihin liittyvästä henkilöstömäärän kasvusta. Henkilöstömäärä oli vuoden 2008 lopussa noin 5 130 eli noin 940 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Tulos ennen arvonalentumistappioita oli 740 miljoonaa euroa, kasvua oli 56 prosenttia. Liikevoitto kasvoi 30 prosenttia. Liikevoittoon sisältyy 115 miljoonaa euroa nettomääräisiä arvonalentumistappioita, joista 58 miljoonaa euroa liittyi Baltian maihin, mukaan lukien 26 miljoonan euron saatavaryhmäkohtaiset arvonalentumiskirjaukset (raportoitu seuraavan sivun taulukossa sarakkeessa ”Muut”). Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen arvonalentumistappioiden osuus luottokannasta oli 0,47 prosenttia vuonna 2008. Shipping, Oil Service & International -toiminnossa osuus oli 0,09 prosenttia ja New European Markets -toiminnossa 0,47 prosenttia. Baltian toiminnoissa arvonalentumistappioiden osuus luottokannasta oli 1,06 prosenttia, josta 0,48 prosenttiyksikköä liittyi ensimmäisellä ja kolmannella neljänneksellä tehtyihin saatavaryhmäkohtaisiin arvonalentumiskirjauksiin (raportoitu seuraavan sivun taulukossa sarakkeessa ”Muut”).

Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto nousi 42 prosenttia vuonna 2008. Kulu/tuotto-suhde parani 39 prosenttiin tuottojen kasvun ja toiminnan tehokkuuden ansiosta.

Painopiste vuonna 2009

Nykyisten hyvien asiakkaiden tukeminen, tasapainoinen kasvu ja tiukka riskienhallinta ovat etusijalla vuonna 2009. Riskienhallinnassa käsitellään proaktiivisesti luottoja, joiden arvo on alentunut kansainvälisen makrotalouden haasteiden ja finanssimarkkinoiden pitkittyneen myllerryksen seurauksena. Kasvualueille tehdään aiempia vuosia vähemmän uusia investointeja. Vauhdin hidastaminen tukee kuitenkin Nordean tavoitetta saada entistä suurempi osuus valikoitujen rahoituslaitosten ja shipping-yhtiöiden asiointista hyödyntämällä tiiviitä asiakassuhteita. New European Markets -toiminto hyötyy edelleen jakelukapasiteettiin vuosina 2007 ja 2008 tehdyistä investoinneista. Uusia konttoreita avataan vain Puolassa, ja volyymikasvun odotetaan tasaantuvan edelleen.

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta – liikevoitto osa-alueittain

Miljoonaa euroa	Yhteensä		Baltian maat		Puola		Venäjä		New European Markets yhteensä		Finanssi-palvelu-yritykset		Shipping, Oil Services & International		Muut	
	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Rahoituskate	206	129	31	19	26	18	54	27	109	60	19	18	71	45	8	6
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	63	58	12	8	3	5	0	2	15	16	37	26	9	13	2	4
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	92	39	6	4	9	5	4	-3	21	6	57	30	10	3	3	0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	25	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	4
Liiketoiminnan muut tuotot	11	2	0	0	1	1	0	0	2	1	8	0	1	0	0	0
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	397	232	49	31	39	29	58	27	147	83	121	74	91	61	38	14
Henkilöstökulut	-49	-44	-7	-7	-9	-6	-14	-11	-31	-24	-8	-9	-11	-10	1	-1
Muut kulut	-71	-65	-8	-7	-9	-6	-7	-5	-25	-19	-40	-37	-2	-3	-4	-6
Poistot ym.	-4	-2	-1	0	-1	-1	0	0	-2	-2	0	0	-1	0	-1	0
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-124	-111	-16	-14	-19	-13	-21	-17	-58	-45	-48	-46	-14	-13	-4	-7
Tulos ennen arvonalentumistappioita	273	121	34	17	20	16	38	10	89	38	73	28	77	48	34	7
Arvonalentumistappiot luotoista ¹	-67	36	-24	-1	-2	-2	-18	1	-44	-2	-14	0	-12	0	3	38
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liikevoitto	206	157	9	16	18	14	19	11	45	36	59	28	65	48	37	45
Kulu/tuotto-suhde, %	31	48	33	45	49	45	36	63	39	54	40	62	15	21		
RAROCAR, %	59	33	33	26	41	37	43	29	36	27	132	38	54	36		
Muut tiedot, miljardia euroa																
Luotonanto	33,1	24,6	7,7	5,5	3,8	2,7	3,8	1,6	15,3	9,8	2,0	1,9	13,8	11,1	1,9	1,8
Talletukset	25,7	30,9	1,8	1,4	2,0	1,7	0,9	0,6	4,7	3,7	14,5	20,3	6,4	6,7	0,1	0,1
Taloudellinen pääoma	1,3	1,0	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,7	0,4	0,2	0,2	0,4	0,4	0,1	0,0
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	5 134	4 194	1 161	1 013	1 542	1 110	1 679	1 368	4 402	3 506	411	404	295	264	26	20

¹ New European Markets -toiminnon arvonalentumistappioihin sisältyi vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä kohtaan "Muut" sisältyviä eriä, jota ei ole esitetty taulukossa.

New European Markets – luotto- ja talletusmarginaalit

Luottomarginaalit, %	Q4	Q3	Q4	Talletusmarginaalit, %	Q4	Q3	Q4
	2008 ¹	2008 ¹	2007		2008 ¹	2008 ¹	2007
Yritysasiakkaat	2,01	1,67	1,06	Yritysasiakkaat	1,84	1,39	1,48
Henkilöasiakkaat	1,61	1,47	1,18	Henkilöasiakkaat	0,91	1,17	1,42

¹ Mukaan lukien Venäjän toiminnot vuoden 2008 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen.

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta – tunnusluvut vuosineljänneksittäin

Miljoonaa euroa	2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	2007	Q4 2007
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	1 217	397	279	299	242	868	232
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-477	-124	-120	-118	-115	-394	-111
Arvonalentumistappiot luotoista	-115	-67	-28	-13	-7	5	36
Liikevoitto	625	206	131	168	120	479	157
RAROCAR, %	42	59	40	37	30	38	33
Kulu/tuotto-suhde, %	39	31	43	39	48	45	48
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	5 134	5 134	5 013	4 766	4 516	4 194	4 194

Muut asiakastoiminnot

Muihin asiakastoimintoihin kuuluvat ne asiakastoiminnot, jotka eivät sisälly pohjoismainen pankkitoiminta- tai yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta-liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi tähän erään sisältyvät toiminnot, joiden tulosta ei kohdisteta asiakkaista vastaaville yksiköille. Muita asiakastoimintoja ovat muun muassa International Private Banking & Funds sekä henki- ja eläkevakuutus -toimintoon sisältyvät asiakastoiminnot.

International Private Banking & Funds

International Private Banking & Funds vastaa neuvontapalveluista, joita Nordea tarjoaa kotimarkkinoidensa ulkopuolella asuville varakkaille asiakkaille. Se vastaa myös rahastojen jakelusta Euroopassa. Nordean rahastoilla on myyntilupa 16:ssa Euroopan maassa.

Liiketoiminta ja tulos

International Private Bankingin viimeisellä neljänneksellä hoitoonsa saaman uuden varallisuuden nettomäärä oli 0,3 miljardia euroa negatiivinen. Tämä johtui kuitenkin lähinnä siitä, että asiakkaat käyttivät aiempaa vähemmän velkarahoitusta sijoituksiinsa. Hoidossa olevaa varallisuutta oli vuoden lopussa 6,8 miljardia euroa eli 14 prosenttia vähemmän kuin kolmannen neljänneksen lopussa. Vähennys aiheutui markkina-arvojen laskusta. Nordea-konsernin asema on suhteellisen vahva nykyisessä markkinatilanteessa. International Private Banking sai siksi viimeisellä neljänneksellä uusia asiakkaita vaikeuksiin joutuneilta pankeilta. Tämän suuntauksen odotetaan jatkuvan vuoden 2009 alussa.

Nordean eurooppalaisen jakelukanavan viimeisellä neljänneksellä hoitoonsa saaman uuden varallisuuden nettomäärä oli 0,1 miljardia euroa negatiivinen, koska asiakkaat siirsivät edelleen varojaan käteistuotteisiin ja tapahtumamäärät vähenivät. Suurin osa pois siirretyistä varoista liittyi value-tuotteisiin, joiden osuus Nordean eurooppalaisen jakelukanavan hoidossa olevasta, yhteensä 1,6 miljardin euron varallisuudesta on 35 prosenttia. Viimeisellä neljänneksellä tuotiin markkinoille useita mielenkiintoisia rahastoja, joiden odotetaan tuovan lisää hoidettavaa varallisuutta ja parantavan tulosta, kunhan ilmapiiri rahastomarkkinoilla muuttuu.

International Private Banking & Funds -toiminnon hoidossa oleva varallisuus pieneni markkina-arvojen laskun vuoksi viimeisellä neljänneksellä 8,4 miljardiin euroon. Luku on 16 prosenttia pienempi kuin kolmannen neljänneksen lopussa ja 36 prosenttia pienempi kuin vuoden 2007 lopussa. Hoidossa olevan varallisuuden pieneneminen ja tapahtumamäärien väheneminen heikensivät tulosta. Tuottoja oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 22 miljoonaa euroa eli 50 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä.

Koko vuodelta 2008 tuottoja kertyi 116 miljoonaa euroa eli 37 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2007. Myös toimintakulut pienenevät vuonna 2008 tuottojen laskun myötä.

Painopiste vuonna 2009

Kulujen optimointi markkinoiden rakenteellisten muutosten mukaisesti jatkuu vuonna 2009. Lisäksi International Private Banking etsii edelleen kasvumahdollisuuksia, ja eurooppalainen jakelukanava jatkaa yhteistyötä pienten erikoistuneiden rahastovälittäjien kanssa ja lisää tähän toimintaan liittyvää tuotevalikoimaa.

Henkivakuutustoiminnan asiakastoiminnot

Henkivakuutustoiminnan asiakastoiminnot sisältävät Nordean jakeluverkoston ulkopuolisen henkivakuutus-toiminnan. Siihen sisältyy myynti pohjoismaisille asiakkaille henki- ja eläkevakuutuksen oman myyntihenkilöstön, välittäjien ja sidonnaisasiamiesten kautta. Henkivakuutuksen asiakastoimintoihin sisältyy myös henkivakuutustoiminta Puolassa.

Liiketoiminta ja tulos

Bruttomaksutulo kasvoi vuonna 2008 lähinnä Tanskan ja Puolan henkivakuutustoiminnan ansiosta. Kasvu kuitenkin hidastui viimeisellä neljänneksellä lähinnä talouden laskusuhdanteen vuoksi.

Puolassa bruttomaksutulo kasvoi 49 prosenttia vuodesta 2007. Viimeisellä neljänneksellä bruttomaksutulo kuitenkin laski 86 miljoonaa euroon eli 30 prosenttia vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä. Eläkemaksutulo kasvoi vakaasti, kun taas henkivakuutustuotteiden myynnistä saadut tuotot vähenivät.

Tanskan henkivakuutustoiminnan bruttomaksutulo kasvoi 9 prosenttia edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä. Koko vuodelta 2008 bruttomaksutulo oli 19 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Maksutulon kasvu perustui pääosin uusien yritysasiakkaiden hankintaan.

Henkivakuutuksen asiakastoimintojen tuottoja kertyi viimeisellä neljänneksellä 65 miljoonaa euroa eli 47 prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden vastaavalla neljänneksellä. Koko vuonna 2008 tuottoja kertyi 281 miljoonaa eli 22 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2007. Vähennys johtuu vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana kirjattujen 67 miljoonan euron palkkiotuottojen kirjausten peruuttamisesta Tanskassa. Liikevoitto oli -5 miljoonaa euroa viimeisellä neljänneksellä ja 76 miljoonaa euroa vuonna 2008.

Henkivakuutustoiminnan asiakastoimintojen tulos sisältyy henki- ja eläkevakuutuksen tuotetulokseen, ks. sivu 45.

Muut

Asiakastoimintojen tulosta kuvaava kohta Muut sisältää pääasiassa sen osan pääomamarkkinatuotteet-toiminnon tuloksesta, jota ei ole kohdistettu pohjoismainen pankkitoiminta- tai yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueille. Pääomamarkkinatuotteet-toiminnon tuotetulos esitetään sivulla 41.

Muut asiakastoiminnot yksiköittäin

Miljoonaa euroa	Yhteensä		International Private Banking & Funds		Henkivakuutus		Muut	
	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007	Q4 2008	Q4 2007
	Rahoituskate	14	19	10	13	0	0	3
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	22	54	14	27	39	28	-31	-1
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	72	126	-2	3	22	99	52	24
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	4	-2	0	0	4	-3	0	1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	111	197	22	43	65	123	24	30
Henkilöstökulut	-119	-115	-12	-14	-24	-27	-83	-74
Muut kulut	-8	-14	-8	-7	-25	-25	25	18
Poistot	-2	-4	-1	-2	-1	-1	0	0
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-130	-133	-22	-23	-50	-53	-59	-56
Arvon alentumistappiot luotoista	-3	0	-3	0	0	0	0	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	1	0	1	0	0	0	0
Liikevoitto	-22	65	-2	21	15	70	-35	-26
<i>Tase, miljardia euroa</i>								
Luotot yleisölle	15	10	1	2	2	1	12	7
Muut varat	35	37	2	2	33	35	0	0
Varat yhteensä	50	47	3	4	35	36	12	7
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	8	8	2	3	3	3	3	2
Muut velat	43	38	1	1	33	32	9	5
Velat yhteensä	49	46	3	4	34	35	12	7
Taloudellinen pääoma	1	1	0	0	1	1	0	0

Miljoonaa euroa	Yhteensä		International Private Banking & Funds		Henkivakuutus		Muut	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
	Rahoituskate	60	65	49	44	0	0	11
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	101	176	66	113	81	81	-46	-18
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	255	410	0	15	191	283	64	112
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	9	9	0	11	9	-3	0	1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	426	660	116	183	281	360	29	116
Henkilöstökulut	-474	-434	-51	-55	-117	-103	-306	-276
Muut kulut	-10	-11	-29	-23	-83	-74	103	86
Poistot	-9	-10	-4	-5	-5	-4	0	0
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-493	-456	-84	-83	-204	-181	-204	-190
Arvon alentumistappiot luotoista	-3	0	-3	0	0	0	0	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	1	0	1	0	0	0	0
Liikevoitto	-70	206	29	101	76	179	-175	-74

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot

- Nordea hyötyi edelleen vahvasta ja hyvin hajautetusta varainhankinnastaan
- Konservatiivista likviditeetin hallintaa
- Joustavaa sijoitusten hoitoa ja tiukkaa riskienhallintaa

Liiketoiminta

Rahoitusmarkkinoilla koettiin viimeisellä neljänneksellä poikkeuksellisia ailahteluja, kun finanssikriisi johti pörssikurssien jyrkkään laskuun, jota rajumpaa ei sadan viime vuoden aikana ole koettu kuin kaksi kertaa. Keskuspankit ja hallitukset toteuttivat määrätietoisia toimia, joiden ansiosta joukkolainojen korot laskivat ja likviditeettitilanne koheni vuoden lopulla.

Konsernin varainhallinta pystyi näissä poikkeuksellisissa markkinaoloissa tuottamaan vakaan tuloksen konservatiivisen likviditeetin hallintansa, joustavan sijoitustoimintansa ja tiukan riskienhallintansa ansiosta.

Konsernin varainhallinnan kaupankäyntipositioihin sisältyvä korkoriski oli vuoden 2008 joulukuun lopussa Value at Risk -analyysillä (VaR) mitattuna 38 miljoonaa euroa. Syyskuun 2008 lopussa vastaava riski oli 34 miljoonaa euroa. Osakeriski VaR:lla mitattuna oli 27 miljoonaa euroa, kun se syyskuun lopussa oli 4 miljoonaa euroa.

Konsernin rakenteellinen korkoriski (SIIR) oli 55 miljoonaa euroa olettaen, että markkinakorot nousisivat yhdellä prosenttiyksiköllä, ja -218 miljoonaa euroa olettaen, että markkinakorot laskisivat yhdellä prosenttiyksiköllä. Yhden prosentin markkinakorkojen nousua mittaavan rakenteellisen korkoriskin suuri pienentyminen johtui pääasiassa likviditeettiriskin hallinnan aiheuttamista position muutoksista, joihin sisältyi korkojen laskua koskeva näkemys, sekä joukkovelkakirjalainomistusten kasvusta.

Nordea on toteuttanut suomalaisten asuntolainasaamisten vakuusjärjestelyn, jonka tuloksena konserni saa Euroopan keskuspankin rahoitukseen oikeuttavia arvopapereita. Tämä lisää konsernin likviditeettiä ja on Nordean konservatiivisen likviditeetin hallinnan mukainen toimenpide. Järjestely koskee korkealuokkaisia asuntoluottoja. Järjestelyllä ei ole vaikutusta asiakkaisiin. Se koskee 7,5 miljardin euron saamia ja sitä koskeva sopimus tehtiin 17. lokakuuta 2008.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Konsernin tuki- ja palvelutoimintojen liikevoitto oli 188 miljoonaa euroa, kun se vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä oli -1 miljoonaa euroa. Vahva tulos perustuu sijoitusten hyvään tuottoon ja vakaaseen varainhankintaan lyhyiden korkojen laskun tukemana. Tulosta paransi NCSD:n osakkeista saatu 85 miljoonan euron myyntivoitto, joka on kirjattu pääosin muihin tuottoihin.

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot – tunnusluvut neljänneksittäin

Miljoonaa euroa	2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	2007	Q4 2007
Rahoituskate	160	96	6	20	39	107	30
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-4	0	-3	0	-1	-9	-2
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	50	42	44	-56	19	156	10
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0	5	0
Muut tuotot	87	87	1	-1	1	24	1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	293	225	48	-38	58	283	38
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-140	-37	-32	-32	-39	-149	-40
Liikevoitto	153	188	16	-70	19	134	-1
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	255	255	241	235	238	232	232

Asiakassegmentit

Nordean taloudellista raportointia on laajennettu. Tiedot liiketoiminnan, tuottojen, volyymien ja marginaalien kehityksestä eritellään nyt tärkeimpien asiakassegmenttien mukaan. Tiedot annetaan yritys- ja henkilöasiakassegmenteistä sekä pohjoismaisista ja muista asiakassegmenteistä. Segmenttiraportoinnissa annetut tiedot eivät kata konsernin kaikkia volyymeja ja tuloseriä.

Yritysasiakkaat

Kansainvälisen finanssikriisin aikana Nordean strategiana on tukea meitä pääpankkinaan pitäviä yritysasiakkaita läpi vaikeiden markkinaolojen. Tarjoamme näille yritysasiakkaille edulliset hinnat, joissa otetaan kuitenkin huomioon riskien ja varainhankinnan kustannusten kohoaminen. Strategian mukaisesti Nordea odottaa asiakasyritysten keskittävän entistä enemmän asiointiaan Nordeaan, jotta asiakassuhde voisi jatkua.

Pitkäaikaisen varainhankinnan likviditeettipremiot ovat kohonneet merkittävästi. Nordea on siksi käynnistänyt hankkeen, jossa se pyrkii muokkaamaan yrityslainasalkun maturiteettijakaamaa.

Nordean strategia perustuu tiiviisiin asiakassuhteisiin ja riskienhallinnassa noudatetaan konservatiivisuutta. Tavoitteena on ollut hallitun volyymikasvun aikaansaaminen ja tuottojen kasvattaminen edelleen siten, että kasvu perustuu ennemminkin marginaaleihin kuin volyymeihin. Yrityksille annettujen luottojen marginaalit ovat kohentuneet luottoriskien uudelleenhinnoittelun myötä ja likviditeettipremioiden nousun kompensoimiseksi.

Yritysasiakkaat ovat asiakasuskollisia ja arvostavat Nordean pääpankkiperiaatetta, jonka ansiosta ne ovat voineet luottaa pankkiinsa finanssikriisin aikana. Nordea vahvisti lisäksi asemaansa yritysmarkkinoilla hankkimalla valikoidusti uusia, kannattavia ja luokituksestaan hyviä asiakkaita.

Nordea tarjosi edelleen yritysasiakkaille neuvontaa markkinariskiltä suojautumisessa ailahtelevilla markkinoilla, mikä kasvatti riskienhallinnan tuotteista saatuja tuottoja.

Suuryrityspalvelut ja suuret yritysasiakkaat

Yritysasiakkailta ja finanssipalveluyrityksiltä saaduista tuotoista 51 prosenttia syntyi kahdesta ylimmästä yritysasiakassegmentistä, jotka ovat suuryrityspalvelut ja suuret yritysasiakkaat. Tuotot kasvoivat näissä segmenteissä 29 prosenttia vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 35 prosenttia. Luotonanto kasvoi 13 prosenttia.

Näiden asiakkaiden palvelussa strategiana on tarjota laajaa asiantuntemusta vaativaa ja yhteistyöhön perustuvaa palvelua keskitettyjen osaamiskeskusten kautta. Suuryrityspalvelujen asiakkaita palvellaan yhdestä

keskitetystä yksiköstä kussakin maassa. Suuria yritysasiakkaita taas palvellaan suurimmissa kaupungeissa sijaitsevilla 63 yrityspalveluyksikössä.

Muut yritysasiakkaat (pienet ja keskiuuret yritykset)

Muihin asiakassegmentteihin kuuluvia yritysasiakkaita palvellaan valituissa pankkikonttoreissa. Tuotot vähenivät näissä segmenteissä raportoitujen euromäärien lukujen mukaan 3 prosenttia. Paikallisissa valuutoissa laskettuna tuotot kuitenkin kasvoivat 3 prosenttia. Luottovolyymit ovat pienentyneet, mutta luottomarginaalit ovat parantuneet luottoriskien uudelleenhinnoittelun myötä ja likviditeettipremioiden nousun kompensoimiseksi. Talletusvolyymit ovat puolestaan pysyneet vakaina ja talletusmarginaalit ovat kaventuneet.

New European Markets -toiminnon yritysasiakkaat

Liiketoiminta jatkui edelleen vilkkaana viimeisellä neljänneksellä. Luotonannon kasvu kuitenkin tasaantui edellisneljänneksi verrattuna. Yrityksille annettuja luottoja oli vuoden 2008 lopussa 10,7 miljardia euroa. Luottomarginaalit kohenivat edelleen viimeisellä neljänneksellä. Tuotot kasvoivat vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä 64 prosenttia, ja niitä oli 82 miljoonaa euroa. Volyymit kasvoivat kaikissa maissa.

Muuttuneessa markkinatilanteessa painopisteenä on nyt kasvattaa osuutta tärkeimpien nykyisten asiakkaiden asiointista ja tukea uusilla Euroopan markkinoilla toimivia pohjoismaisia asiakkaita.

Henkilöasiakkaat

Nordic Private Bankingin asiakkaiden ja avainasiakkaiden osuus henkilöasiakkaisiin liittyvän liiketoiminnan tuotoista oli 66 prosenttia.

Nordic Private Banking

Private Bankingin asiakasmäärä kasvoi 6 prosenttia ja uutta varallisuutta saatiin hoidettavaksi nettomääräisesti 2,1 miljardia euroa vuonna 2008. Vuoden viimeisellä neljänneksellä hoitoon saadun uuden varallisuuden nettomäärä oli 0,1 miljardia negatiivinen. Uusia asiakkaita saatiin sekä Nordean pohjoismaisen pankkitoiminta-liiketoiminta-alueelta että muista pankeista.

Toiminta jatkui vilkkaana viimeisellä neljänneksellä. Asiakkaat vähensivät edelleen osakesijoituksiaan ja siirsivät varoja talletuksiin. Tämä selittää osittain rahoituskatteen 17 prosentin kasvun. Palkkiotuotot puolestaan vähenivät 44 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Myytyjen tuotteiden jakauman muutos laski keskimääräistä tuottomarginaalia edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä.

Hoidossa oleva varallisuus laski edelleen jatkuneen osakemarkkinoiden myllerryksen vuoksi 36,1 miljardiin

euroon. Tämä kehitys sekä tuottomarginaalien kaventuminen heikensivät tuottoja, jotka laskivat edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä 35 prosenttia.

Vuonna 2009 painopisteenä on edelleen tarttua kasvumahdollisuuksiin ja saada uusia private banking -asiakkaita Nordean asiakkaista ja kilpailijapankeista.

Avainasiakkaat

Kannattava kasvu syntyy avainasiakassegmentissä pitkällä aikavälillä koko tuotevalikoiman hyödyntämisen kautta. Tähän päästään käymällä asiakkaiden kanssa laajoja palveluneuvotteluja, joissa käydään läpi kaikki heidän talouteensa liittyvät näkökohdat. Asiakkaiden taloudellinen tilanne on nykyisessä markkinatilanteessa ensisijaisen tärkeä asia. Nordeassa onkin käyty ennätysmäärä palveluneuvotteluja. Vuonna 2008 henkilökohtaisten pankkineuvojen käymien laajojen palveluneuvottelujen määrä lähes kaksinkertaistui edellisvuodesta.

Asiakkaat ovat arvostaneet Nordean proaktiivista toimintaa ja asiakaslähtöisiä palveluneuvotteluja. Myös Nordean uskottavuus ja vakaus on vaikuttanut myönteisesti asiakasuskollisuuteen ja uusien avainasiakkaiden hankintaan.

Avainasiakkailta saadut tuotot kasvoivat raportoitujen lukujen mukaan prosentin edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 6 prosenttia. Asiakkaiden halu välttää riskejä ja osakemarkkinoiden alamäki painoivat tuottoja ja

vähensivät säästämisen tuotteisiin liittyviä palkkiotuottoja jyrkästi. Tuotevalikoiman laajennuksella vastattiin onnistuneesti kiristyneeseen kilpailuun tällä osa-alueella, ja säästämisen tilien volyymit kasvoivat 5 prosenttia. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 14 prosenttia.

Avainasiakkaille tarjotaan Nordean parhaat palvelut ja edullisimmat hinnat. Koko tuotevalikoiman hyödyntäminen enemmän kuin kompensoi marginaalien kaventumisen asiakkaiden siirtyessä avainasiakassegmenttiin.

Asiakaskunnan tarjoamien kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen jatkui edelleen menestyksekkäästi. Avainasiakkaiden määrä kasvoi 5 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

New European Markets -toiminnon henkilöasiakkaat

Henkilöasiakassegmenttiin liittyvä liiketoiminta kehittyi edelleen vahvasti vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kasvu oli erityisen vahvaa Puolassa kasvavan konttoriverkoston ansiosta. Talletusvolyymit kasvoivat 60 prosenttia edellisvuodesta asiakasmäärän vahvan kasvun tukemana. Nordean asiakasmäärä kasvoi 27 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta ja oli 746 000. Avainasiakkaiden määrä kasvoi 60 prosenttia lähes 75 000:een. Avainasiakkaiden määrän kasvattaminen on tärkeä osa henkilöasiakasstrategiaa. Tuotot kasvoivat viimeisellä neljänneksellä 68 prosenttia 32 miljoonaan euroon.

Yritysasiakkaat ja finanssipalveluyritykset – tunnusluvut¹

	Suuryrityspalvelut ja suuret yritysasiakkaat				Muut yritysasiakkaat		Pohjoismaiset yritysasiakkaat	
	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2007	
Asiakasmäärä, tuhatta	24	20						
Tuotot, miljoonaa euroa	538	417	225	231			763 648	
Volyymit, miljardia euroa¹								
Luotonanto	85,3	75,2	22,9	26,7			108,2 101,9	
Talletukset	34,4	29,6	19,5	19,3			53,9 48,9	
Marginaalit, %								
Luotonanto	1,11	0,82	1,28	0,96			1,12 0,86	
Talletukset	0,52	0,52	1,39	1,64			0,85 0,99	

	New European Markets yritysasiakkaat ²		Shipping-asiakkaat		Finanssipalveluyritykset		Yritysasiakkaat ja finanssipalveluyritykset yhteensä	
	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Asiakasmäärä, tuhatta	79	70	2	2	1	1		
Tuotot, miljoonaa euroa	82	50	90	61	122	74	1 057	833
Volyymit, miljardia euroa¹								
Luotonanto	10,7	6,8	13,8	11,1	2,0	1,9	134,7	121,7
Talletukset	3,2	2,6	6,4	6,7	14,5	20,3	78,0	78,6
Marginaalit, %								
Luotonanto	2,01	1,06	1,27	0,93	0,69	0,34	1,20	0,87
Talletukset	1,84	1,48	0,39	0,41	0,32	0,31	0,75	0,78

¹ Takaisinosotopimukset ja käänteiset takaisinosotopimukset eivät sisälly volyymeihin. Segmenteissä raportoidut luvut eivät sisällä Tanskan valtion takausjärjestelmään maksettuja takausmaksuja.

² Venäjä ei sisälly vuoden 2007 viimeisen neljänneksen marginaaleihin.

Henkilöasiakkaat – tunnusluvut

	Nordic Private Banking		Avainasiakkaat		Muut henkilöasiakkaat		Pohjoismaiset henkilöasiakkaat	
	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Asiakasmäärä, tuhatta	83	78	2 510	2 397				
Tuotot, miljoonaa euroa	76	117	480	475	234	255	790	847
Volyymit, miljardia euroa								
Luotonanto	4,5	4,1	90,5	88,5	10,9	12,7	105,9	105,3
Talletukset	6,2	5,0	40,6	38,6	16,4	17,6	63,2	61,2
Hoidossa oleva varallisuus	36,1	45,7						
Marginaalit, %								
Luotonanto	0,84	0,60	1,05	0,75	2,71	2,23	1,25	0,96
Talletukset	0,69	0,73	1,28	1,56	2,28	2,59	1,58	1,83

	New European Markets henkilöasiakkaat		International Private Banking		Henkilöasiakkaat yhteensä	
	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Asiakasmäärä, tuhatta	746	588	12	11		
Tuotot, miljoonaa euroa	32	19	22	28	844	894
Volyymit, miljardia euroa						
Luotonanto	4,6	3,0	0,9	1,4	111,3	109,7
Talletukset	1,6	1,0	1,7	2,2	66,5	64,4
Hoidossa oleva varallisuus			6,8	9,6		
Marginaalit, %						
Luotonanto	1,61	1,18	0,78	0,84	1,26	0,96
Talletukset	0,91	1,42	0,59	0,63	1,54	1,78

Tuoteryhmät

Luottojen ja talletusten tuoteryhmistä esitetään volyymejä, tuottoja ja marginaaleja koskevat tiedot. Muista keskeisistä tuoteryhmistä esitetään tuottoja koskevat tiedot ja joistakin tuoteryhmistä tuotetulokset. Tiedot annetaan erikseen Pohjoismaista, Euroopan uusista markkinoista ja muista markkinoista. Esitetyt tuoteryhmät eivät sisällä konsernin kaikkia volyymejä tai tuloseriä.

Luotonanto yrityksille

Tuotot yrityksille annetuista luotoista kasvoivat edelleen vahvasti vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kasvua oli 60 prosenttia edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä. Kasvu perustui asiakkaiden vilkkaaseen toimintaan. Yritysluottojen volyymit kasvoivat vakaasti vuonna 2008. Kasvua edellisvuodesta oli 20 prosenttia. Marginaalit kohenivat vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä 0,37 prosenttiyksikköä 1,19 prosenttiyksikköön.

Asuntoluotot

Asuntoluottojen tuotot kasvoivat viimeisellä neljänneksellä. Kasvua tukivat volyymien 4 prosentin kasvu ja kohentuneet marginaalit. Raportoidut volyymit supistuivat, mutta paikallisissa valuutoissa laskettuna volyymikasvua oli 9 prosenttia. Marginaalit parantuivat Norjassa esiintyneen korkojen nousun viivästysvaikutuksen vuoksi ja likviditeettipremioiden nousun kompensoimiseksi. Viivästysvaikutuksella tarkoitetaan sitä, että Norjan keskuspankin koronnoston vaikutus näkyy viiveellä asiakkailta perittävässä koroissa. Jos likviditeettikustannukset otetaan täysimääräisesti huomioon, asuntolainojen todelliset marginaalit ovat raportoituja marginaaleja pienemmät.

Kulutusluotot

Muista kulutusluotoista kertyvät tuotot kehittyivät edelleen myönteisesti. Kasvua oli 11 prosenttia. Kehitystä tuki volyymikasvu, joka oli raportoitujen lukujen mukaan

6 prosenttia ja paikallisissa valuutoissa laskettuna 11 prosenttia, sekä marginaalien koheneminen, joka johtui luottoriskien uudelleenhinnoittelusta ja kompensoi likviditeettipremioiden nousua. Marginaalit parantuivat vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä 0,29 prosenttiyksikköä 3,09 prosenttiyksikköön.

Yritys- ja henkilöasiakkaiden talletukset

Yritysassiakkaiden talletuksista saadut tuotot pysyivät suunnilleen aiemmalla tasollaan. Henkilöasiakkaiden talletuksista saadut tuotot alkoivat sen sijaan supistua vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Näitä tuottoja oli 9 prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden viimeisellä neljänneksellä. Volyymit supistuivat viimeisellä neljänneksellä raportoitujen lukujen mukaan, mutta kasvoivat paikallisina valuutoina laskettuna.

Maksuliikenne

Nordea kasvatti edelleen markkinaosuuttaan suurten yritysasiakkaiden segmentissä. Kilpailu jatkui kovana ja loi hintapaineita. Tuotot vähenivät 10 prosenttia vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä.

Kortit

Korttien määrä kasvoi ja niiden käyttö lisääntyi edelleen viimeisellä neljänneksellä. Tuotot vähenivät kuitenkin 7 prosenttia vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä kortteihin liittyvien kulujen kasvun ja vuosimaksujen pienentymisen takia.

Takaukset ja dokumenttimaksut

Takauksista ja dokumenttimaksuista kertyvät tuotot lisääntyivät viimeisellä neljänneksellä 21 prosenttia vuoden 2007 vastaavasta ajanjaksosta. Markkinoiden levottomuuden pitkittyminen vaikutti edelleen suotuisasti dokumenttimaksuihin liittyvään toimintaan, joka oli erittäin vilkasta.

Tuoteryhmät – tunnusluvut

	Yrityksille annetut luotot		Henkilöasiakkaille annetut asuntoluotot				Kulutusluotot		Yritysten talletukset		Henkilöasiakkaiden talletukset	
	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Volyymit, miljardia euroa	132,6	110,4	88,2	85,1	20,5	19,4	78,0	78,6	66,5	64,4		
Tuotot, miljoonaa euroa ¹	512	321	208	146	178	160	142	144	225	247		
Marginaalit, %	1,19	0,82	0,85	0,53	3,09	2,80	0,75	0,78	1,54	1,78		

¹ Suojien tuotot eivät sisälly tuottoihin.

	Maksuliikenne		Kortit		Takaukset ja dokumenttimaksut		Pääoma-markkina-tuotteet		Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito		Henki- ja eläkevakuutus	
	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4	Q4
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Miljoonaa euroa												
Tuotot	117	130	66	71	42	35	405	320	137	217	75	146
Kulut							-123	-115	-73	-82	-50	-51
Jakelukulut							-6	-8	-33	-37	-2	-4
Tuotetulos²							276	197	31	98	22	91

² Arvonalentumistappiot pois lukien.

Pääomamarkkinatuotteet

- **Markkinaolot jatkuivat haasteellisina**
- **Asiakkaiden toiminta oli edelleen vilkasta ja riskienhallinnan tuotteiden kysyntä oli vahvaa**
- **Viimeisen neljänneksen tulos oli ennätysellinen**
- **Myös koko vuoden tulos löi aiemmat ennätykset**

Liiketoiminta

Markkinaolosuhteet jatkuivat hankalina viimeisellä neljänneksellä. Osakemarkkinoilla oli levotonta, velkapapereiden luottoriskiperusteiset tuottoerot kasvoivat ja korot ja valuutat ailahtelivat voimakkaasti. Levottomista markkinoista ja likviditeetin yleisestä puutteesta huolimatta Nordea toimi kuitenkin koko ajan markkinoilla ja toteutti asiakkaiden toimeksiantoja.

Marketsin asiakkaiden toiminta jatkui vilkkaana kuten useana aiempanakin neljänneksenä. Riskienhallinnan tuotteet olivat edelleen keskeisiä. Niiden kysyntä oli aiempien neljänneksen tapaan vahvaa kaikilla tuotealueilla, kun yritykset halusivat suojautua markkinoiden ailahtelulta. Myös hyödykeriskien suojaustuotteiden kysyntä kasvoi vahvasti, joskin matalalta lähtötasolta. Kysyntä kasvoi yhteisöasiakkaiden segmentissä verrattuna lähineljänneksen vaiheeseen. Tämä koski sekä valuutta- että korkotuotteita, ja myös osaketuotteiden kysyntä kasvoi yhteisöasiakkaiden segmenteissä viimeisellä neljänneksellä.

Markkinoiden kiinnostus osakevälitys- ja osaketutkimustoimintaan lisääntyy edelleen. Asiakkaiden tyytyväisyys Nordeaan tällä osa-alueella parani merkittävästi vuonna 2008, ja Nordea kasvatti markkinaosuuttaan.

Pääomamarkkinatuotteet – tuotetulos

Miljoonaa euroa	2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	2007	Q4 2007
Rahoituskate	313	85	86	75	67	241	67
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	201	31	52	65	53	218	63
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	819	289	143	194	193	720	189
Muut tuotot	0	0	0	0	0	1	1
Tuotot yhteensä	1 333	405	281	334	313	1 180	320
Henkilöstökulut	-305	-83	-68	-82	-72	-276	-74
Muut kulut	-154	-40	-41	-38	-35	-140	-41
Poistot	0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan kulut	-459	-123	-109	-120	-107	-416	-115
Jakelukulut	-18	-6	-2	-5	-5	-26	-8
Arvon alentumistappiot luotoista	-11	0	0	0	-11	-1	0
Tuotetulos	845	276	170	209	190	737	197
Kulu/tuotto-suhde, %	34	30	39	36	34	35	36
Taloudellinen pääoma, miljardia euroa	1,2	1,3	1,3	0,8	1,2	1,1	1,1
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 630	1 630	1 590	1 567	1 537	1 501	1 501

Tätä aluetta pidetään edelleen painopistealueena vuonna 2009. Tärkeitä ovat myös riskienhallinnan tuotteet yleisesti. Nordean yritysasiakkaille pyritään edelleen tarjoamaan entistä enemmän riskienhallinnan tuotteita. Painopisteenä vuonna 2009 ovat myös yritysjärjestelyt, sillä M&A-toiminnan ja pääomamarkkinoiden neuvontapalveluiden olosuhteet ovat muuttuneet, mikä vaikuttaa yritysten käyttäytymiseen ja tarpeisiin.

Vuoden 2008 viimeinen neljännes

Tapahtumavolyymit olivat ennätysuuret viimeisellä neljänneksellä erityisesti korko- ja valuuttatuotteissa. Nordea jatkoi toimintaansa likviditeettiongelmista huolimatta, joten se pystyi hyötymään yleisesti nousseista marginaaleista riskipreemioiden kasvaessa merkittävästi. Myös riskienhallinnan hyvä tulos vaikutti positiivisesti. Corporate finance -toiminnasta ja muista pääomamarkkinatoiminnan neuvontapalveluista saadut palkkiotuotot jäivät aiempaa pienemmiksi, koska toiminta hiljeni vaikeiden markkinaolojen vuoksi. Vuoden viimeisen neljänneksen tulos oli kaikkien aikojen paras. Tuotetulos 276 miljoonaa euroa eli 40 prosenttia suurempi kuin edellisvuoden viimeisellä neljänneksellä.

Tulos vuodelta 2008

Koko vuoden tuotetulos oli myös erittäin tyydyttävä, 845 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuodesta oli 15 prosenttia. Hyvä tulos perustui vahvana jatkuneeseen kysyntään etenkin yritysten riskienhallintaan liittyvissä tuotteissa. Myös ennätysuuret tapahtumavolyymit ja riskienhallinnan pitäminen vahvasti etusijalla vaikuttivat hyvään tulokseen.

Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito

- Varoja siirrettiin edelleen sijoitustuotteista talletuksiin
- Sijoitustoiminnan tulos oli vahva osaketoimeksiannoissa
- Tuotot ja tuotetulos laskivat, koska hoidossa oleva varallisuus väheni ja keskimääräinen tuottomarginaali kaventui

Liiketoiminta

Hoidossa oleva varallisuus pieneni 125,6 miljardiin euroon. Uuden hoitoon saadun varallisuuden nettomäärä oli 2,3 miljardia euroa negatiivinen viimeisellä neljänneksellä. Hoidossa oleva varallisuus oli 10 prosenttia pienempi kuin edellisneljänneksen lopussa ja 20 prosenttia pienempi kuin vuoden 2007 lopussa. Vähennys johtui lähinnä markkina-arvojen laskusta.

Osaketoimeksiantojen suhteellinen kehitys oli vahvaa vuonna 2008 huolimatta osakemarkkinoiden ailahteluista ja suurista absoluuttisista negatiivisista tuotoista. Osaketuotteista 81 prosenttia kehittyi vertailuindeksiään paremmin. Erityisen hyvin kehittyivät vakaan tuoton osakkeet ja pohjoismaiset osakkeet. Riskipreemioiden kasvu ja likviditeetin supistuminen vaikuttivat kuitenkin sijoitusten tuottoon negatiivisesti korkotuotteissa, joiden riskit liittyvät luottoihin. Kaikista tuotteista 43 prosenttia kehittyi vertailuindeksiään paremmin.

Nordean säästämisen tuotteiden valikoima on laajalti hajautettu, minkä ansiosta Nordea selvisi hyvin markkinoiden myllerryksestä vuoden viimeisellä neljänneksellä. Henkilöasiakassegmentissä säästämisen tuotteista saatiin uutta volyymiä 1,7 miljardia euroa. Riskinottohalukkuus oli edelleen matalalla vähittäismarkkinoilla, joten suurin osa uudesta varallisuudesta sijoitettiin säästämisen tileille pois sijoitustuotteista. Hoidettavaksi saadun uuden varallisuuden nettomäärä oli positiivinen osakerahastoissa ja negatiivinen rahamarkkina- ja korkorahastoissa. Vähittäismarkkinoille suunnatuista rahastoista siirrettiin pois varallisuutta nettomääräisesti 1,1 miljardia euroa. Suuntaus kuitenkin muuttui parempaan suuntaan neljänneksen lopulla. Markkinoiden ailahtelut ovat näkyneet myös osakekauppojen suurena määränä erityisesti Nordean on-line-palvelusa.

Yhteisöasiakkaiden varallisuudenhoidossa saatiin hoidettavaksi uutta varallisuutta nettomääräisesti 1,1 miljardia euroa vuonna 2008. Viimeisen neljänneksen aikana uuden varallisuuden nettomäärä oli kuitenkin pohjoismaisessa toiminnassa negatiivinen, kun asiakkaat myivät omistuksiaan riskien pienentämiseksi. Kansainvälisessä toiminnassa uuden varallisuuden nettomäärä oli viimeisellä neljänneksellä positiivinen hyvin kehittyneiden osaketuotteiden vahvan kysynnän ansiosta.

Nordic Private Bankingin asiakasmäärä kasvoi 6 prosenttia vuonna 2008. Asiakkaat siirsivät viimeisessä neljänneksellä edelleen varoja osakkeista talletuksiin, ja hoitoon saadun uuden varallisuuden nettomäärä oli 0,1 miljardia euroa negatiivinen. (Lisätietoja Nordic Private Bankingistä on sivulla 36.)

International Private Bankingin hoitoon saaman uuden varallisuuden nettomäärä oli viimeisellä neljänneksellä 0,3 miljardia euroa negatiivinen, kun asiakkaat käyttivät aiempaa vähemmän velkarahoitusta sijoitustensa rahoittamiseen. Neljänneksen aikana saatiin uusia asiakkaita vaikeuksiin joutuneilta pankeilta. Eurooppalaisen jakelukanavan hoitoon saaman uuden varallisuuden nettomäärä oli 0,1 miljardia euroa negatiivinen, kun asiakkaat siirsivät varojaan edelleen käteistuotteisiin. (Lisätietoja International Private Banking & Funds -toiminnosta on sivulla 32.)

Henki- ja eläkevakuutuksen bruttomaksutulo kasvoi 12 prosenttia vuonna 2008. Neljänneksen aikana hoitoon saatiin uutta varallisuutta saman verran kuin varallisuutta siirtyi pois, ja vuoden lopussa hoidossa olevaa varallisuutta oli 36,1 miljardia euroa. (Lisätietoja henki- ja eläkevakuutuksesta on sivulla 45.)

Tulos

Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito -toiminnon tuotot syntyvät rahastojen, kansainvälisen private banking -toiminnan ja yhteisöasiakkaiden toimeksiantojen tuotoista, mukaan lukien henkivakuutuslaitosten tuotot (hoidossa oleva varallisuus 80 miljardia euroa), sekä muutaman sellaisen säästämisen tuotteen tuotoista, jotka eivät liity hoidossa olevaan varallisuuteen.

Tuottoja kertyi viimeisellä neljänneksellä 137 miljoonaa euroa eli 37 prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden viimeisellä neljänneksellä. Koko vuodelta 2008 tuottoja kertyi 626 miljoonaa euroa eli 27 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Tuottojen vähentyminen johtui hoidossa olevan varallisuuden pienentymisestä ja tuottomarginaalien kaventumisesta. Marginaalit kapenivat 0,14 prosenttiyksikköä edellisvuoden viimeisestä neljänneksestä ja 0,11 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Tuottomarginaalien kaventuminen johtui kolmesta pääsyystä. Ensinnäkin tuotteiden myynti oli edelleen epätasapainossa, eli vähittäismarkkinoille suunnatuista rahastoista siirrettiin pois varallisuutta samalla kun yhteisöasiakkaille suunnattujen tuotteiden myynti kasvoi. Tämä vaikutti negatiivisesti tuottomarginaaleihin, koska vähittäismarkkinoille suunnattujen rahastojen marginaalit ovat korkeammat kuin yhteisöasiakkaille suunnattujen tuotteiden marginaalit. Toiseksi osakkeiden paino väheni edelleen negatiivisten tuottojen vuoksi. Paino pieneni 14 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Tämä vähennys vaikutti negatiivisesti tuottomarginaaleihin, koska osakesidonnaisten tuotteiden tuottomarginaalit ovat

yleensä suhteellisesti korkeammat kuin muiden tuotteiden marginaalit. Kolmanneksi, vaikka marginaalit palasivat viimeisellä neljänneksellä tavanomaiselle tasolle, tapahtumatuotot pienenevät, kun sijoitustoiminta oli vähäistä vuonna 2008.

Tuotetulos oli viimeisellä neljänneksellä 31 miljoonaa euroa eli 68 prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden viimeisellä neljänneksellä. Koko vuoden 2008 tuotetulos oli 194 miljoonaa euroa eli 52 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Tuotetuloksen lasku oli suora seuraus tuottojen vähenemisestä, sillä kulut vähenivät

11 prosenttia edellisvuoden viimeiseen neljännekseen verrattuna ja 3 prosenttia koko vuoteen 2007 verrattuna alentuneiden henkilöstökulujen ansiosta.

Painopiste vuonna 2009

Kulujen sopeuttaminen markkinoiden rakenteellisen muutoksen mukaisesti on edelleen painopisteenä vuonna 2009. Lisäksi varallisuudenhoidon tuotevalikoimaa muokataan niin, että se entistä paremmin vastaa asiakkaiden tarpeita, ja luodaan edelleen räätälöityjä säästämisen tuotteita valituille kohderyhmille.

Hoidossa oleva varallisuus – volyymit ja uudet sijoitukset

Miljardia euroa	Q4 2008	Q4 Uudet nettosij.	2008 Uudet nettosij.	2007 Uudet nettosij.	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007
Vähittäismarkkinoille suunnatut rahastot								
Pohjoismaissa	21,9	-1,1	-4,5	-2,7	26,7	29,6	30,3	34,4
Eurooppalainen jakelukanava	1,6	-0,1	-0,8	-1,8	2,1	2,4	2,5	3,6
Private banking -toiminta								
Nordic Private Banking	36,1	-0,1	2,1	3,7	40,2	41,9	41,6	45,7
International Private Banking	6,8	-0,3	-0,6	0,6	7,9	8,3	8,9	9,6
Yhteisöasiakkaat	23,1	-0,7	1,1	-2,5	25,0	25,7	25,9	24,9
Henki- ja eläkevakuutus	36,1	0,0	0,6	0,3	37,0	37,7	37,6	38,8
Yhteensä	125,6	-2,3	-2,0	-2,4	138,9	145,6	146,8	157,1

Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito – tunnusluvut vuosineljänneksittäin

Miljoonaa euroa	2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	2007	Q4 2007
Rahoituskate	54	11	13	13	17	51	14
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	572	128	142	148	154	782	200
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	0	-2	-1	5	-2	15	3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	7	0
Tuotot yhteensä	626	137	154	166	169	855	217
<i>josta hoidossa olevaan varallisuuteen liittyvät tuotot</i>	<i>526</i>	<i>115</i>	<i>129</i>	<i>136</i>	<i>146</i>	<i>729</i>	<i>184</i>
Henkilöstökulut	-156	-41	-37	-39	-39	-167	-42
Muut kulut	-140	-33	-36	-36	-35	-138	-40
Liiketoiminnan kulut	-295	-73	-73	-75	-74	-305	-82
Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen jakelukulut	-137	-33	-34	-35	-35	-147	-37
Tuotetulos	194	31	47	56	60	403	98
<i>josta pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen osuus</i>	<i>472</i>	<i>107</i>	<i>115</i>	<i>117</i>	<i>133</i>	<i>586</i>	<i>146</i>
Kulu/tuotto-suhde, %	69	78	70	66	64	53	55
Hoidossa olevaan varallisuuteen liittyvät tuotot, marginaali (%)	0,56	0,56	0,55	0,56	0,59	0,67	0,70
Hoidossa oleva varallisuus, miljardia euroa ¹	80	80	90	94	97	103	103
<i>josta (%)</i>							
Osakkeet	25	25	31	33	32	39	39
Korkotuotteet ja muut	75	75	69	67	68	61	61
Taloudellinen pääoma	244	244	259	259	143	143	143
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 083	1 083	1 089	1 069	1 062	1 040	1 040

¹ Ero hoidossa olevan varallisuuden kokonaismäärän (125,6 miljardia euroa) johtuu Nordic Private Bankingin sekä henki- ja eläkevakuutuksen hoidossa olevasta varallisuudesta, jota säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito -toiminto ei hoida.

Henki- ja eläkevakuutus

- **Bruttomaksutulo kasvoi 12 prosenttia vuonna 2008**
- **Kilpailukykyinen tuotevalikoima kasvatti myyntiä ja markkinaosuutta**
- **Tuotetulos laski, kun palkkiotuottoja jouduttiin alentamaan taloudellisten puskureiden tason vuoksi**
- **Riskienhallinta edelleen etusijalla**

Liiketoiminta

Henki- ja eläkevakuutuksen bruttomaksutulo kasvoi 12 prosenttia vuonna 2008 huolimatta finanssimarkkinoiden myllerryksestä. Pohjoismaisten talouksien laskusuhdanne vaikutti myyntiin viimeisellä neljänneksellä, ja bruttomaksutulo laski 13 prosenttia vuoden 2007 viimeisestä neljänneksestä.

Uutta varallisuutta saatiin hoidettavaksi nettomääräisesti 0,6 miljardia euroa vuonna 2008 maksutulokehityksen tukemana. Viimeisellä neljänneksellä vastaava nettomäärä oli lähellä nollaa. Hoidossa oleva varallisuus oli vuoden lopussa 36,1 miljardia euroa eli 2 prosenttia pienempi kuin kolmannen neljänneksen lopussa ja 7 prosenttia pienempi kuin vuoden 2007 lopussa. Hoidossa olevan varallisuuden pieneneminen johtui markkina-arvojen laskusta.

Ruotsissa ”Placera”-tuotteen uudelleenlanseeraus ja eläkesijoitusten siirtokiellon päätyminen kasvattivat bruttomyyntiä 49 prosenttia vuodesta 2007. Yksityisen sektorin toimihenkilöiden ITP-eläkejärjestelmään sijoitettujen varojen siirtokielto peruttiin vuoden viimeisellä neljänneksellä. Nordean henki- ja eläkevakuutus teki 5 125 uutta sopimusta ja se on johtava toimija Ruotsin eläkemarkkinoilla tällä osa-alueella.

Norjassa tuotiin viimeisellä neljänneksellä menestyksekkäästi markkinoille sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus tuote IPS. Nordean henki- ja eläkevakuutus saavutti Norjassa 33 prosentin markkinaosuuden ja on nyt bruttomaksutulolla mitattuna Norjan suurin eläkevakuutusten tarjoaja.

Pohjoismaisella tasolla Nordea saavutti johtoaseman henki- ja eläkevakuutustoiminnassa. Sen markkinaosuus

Pohjoismaissa on 10 prosenttia bruttomaksutulossa mitattuna.

Markkinaehtoinen arvo (MCEV) oli vuoden 2008 lopussa 2 624 miljoonaa euroa eli 18 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2007 lopussa. Vähennys aiheutui taloudellisten puskureiden heikkenemisestä.

Tulos

Tuotetulos oli viimeisellä neljänneksellä 22 miljoonaa euroa eli 76 prosenttia pienempi kuin edellisvuoden viimeisellä neljänneksellä. Koko vuoden 2008 tuotetulos oli 177 miljoonaa euroa eli 35 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2007. Tuotetulosta heikensi se, että Tanskassa peruutettiin vuoden 2008 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana tehdyt 67 miljoonan euron palkkiotuottojen kirjaukset ja se, että Suomessa ei kirjattu palkkiotuottoja lainkaan vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Nämä toimenpiteet johtuvat siitä, että Tanskassa ja Suomessa palkkiotuottoja ei väliaikaisesti voida kirjata taloudellisten puskureiden tason vuoksi. Nämä toimenpiteet heikensivät tulosta kaikkiaan noin 100 miljoonalla eurolla. Tanskassa kertyneet palkkiot voidaan kirjata tuloslaskelmaan, kun taloudelliset puskurit ovat jälleen kohentuneet. Sijoitusten hyvään tuottoon perustuva vahva voitonjako-osuus Ruotsissa kompensoi jossakin määrin palkkiotuottojen vähenemistä.

Taloudelliset puskurit ovat vakuutuksenottajille kuuluvia kohdistamattomia varauksia. Niiden määrä väheni 927 miljoonaa euroa viimeisellä neljänneksellä ja 1 558 miljoonaa euroa vuonna 2008 sijoitussalkkujen negatiivisten arvonmuutosten vuoksi. Tällä ei ole suoraa nettovaikutusta Nordea-konsernin tulokseen lukuun ottamatta yllä mainittua palkkiotuottojen peruutusta. Vuoden lopussa taloudellisia puskureita oli 673 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia vastuuvälästä.

Painopiste vuonna 2009

Rahoitusaseman vahvistaminen taloudellisia puskureita kasvattamalla sekä toimintakulujen kurissa pitäminen ovat etusijalla henki- ja eläkevakuutuksessa vuonna 2009. Toisena painopistealueena on kasvattaa pankin kautta myytävien henki- ja eläkevakuutuksen tuotteiden myyntivolyymejä.

Henki- ja eläkevakuutus – tunnusluvut vuosineljänneksittäin

Miljoonaa euroa	2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	2007	Q4 2007
Tuloksen muodostuminen							
Perinteinen henkivakuutus:							
Palkkioperusteinen tulos / voitonjako-osuus	5	-72	20	26	31 ¹	173	59
Kustannusliikkeen tulos	-1	11	-8	-1	-3	-3	-1
Riskiliikkeen tulos	43	17	8	12	6	30	11
Sijoitustoiminnan tuotto omalle pääomalle ja muut voitot	83	59	7	6	11 ¹	29	12
Tulos, perinteiset vakuutukset	130	15	27	43	45	229	81
Tulos, sijoitussidonnaiset vakuutukset	59	9	20	16	14	62	14
Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen arvioidut jakelukulut	-12	-2	-3	-3	-4	-17	-4
Tuotetulos	177	22	44	56	55	274	91
<i>josta pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen osuus</i>	98	8	31	31	28	124	33
Tunnusluvut							
Vakuutusmaksutulo, jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	4 222	902	1 045	1 197	1 078	3 780	1 038
josta perinteisistä vakuutuksista	2 539	508	670	733	628	2 208	646
josta sijoitussidonnaisista vakuutuksista	1 683	394	375	464	450	1 572	392
Liiketoiminnan kulut	197	50	47	52	48	175	51
Sijoitukset:							
Joukkolainat	18 322	18 322	17 063	16 658	16 418	15 799	15 799
Osakkeet	1 451	1 451	3 179	3 645	3 807	4 772	4 772
Vaihtoehtoiset sijoitukset	2 513	2 513	2 848	2 789	2 736	2 788	2 788
Kiinteistöt	2 998	2 998	3 114	3 143	3 158	3 178	3 178
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	6 977	6 977	6 578	7 002	6 896	7 349	7 349
Sijoitukset yhteensä	32 261	32 261	32 782	33 237	33 014	33 885	33 885
Sijoitusten tuotto, %	-1,6	0,3	0,0	-0,4	-1,5	3,6	0,4
Vastuuvelka	28 281	28 281	30 116	31 410	31 227	32 118	32 118
josta taloudelliset puskurit ²	673	673	1 600	2 035	1 491	2 231	2 231
Taloudellinen pääoma	889	889	1 051	1 084	1 096	1 136	1 136
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 353	1 353	1 350	1 327	1 292	1 252	1 252

¹ Vuoden 2008 ensimmäinen neljänneksen erien Palkkioperusteinen tulos / voitonjako-osuus ja Sijoitustoiminnan tuotto omalle pääomalle ja muut voitot välillä on tehty oikaisuja.

² Toisen ja kolmannen neljänneksen taloudelliset puskurit on luokiteltu uudelleen, koska Suomessa on otettu käyttöön uudet säännökset, jotka koskevat vastuuvelan kirjaamista markkina-arvoon. Taloudellisten puskureiden kokonaismäärä on luokiteltu uudelleen myös konsernitason tasolla.

Asiakastoiminnot																				
Finanssipalveluyritykset						Shipping, Oil Services & International					Muut IIB:n yksiköt					Muut asiakastoiminnot				
Miljoonaa euroa	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4
Asiakasvastuulliset yksiköt	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2008	2008	2008	2007
Rahoituskate	19	16	21	17	18	71	56	49	45	45	8	4	7	3	3	14	12	15	19	19
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	37	38	37	34	26	9	13	20	9	13	2	5	4	3	4	22	13	33	34	54
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	57	35	37	51	30	10	13	5	5	3	3	0	0	-1	-1	72	17	80	87	126
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	-23	9	-23	4	0	0	0	0	0
Muut tuotot	8	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	3	2	1	-2
Liike-toiminnan tuotot yhteensä	121	89	95	102	74	91	82	74	59	61	38	-14	20	-17	11	111	45	129	140	197
Henkilöstökulut	-8	-8	-8	-7	-9	-11	-10	-10	-10	-10	1	0	-4	-2	-1	-119	-113	-125	-117	-115
Muut kulut	-40	-37	-36	-39	-37	-2	-3	-1	-4	-3	-4	-5	-7	-4	-7	-8	-4	-5	7	-14
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	-1	0	0	-1	0	-2	-1	-3	-2	-4
Liike-toiminnan kulut yhteensä	-48	-45	-44	-46	-46	-14	-13	-11	-14	-13	-4	-5	-10	-6	-8	-130	-117	-133	-112	-133
Arvonalentumistappiot luotoista	-14	0	0	0	0	-12	1	1	0	0	3	-23	-12	-7	38	-3	0	0	0	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Liikevoitto	59	44	51	56	28	65	70	64	45	48	37	-42	-3	-29	41	-22	-72	-4	29	65
Tase, miljardia euroa																				
Luotot yleisölle																15	16	18	12	10
Muut varat																35	36	36	36	37
Vastaavaa yhteensä																50	52	54	48	47
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle																8	11	8	6	8
Muut velat																41	40	45	41	38
Velat yhteensä																49	51	53	47	46
Oma pääoma																0	0	0	0	0
Vastattavaa yhteensä																49	51	53	47	46
Taloudellinen pääoma																1	1	1	1	1
Muut segmenttiraportoinnin erät																				
Investoinnit, miljoonaa euroa																				

Asiakastoiminnot						Muut										Konserni				
	Asiakastoiminnot yhteensä					Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot					Konsernitoiminnot ja eliminoinnit					Nordea-konserni				
	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4
	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2008	2008	2008	2007	2008	2008	2008	2008	2007
Miljoonaa euroa																				
Rahoituskate	1 333	1 279	1 190	1 123	1 121	96	6	20	39	30	-43	11	20	19	-8	1 386	1 296	1 230	1 181	1 143
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	359	507	556	497	538	0	-2	0	-1	-2	32	-25	-38	-1	-10	390	480	518	495	526
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	304	181	272	284	300	42	44	-56	19	10	-21	-4	-18	-19	8	325	221	198	284	318
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	23	-25	21	-20	9	0	0	0	0	0	22	0	1	2	3	45	-25	22	-18	12
Muut tuotot	19	5	15	10	11	87	0	-1	1	1	-1	19	10	8	131	105	24	24	19	143
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 037	1 948	2 055	1 893	1 979	225	48	-37	58	39	-11	1	-25	10	124	2 251	1 996	1 992	1 961	2 142
Henkilöstökulut	-451	-451	-466	-457	-452	-11	-10	-10	-11	-10	-193	-175	-158	-176	-153	-655	-635	-634	-644	-615
Muut kulut	-556	-544	-547	-537	-574	-26	-22	-23	-28	-30	122	171	164	181	175	-461	-395	-406	-384	-429
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-21	-18	-14	-12	-15	0	0	0	0	0	-13	-12	-19	-15	-14	-34	-30	-33	-27	-29
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 029	-1 013	-1 027	-1 006	-1 041	-37	-32	-33	-39	-40	-84	-16	-13	-10	8	-1 150	-1 060	-1 073	-1 055	-1 073
Arvonalentumistappiot luotoista	-383	-89	-31	-17	6	0	0	0	0	0	63	0	-5	-4	0	-320	-89	-36	-21	6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3
Liikevoitto	625	847	996	871	945	188	16	-70	19	-1	-32	-16	-43	-5	134	781	847	883	885	1 078
Tase, miljardia euroa																				
Luotot yleisölle	263	271	268	251	242	0	0	0	0	0						265	272	270	254	245
Muut varat	78	80	72	70	71	19	14	11	18	15						209	168	161	157	144
Vastaavaa yhteensä	341	351	340	321	313	19	14	11	18	15						474	440	431	411	389
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	154	157	150	145	149	0	0	0	0	0						149	155	147	141	142
Muut velat	177	184	180	166	155	19	14	11	18	15						307	267	267	252	230
Velat yhteensä	331	341	330	311	304	19	14	11	18	15						456	422	414	393	372
Oma pääoma	9	10	0	0	0	0	0	0	0	0						18	18	17	18	17
Vastattavaa yhteensä	340	351	330	311	304	19	14	11	18	15						474	440	431	411	389
Taloudellinen pääoma	10	10	10	10	9	0	0	0	0	0						12	12	12	12	11
Muut segmenttiraportoinnin erät																				
Investoinnit, miljoonaa euroa	24	34	17	12	20											55	83	91	65	119

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	Q4 2008	Q4 2007	1-12 2008	1-12 2007
Liiketoiminnan tuotot					
<i>Korkotuotot</i>		4 591	3 530	16 753	12 909
<i>Korkokulut</i>		-3 205	-2 387	-11 660	-8 627
Rahoituskate		1 386	1 143	5 093	4 282
<i>Palkkiotuotot</i>		590	677	2 532	2 734
<i>Palkkiokulut</i>		-200	-151	-649	-594
Palkkiotuotot ja -kulut, netto		390	526	1 883	2 140
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	2	325	316	1 028	1 209
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		45	12	24	41
Muut liiketoiminnan tuotot		105	145	172	214
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		2 251	2 142	8 200	7 886
Liiketoiminnan kulut					
Hallintokulut:					
Henkilöstökulut		-655	-615	-2 568	-2 388
Muut kulut		-461	-429	-1 646	-1 575
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-34	-29	-124	-103
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-1 150	-1 073	-4 338	-4 066
Arvonalentumistappiot luotoista	3	-320	6	-466	60
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		0	3	0	3
Liikevoitto		781	1 078	3 396	3 883
Tuloverot		-144	-226	-724	-753
Tilikauden tulos		637	852	2 672	3 130
Josta:					
Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus		638	847	2 671	3 121
Vähemmistöosuudet		-1	5	1	9
Yhteensä		637	852	2 672	3 130
Osakekohtainen tulos, euroa		0,25	0,33	1,03	1,20
Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa		0,25	0,33	1,03	1,20

Tase

Miljoonaa euroa	Liite	31.12. 2008	31.12. 2007
Varat			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		3 157	5 020
Valtion velkasitoumukset		6 545	5 193
Saamiset luottolaitoksilta	4	23 903	24 262
Luotot yleisölle	4	265 100	244 682
Korolliset arvopaperit		44 830	38 782
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit		7 937	4 790
Osakkeet		10 669	17 644
Johdannaissopimukset	7	86 838	31 498
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		413	-105
Osakkuusyhtiösosakkeet		431	366
Aineettomat hyödykkeet		2 535	2 725
Aineelliset hyödykkeet		375	342
Sijoituskiinteistöt		3 334	3 492
Laskennalliset verosaamiset		64	191
Versaamiset		344	142
Eläke-etuussaamiset		168	123
Muut varat		14 604	7 724
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		2 827	2 183
Varat yhteensä		474 074	389 054
<i>josta varat, joista asiakkaita kantavat riskin</i>		<i>8 715</i>	<i>11 344</i>
Velat ja oma pääoma			
Velat luottolaitoksille		51 932	30 077
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle		148 591	142 329
Velat vakuutusentottajille		29 238	32 280
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		108 989	99 792
Johdannaissopimukset	7	85 538	33 023
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		532	-323
Verovelat		458	300
Muut velat		17 998	22 860
Siirtovelat ja saadut ennakot		3 278	2 762
Laskennalliset verovelat		1 053	703
Varaukset		115	73
Eläke-etuusvastuut		340	462
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		8 209	7 556
Velat yhteensä		456 271	371 894
Oma pääoma	8		
Vähemmistöosuudet		78	78
Osakepääoma		2 600	2 597
Muut rahastot		-888	-160
Kertyneet voittovarat		16 013	14 645
Oma pääoma yhteensä		17 803	17 160
Velat ja oma pääoma yhteensä		474 074	389 054
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus		34 698	17 841
Muu vakuudeksi annettu omaisuus		10 807	6 304
Vastuusitoumukset		26 287	24 254
Johdannaissopimukset		3 802 101	3 405 332
Luottolupaukset ¹		85 416	81 607
Muut sitoumukset		3 018	5 399

¹ Sisältää 49 145 miljoonaa euroa hyväksytyjen luottolimiittien käyttämättömiä osuuksia (31. joulukuuta 2007: 43 437 milj.)

Tuottojen ja kulujen kirjaaminen

	1-12 2008	1-12 2007
Miljoonaa euroa		
Muuntoerot kauden aikana	-1 233	-26
Valuuttojen suojauserät	691	-24
Myytävissä olevat sijoitukset:		
Omaan pääomaan kirjatut arvostusvoitot/-tappiot	-	1
Raportoitu tuloslaskelmassa, koska myyty kauden aikana	-6	-
Rahavirran suojauserät:		
Omaan pääomaan kirjatut myyntivoitot/-tappiot	-7	-
Verot omaan pääomaan suoraan kirjatuista ja omasta pääomasta siirretyistä eristä	-173	0
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot, netto	-728	-49
Tilikauden tulos	2 672	3 130
Tilikauden aikana kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	1 944	3 081
Josta:		
Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus	1 943	3 072
Vähemmistöosuudet	1	9
Yhteensä	1 944	3 081

Rahavirtalaskelma

Miljoonaa euroa	1-12 2008	1-12 2007
<i>Liiketoiminta</i>		
Liikevoitto	3 396	3 883
Oikaisut kassavirtaan sisällyttämistä eristä	-612	-292
Maksetut tuloverot	-534	-591
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	2 250	3 000
Liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutos	8 599	1 419
Liiketoiminnan rahavirta	10 849	4 419
<i>Investoinnit</i>		
Liiketoimien myynnit/hankinnat	-81	14
Aineelliset hyödykkeet	-150	-139
Aineettomat hyödykkeet	-127	-119
Eräpäivään saakka pidettävät sijoitukset velkakirjoihin	-10 938	-149
Muiden pysyvien vastaavien hankinnat/myynnit	112	42
Investointien rahavirta	-11 184	-351
<i>Rahoitustoiminta</i>		
Uusi osakeanti	3	3
Liikkeeseen lasketut / takaisin maksetut lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	490	-315
Omien osakkeiden hankinta, ml. muutos kaupankäyntisalkussa	-10	8
Maksetut osingot	-1 297	-1 271
Rahoitustoiminnan rahavirta	-814	-1 575
Tilikauden rahavirta	-1 149	2 493
Rahavarat tilikauden alussa	7 097	4 650
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-1 254	-46
Rahavarat tilikauden lopussa	4 694	7 097
Muutos	-1 149	2 493
Käteiset ja niihin rinnastettavat varat	31.12.	31.12.
Seuraavat erät sisältyvät käteisiin ja niihin rinnastettaviin varoihin (miljoonaa euroa):	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta	3 157	5 020
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	1 537	2 077

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit. Saamisiin keskuspankeilta sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämässä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka
- tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältävät käteiset varat lukuun ottamatta joukkolainoja ja muita korollisia arvopapereita.

Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet

Nordean tilinpäätös on laadittu EU:n komission hyväksymien kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) ja kansainvälisen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitean (International Financial Reporting Interpretations Committee, IFRIC) kyseisistä standardeista antamien tulkintojen mukaisesti. Tilinpäätöksessä on noudatettu lisäksi tiettyjä täydentäviä säännöksiä, jotka sisältyvät Ruotsissa annettuun luottolaitosten ja sijoituspalveluyhtiöiden tilinpäätöksiä koskevaan lakiin (1995:1559) (ÅRKL), Ruotsin Rådet för finansiell rapportering -neuvoston UFR-lausuntoihin ja suositukseen RFR 1.1 (konsernilaskentaa koskevia täydentäviä säännöksiä) sekä Ruotsin rahoitustarkastuksen kirjanpitosäännöksiin (FFFS 2008:25).

Tässä tilinpäätöstiedotteessa noudatetaan IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia

Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Tilinpäätösperiaatteet, laskentatavat ja esitystapa ovat olennaisilta osiltaan samat kuin vuoden 2007 vuosikertomuksessa lukuun ottamatta muutosta valtion velkasitoumusten ja muiden keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien arvopapereiden esitystavassa. Muutos on eritelty seuraavassa.

Valtion velkasitoumusten ja muiden keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien arvopapereiden esitystapa

Tase-erä Valtion velkasitoumukset ja muut keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat arvopaperit on muutettu eräksi Valtion velkasitoumukset. Valtion- ja paikallishallinnon liikkeeseen laskemat arvopaperit kirjataan erään Valtion velkasitoumukset ja kaikki muut korolliset arvopaperit erään Korolliset arvopaperit. Vaikutukset kyseisiin tase-eriin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Miljoonaa euroa	31.12.2008		31.12.2007	
	Oikaistu	Ennen periaatteen muutosta	Oikaistu	Raportoitu
Valtion velkasitoumukset	6 545	11 550	5 193	8 503
Korolliset arvopaperit	44 830	39 825	38 782	35 472

Vaihtokurssit

	1-12 2008	1-12 2007
1 euro = ... Ruotsin kruunua		
Tuloslaskelma (keskikurssi)	9,6043	9,2498
Tase (kurssi kauden lopussa)	10,9361	9,4572
1 euro = ... Tanskan kruunua		
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4560	7,4505
Tase (kurssi kauden lopussa)	7,4532	7,4588
1 euro = ... Norjan kruunua		
Tuloslaskelma (keskikurssi)	8,2088	8,0147
Tase (kurssi kauden lopussa)	9,8512	7,9738
1 euro = ... Puolan zlotya		
Tuloslaskelma (keskikurssi)	3,5020	3,7790
Tase (kurssi kauden lopussa)	4,1483	3,6022

Liite 2 Voito/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto

	Q4 2008	Q4 2007	1-12 2008	1-12 2007
Miljoonaa euroa				
Osakkeet, osuudet ja muut osakesidonnaiset instrumentit	-1 234	-217	-3 125	827
Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset instrumentit	523	66	830	63
Muut rahoitusinstrumentit	-117	52	90	103
Valuuttakurssimuutokset	359	109	670	568
Sijoituskiinteistöt	88	170	167	432
Vastuuvelan muutos ¹ , henkivakuutus	11	-85	320	-866
Osittamattoman lisävuutusmaksu vastuun muutos, henkivakuutus	674	199	2 025	41
Riskimaksutulo, henkivakuutus	74	63	282	256
Riskimeno, henkivakuutus	-53	-41	-231	-215
Yhteensä	325	316	1 028	1 209

Josta henkivakuutus

	Q4 2008	Q4 2007	1-12 2008	1-12 2007
Miljoonaa euroa				
Osakkeet, osuudet ja muut osakesidonnaiset instrumentit	-1 104	-407	-2 990	268
Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset instrumentit	429	161	751	148
Muut rahoitusinstrumentit	-6	-1	-9	-3
Valuuttakurssimuutokset	-90	41	-121	225
Sijoituskiinteistöt	87	169	164	429
Vastuuvelan muutos ¹	11	-85	320	-866
Osittamattoman lisävuutusmaksu vastuun muutos	674	199	2 025	41
Riskimaksutulo	74	63	282	256
Riskimeno	-53	-41	-231	-215
Yhteensä	22	99	191	283

¹ Maksutulo oli 240 miljoonaa euroa vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä ja 2 077 miljoonaa euroa vuonna 2008 (635 miljoonaa euroa vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä, 2 274 miljoonaa euroa vuonna 2007).

Liite 3 Arvon alentumistappiot luotoista

	Q4 2008	Q4 2007	1-12 2008	1-12 2007
Miljoonaa euroa				
Arvon alentumistappiot tyypeittäin, netto				
Saamiset luottolaitoksilta	-14	8	-14	9
- josta toteutuneet luottotappiot ja arvonalentumiset	-14	0	-16	-1
- josta arvonalentumisten peruutukset ja palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	0	8	2	10
Luotot yleisölle	-278	-57	-401	-2
- josta toteutuneet luottotappiot ja arvonalentumiset	-434	-162	-815	-451
- josta arvonalentumisten peruutukset ja palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	156	105	414	449
Taseen ulkopuoliset erät ¹	-28	55	-51	53
- josta toteutuneet luottotappiot ja arvonalentumiset	-28	11	-58	-22
- josta arvonalentumisten peruutukset ja palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	0	44	7	75
Yhteensä	-320	6	-466	60
Arvon alentumistappioiden erittely				
Taseeseen kirjattujen arvonalentumisten muutokset	-296	-6	-442	30
- josta luotot ja muut saamiset	-267	-61	-391	-23
- josta taseen ulkopuoliset erät ¹	-29	55	-51	53
Suoraan tuloslaskelmaan kirjatut muutokset	-24	12	-24	30
- josta toteutuneet luottotappiot	-35	-13	-89	-55
- josta palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	11	25	65	85
Yhteensä	-320	6	-466	60

¹ Sisältyy taseen varauksiin**Liite 4 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset**

	Luottolaitokset		Yleisö		Yhteensä	
	31.12. 2008	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2007
Miljoonaa euroa						
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo ei ole alentunut	23 893	24 264	264 056	244 205	287 949	268 469
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut:	33	8	2 191	1 424	2 224	1 432
- Muut kuin järjestämättömät	32	7	1 357	917	1 389	924
- Järjestämättömät	1	1	834	507	835	508
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	23 926	24 272	266 247	245 629	290 173	269 901
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-20	-8	-742	-595	-762	-603
- Muut kuin järjestämättömät	-19	-7	-437	-300	-456	-307
- Järjestämättömät	-1	-1	-305	-295	-306	-296
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-3	-2	-405	-352	-408	-354
Arvonalentumiset	-23	-10	-1 147	-947	-1 170	-957
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	23 903	24 262	265 100	244 682	289 003	268 944

liite 4, jatkuu

Arvon alentumiskirjausten täsmäytys

	Luottolaitokset		Yleisö		Yhteensä		Yhteensä
	Saatava- kohtaisesti arvostetut	Saatava- ryhmä- kohtaisesti arvostetut	Saatava- kohtaisesti arvostetut	Saatava- ryhmä- kohtaisesti arvostetut	Saatava- kohtaisesti arvostetut	Saatava- ryhmä- kohtaisesti arvostetut	
Luotot ja muut saamiset, miljoonaa euroa							
Kauden alussa, 1. tammikuuta 2008	-8	-2	-595	-352	-603	-354	-957
Arvon alentumiset	-14	-3	-541	-185	-555	-188	-743
Peruutukset	1	2	228	121	229	123	352
Tulosvaikuttaisesti kirjatut muutokset	-13	-1	-313	-64	-326	-65	-391
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	0	0	129	0	129	0	129
Uudelleenluokitukset	-	-	4	-	4	-	4
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	1	0	33	11	34	11	45
Kauden lopussa, 31. joulukuuta 2008	-20	-3	-742	-405	-762	-408	-1 170
Kauden alussa, 1. tammikuuta 2007	-7	-13	-757	-341	-764	-354	-1 118
Arvon alentumiset	0	-1	-230	-166	-230	-167	-397
Peruutukset	0	10	238	126	238	136	374
Tulosvaikuttaisesti kirjatut muutokset	0	9	8	-40	8	-31	-23
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	0	0	150	0	150	0	150
Uudelleenluokitukset	-	-1	-	33	-	32	32
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-1	3	4	-4	3	-1	2
Kauden lopussa, 31. joulukuuta 2007	-8	-2	-595	-352	-603	-354	-957

Arvon alentumiset

	31.12. 2008	31.12. 2007
Miljoonaa euroa		
Taseeseen kirjattujen erien arvonalentumiset	-1 170	-957
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-100	-55
Arvon alentumiset yhteensä	-1 270	-1 012

Tunnusluvut

	31.12. 2008	31.12. 2007
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, brutto ¹ , %	0,77	0,53
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, netto ² , %	0,50	0,31
Arvon alentumiset / luotot yhteensä ³ , %	0,40	0,35
Arvon alentumiset / saamiset, joiden arvo on alentunut ⁴ , %	34,26	42,11
Järjestämättömät saamiset, joiden arvo ei ole alentunut ⁵ , miljoonaa euroa	142	98

¹ Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, ennen arvonalentumisia / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia, %.

² Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, arvonalentumisten jälkeen / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia, %.

³ Arvon alentumiset yhteensä / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia, %.

⁴ Arvon alentumiset saatavakohtaisesti arvostetuista luotoista, joiden arvo on alentunut / saatavakohtaisesti arvostetut luotot, joiden arvo on alentunut (ennen arvonalentumisia), %

⁵ Erääntyneet saamiset, joiden arvo ei ole alentunut tulevien rahavirtojen ansiosta (sisältyvät saamisiin, joiden arvo ei ole alentunut).

Liite 5 Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Miljoonaa euroa	Lainat ja muut saamiset	Erä-päivään saakka pidettävät	Kaupan-käyntierät	Käypään arvoon arvostet-tavat erät	Suojaavat johdannais-sopimukset	Myytä-vissä olevat	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	3 157						3 157
Valtion velkasitoumukset	9	183	6 353				6 545
Saamiset luottolaitoksilta	18 731		5 172				23 903
Luotot yleisölle	217 833		11 074	36 193			265 100
Korolliset arvopaperit		12 045	17 559	15 177		49	44 830
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit			7 937				7 937
Osakkeet			3 745	6 917		7	10 669
Johdannaissopimukset			86 520		318		86 838
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	413						413
Muut varat	5 738			8 829			14 567
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2 090		312				2 402
Yhteensä 31. joulukuuta 2008	247 971	12 228	138 672	67 116	318	56	466 361
Yhteensä 31. joulukuuta 2007	231 608	1 632	84 502	63 053	415	66	381 276

Miljoonaa euroa	Kaupan-käyntierät	Käypään arvoon arvostet-tavat erät	Suojaavat johdannais-sopimukset	Muut rahoitus-velat	Yhteensä
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	8 133	23 202		20 597	51 932
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	2 999	4 914		140 678	148 591
Velat vakuutusentottajille, rahoitus-sopimukset	4 021				4 021
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	5 242	27 153		76 594	108 989
Johdannaissopimukset	83 277		2 261		85 538
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset				532	532
Muut velat	4 056	2 641		10 780	17 477
Siirtovelat ja saadut ennakot	614			1 763	2 377
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1			8 208	8 209
Yhteensä 31. joulukuuta 2008	108 343	57 910	2 261	259 152	427 666
Yhteensä 31. joulukuuta 2007	57 624	37 113	699	245 760	341 196

Liite 6 Käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit

Käyvän arvon määrittely noteerattujen markkinahintojen perusteella tai arvostusmenetelmien avulla

Miljoonaa euroa	Toimivilla markkinoilla noteeratut instrumentit		Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostusmenetelmä		Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostusmenetelmä		Yhteensä
	(Taso 1)	josta henki-vakuutus	(Taso 2)	josta henki-vakuutus	(Taso 3)	josta henki-vakuutus	
Varat							
Korolliset arvopaperit ja valtion velkasitoumukset ¹	32 362	16 360	6 760	2 011	16	9	39 138
<i>josta</i>							
- valtiot	4 943	3 189	1 251	35	-	-	6 194
- kunnat ja muut viranomaiset	7 454	1 653	155	100	-	-	7 609
- kiinnitysluottolaitokset	10 883	6 897	608	156	-	-	11 491
- muut luottolaitokset	4 879	821	2 192	291	-	-	7 071
- yritykset	1 845	1 500	1 258	296	9	9	3 112
- yritykset, joilla on sub-investment grade -luokitus	142	142	711	706	-	-	853
- muut	2 216	2 158	585	427	7	-	2 808
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	7 937	-	-	-	-	-	7 937
Osakkeet	7 682	4 707	848	702	2 139	1 385	10 669
Johdannaissopimukset	572	0	83 318	95	2 630	-	86 520
Velat							
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	27 153	-	5 242	-	-	-	32 395
Johdannaissopimukset	728	25	79 778	59	2 771	-	83 277

¹ Josta 6 353 miljoonaa euroa valtion velkasitoumuksia ja 32 781 miljoonaa euroa korollisia arvopapereita (käypään arvoon arvostettavat erät liitteessä 5).

Erityistarkoituksen perustetut yhtiöt (Special Purpose Entities, SPE) - taseeseen sisältyvät

Miljoonaa euroa	Tarkoitus	Juoksuaika	Nordean osuus sijoituksesta ¹	Liikkeseen-lasku kokonaisuu- dessaan	Käsittely tilinpäätöksessä
Viking ABCP Conduit	Factoring	<1 vuosi	733	801	Konsolidoitu
CMO Denmark A/S	Vakuudellinen kiinnitysluottolaina (Collateralised Mortgage Obligation, CMO)	>5 vuotta	12	33	Konsolidoitu
Kalmar Structured Finance A/S	Luottosidonnainen velkakirja (Credit Linked Note)	>5 vuotta	25	142	Konsolidoitu
Kirkas Northern Lights Ltd	Luottosidonnainen velkakirja (Credit Linked Note)	>5 vuotta	8 096	8 096	Konsolidoitu
Yhteensä			8 866	9 072	

¹ Sisältää kaikki SPE-yhtiön liittyvät erät (ml. joukkolainat, lainat, joilla on muita lainoja huonompi etuoikeus ja nostetut luottolimitit).

Erityistarkoituksen perustetut yhtiöt (Special Purpose Entities, SPE) - taseen ulkopuoliset

Miljoonaa euroa	Tarkoitus	Juoksuaika	Nordean osuus sijoituksesta	Liikkeseen-lasku kokonaisuu- dessaan	Käsittely tilinpäätöksessä
Mermaid Repackaging Plc	Luottosidonnainen velkakirja (Credit Linked Note)	4 vuotta	34	71	Ei konsolidoitu ¹

¹ Nordea on mukana Mermaid Repackaging Plc:n strukturoitujen liikkeseenlaskujen järjestäjänä, mutta ei likviditeetin tai luottojen myöntäjänä.

Vakuudelliset velkasitoumukset (CDO) - Vastuut

Nimellisarvo, miljoonaa euroa	Ostetut suojaukset	Myydyt suojaukset
CDOt, brutto	4 390	4 484
Suojatut vastuut	2 883	2 883
CDOt, netto¹	1 507²	1 601³

Josta:

- Oma pääoma	277	360
- Välirahoitus (mezzanine)	337	245
- Etuoikeutetut (super senior)	893	996

¹ Nettovastuusiin ei sisällytetä ostettuja ja myytyjä erä, jotka ovat täysin samanlaisia viitekorin, erääntymisen ja valuutan osalta.

² Josta investment grade -luokiteltuja 1 503 miljoonaa euroa ja sub-investment grade -luokiteltuja 4 miljoonaa euroa.

³ Josta investment grade -luokiteltuja 1 401 miljoonaa euroa, sub-investment grade -luokiteltuja 48 miljoonaa euroa ja luokittelemattomia 152 miljoonaa euroa.

Kun Nordea myy suojauksen CDO-kaupassa, Nordea kantaa viitesalkkuun liittyvän riskin luottotapahtuman yhteydessä. Kun Nordea ostaa suojauksen CDO-kaupassa, suojan myyjä kantaa viitesalkkuun liittyvän riskin luottotapahtuman yhteydessä. (Nordea ei välttämättä ole sijoittanut varoja viitesalkkuun.)

CDO-sopimuksiin liittyvää riskiä suojataan luottoriskin vaihtosopimuksilla. Riskipositioihin sovelletaan erilaisia markkinariskirajoja, ml. VaR. CDO-sopimusten arvostuksissa sovelletaan riskien mallintamisesa käytettyjä käyvän arvon oikaisuja. Käyvän arvon oikaisu kirjataan tuloslaskelmaan.

Luottoriskinvaihtosopimukset (Credit Default Swaps, CDS)

Luottoriskin vaihtosopimuksia käytetään CDO- ja Credit Bond -positioiden suojaamiseen. Ostetun suojauksen nettomäärä on 1 333 miljoonaa euroa ja myydyt suojauksen nettomäärä on 2 144 miljoonaa euroa.

Liite 7 Johdannaissopimukset

Käypä arvo Miljoonaa euroa	31. joulukuuta 2008		31. joulukuuta 2007	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	52 425	52 100	19 860	20 462
Osakejohdannaiset	923	705	1 310	1 840
Valuuttajohdannaiset	27 037	24 605	7 365	7 599
Luottojohdannaiset	4 631	4 584	1 163	1 115
Muut johdannaiset	1 504	1 283	1 385	1 308
Yhteensä	86 520	83 277	31 083	32 324
Suojaavat johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	280	202	252	124
Osakejohdannaiset	1	7	55	73
Valuuttajohdannaiset	37	2 052	108	502
Yhteensä	318	2 261	415	699
Johdannaissopimukset yhteensä, käypä arvo				
Korkojohdannaiset	52 705	52 302	20 112	20 586
Osakejohdannaiset	924	712	1 365	1 913
Valuuttajohdannaiset	27 074	26 657	7 473	8 101
Luottojohdannaiset	4 631	4 584	1 163	1 115
Muut johdannaiset	1 504	1 283	1 385	1 308
Yhteensä	86 838	85 538	31 498	33 023
Nimellisarvo				
Miljoonaa euroa			31.12. 2008	31.12. 2007
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset			2 939 059	2 571 356
Osakejohdannaiset			27 385	27 334
Valuuttajohdannaiset			686 889	667 979
Luottojohdannaiset			99 208	90 476
Muut johdannaiset			17 546	10 635
Yhteensä			3 770 087	3 367 780
Suojaavat johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset			13 940	32 918
Osakejohdannaiset			69	253
Valuuttajohdannaiset			18 005	4 381
Yhteensä			32 014	37 552
Johdannaissopimukset yhteensä, nimellisarvo				
Korkojohdannaiset			2 952 999	2 604 274
Osakejohdannaiset			27 454	27 587
Valuuttajohdannaiset			704 894	672 360
Luottojohdannaiset			99 208	90 476
Muut johdannaiset			17 546	10 635
Yhteensä			3 802 101	3 405 332

Liite 8 Oma pääoma

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus						
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Vähem- mistö- osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma tilikauden alussa, 1.1.2008	2 597	-160	14 645	17 082	78	17 160
Myytävisissä olevien sijoitusten nettomuutos, verojen jälkeen		-6		-6		-6
Nettomuutos rahavirran suojauksesta, verojen jälkeen		-5		-5		-5
Valuuttakurssierot		-717		-717		-717
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut tuotot, netto</i>		-728		-728		-728
Tilikauden tulos			2 671	2 671	1	2 672
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut erät yhteensä</i>		-728	2 671	1 943	1	1 944
Liikkeeseen lasketut C-osakkeet ³	3			3		3
Takaisin ostetut C-osakkeet ³			-3	-3		-3
Osakeperusteiset maksut ³			7	7		7
Vuodelta 2007 maksetut osingot			-1 297	-1 297		-1 297
Omien osakkeiden hankinta ²			-10	-10		-10
Muut muutokset				0	-1	-1
Oma pääoma 31.12.2008	2 600	-888	16 013	17 725	78	17 803
Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus						
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Vähem- mistö- osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma tilikauden alussa, 1.1.2007	2 594	-111	12 793	15 276	46	15 322
Myytävisissä olevien sijoitusten nettomuutos, verojen jälkeen		1		1		1
Valuuttakurssierot		-50		-50		-50
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut tuotot, netto</i>		-49		-49		-49
Tilikauden tulos			3 121	3 121	9	3 130
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut erät yhteensä</i>		-49	3 121	3 072	9	3 081
Liikkeeseen lasketut C-osakkeet ⁴	3			3		3
Takaisin ostetut C-osakkeet ⁴			-3	-3		-3
Osakeperusteiset maksut ⁴			4	4		4
Vuodelta 2006 maksetut osingot			-1 271	-1 271		-1 271
Omien osakkeiden hankinta ²			11	11		11
Muut muutokset			-10	-10	23	13
Oma pääoma 31.12.2007	2 597	-160	14 645	17 082	78	17 160

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 2 600 miljoonaa kappaletta (2 597 miljoonaa 31. joulukuuta 2007).

² Kaupankäyntisalkussa olevien ja Tanskan sijoitustalletusten salkkuun sisältyvien Nordean osakkeiden lukumäärän muutos. Näitä osakkeita oli 3,8 miljoonaa 31. joulukuuta 2008 (1,6 miljoonaa 31. joulukuuta 2007).

³ Liittyy pitkäaikaiseen kannustinohjelmaan (LTIP 2008). Ohjelma suojattiin laskemalla liikkeeseen 2 880 000 C-osaketta, jotka ostettiin myöhemmin takaisin ja muutettiin kantaosakkeiksi.

⁴ Liittyy pitkäaikaiseen kannustinohjelmaan (LTIP 2007). Ohjelma suojattiin laskemalla liikkeeseen 3 120 000 C-osaketta, jotka ostettiin myöhemmin takaisin ja muutettiin kantaosakkeiksi.

Liite 9 Vakavaraisuus**Vakavaraisuuspääoma**

	31.12. 2008	31.12. 2007
Miljoonaa euroa		
Ensisijainen pääoma	15 760	14 230
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	20 326	18 660

Omien varojen vähimmäisvaatimus

	31.12. 2008	31.12. 2008	31.12. 2007	31.12. 2007
Miljoonaa euroa	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset
Luottoriski	12 060	150 746	12 556	156 952
Perusmenetelmä (FIRB)	9 537	119 207	6 709	83 865
- josta yritys vastuut	6 909	86 358	5 899	73 736
- josta luottolaitos vastuut	1 016	12 699	744	9 302
- josta vähittäis vastuut	1 465	18 313	66	827
- josta muut	147	1 837	na	na
Standardimenetelmä	2 523	31 539	5 387	67 342
- josta valtio vastuut	75	940	19	243
- josta muut	2 448	30 599	5 368	67 099
Basel I	na	na	460	5 745
Markkinariski	474	5 930	284	3 554
- josta kaupankäyntivarasto, VaR	137	1 715	42	527
- josta kaupankäyntivarasto, standardimenetelmä	270	3 372	242	3 027
- josta valuuttakursi- ja kultariski, standardimenetelmä	67	843	0	0
Operatiivinen riski	952	11 896	878	10 976
Standardimenetelmä	952	11 896	878	10 976
Yhteensä ennen oikaisuja	13 486	168 572	13 718	171 482
Oikaisu alarajasäännöksiin perustuen				
Pääomatarpeen lisäksi alarajasäännösten mukaisesti	3 577	44 709	2 649	33 103
Yhteensä	17 062	213 281	16 367	204 585

Vakavaraisuussuhde

	31.12. 2008	31.12. 2007
Ensisijainen oma pääoma, %, mukaanlukien tilikauden tulos	7,4	7,0
Vakavaraisuussuhde, %, mukaanlukien tilikauden tulos	9,5	9,1

Pääomavaateen jakauma

	Keskimääräinen riskipaino (%)	Pääomavaate (miljoonaa euroa)
Vastuuryhmä		
Yritysvastuut	57	6 909
Luottolaitos vastuut	26	1 016
Vähittäis vastuut	16	1 465
Valtio vastuut	3	75
Muut	81	2 595
Luottoriski yhteensä	39	12 060

Liite 10 Riskit ja epävarmat tekijät

Nordean tuottopohja perustuu konsernin liiketoimintaan laajan ja monipuolisen asiakaskunnan kanssa.

Asiakkaina on sekä henkilö- että yritysasiakkaita eri maantieteellisiltä alueilta ja toimialoilta.

Nordean merkittävin riski on luottoriski. Konsernilla on myös esimerkiksi markkinariskejä, likviditeettiriskejä, operatiivisia riskejä ja henkivakuutusriskejä. Lisätietoja Nordean vuosikertomuksessa.

Luottomarkkinoiden myllerryksen kiihtyminen ja makrotalouden näkymien heikkeneminen eivät ole toistaiseksi vaikuttaneet Nordean rahoitusasemaan. Epävarmuus kuitenkin lisääntyy ja riskitasot nousevat.

Millään yllä mainituista riskeistä ei odoteta olevan merkittävää negatiivista vaikutusta konserniin tai sen taloudelliseen asemaan kolmen seuraavan kuukauden aikana.

Konserni on osallisena joissakin normaalia liiketoimintaansa koskevissa oikeudenkäynneissä ja muissa riita-asioissa. Useimmat näistä koskevat suhteellisen pieniä rahasummia. Millään niistä ei arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta konserniin tai sen taloudelliseen asemaan kolmen seuraavan kuukauden aikana.

Nordea Bank AB (publ)

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Q4 2008	Q4 2007	1-12 2008	1-12 2007
Liiketoiminnan tuotot				
<i>Korkotuotot</i>	939	775	3 646	2 741
<i>Korkokulut</i>	-751	-679	-3 123	-2 381
Rahoituskate	188	96	523	360
<i>Palkkiotuotot</i>	147	165	622	618
<i>Palkkiokulut</i>	-37	-50	-154	-155
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	110	115	468	463
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	-17	36	-13	194
Osingot	1 770	1 170	2 063	1 323
Muut liiketoiminnan tuotot	113	32	190	127
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 164	1 449	3 231	2 467
Liiketoiminnan kulut				
Hallintokulut:				
Henkilöstökulut	-160	-149	-632	-596
Muut kulut	-115	-134	-473	-514
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-25	-25	-103	-101
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-300	-308	-1 208	-1 211
Arvonalentumistappiot luotoista	-60	40	-80	25
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-26	-	-26	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0
Liikevoitto	1 778	1 181	1 917	1 281
Tilinpäätössiirrot	-6	-12	-40	-44
Tuloverot	-14	-37	11	-34
Tilikauden tulos	1 758	1 132	1 888	1 203

Nordea Bank AB (publ)

Tase

Miljoonaa euroa	31.12. 2008	31.12. 2007
Varat		
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	276	296
Valtion velkasitoumukset	2 098	567
Saamiset luottolaitoksilta	43 855	36 824
Luotot yleisölle	29 240	26 640
Korolliset arvopaperit	10 080	5 216
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	3 097	2 806
Osakkeet	1 107	2 034
Johdannaissopimukset	3 562	1 281
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	27	-4
Tytäryhtiösakkeet	15 866	15 488
Osakkuusyrittösesakkeet	2	30
Aineettomat hyödykkeet	757	819
Aineelliset hyödykkeet	81	53
Laskennalliset verosaamiset	28	34
Verosaamiset	76	52
Muut varat	2 099	1 940
Siirto- ja maksut emakot	783	402
Varat yhteensä	113 034	94 478
Velat ja oma pääoma		
Velat luottolaitoksille	34 713	24 275
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	33 457	32 296
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	17 949	13 839
Johdannaissopimukset	2 756	1 581
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	42	-69
Verovelat	0	0
Muut velat	4 229	4 014
Siirto- ja saadut ennakot	465	341
Laskennalliset verovelat	0	2
Varaukset	3	2
Eläke-etuusvastuut	118	129
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	6 829	6 151
Velat yhteensä	100 561	82 561
Verottamattomat varaukset	2	7
Oma pääoma		
Osakepääoma	2 600	2 597
Muut rahastot	-5	5
Kertyneet voittovarot	9 876	9 308
Oma pääoma yhteensä	12 471	11 910
Velat ja oma pääoma yhteensä	113 034	94 478
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus	3 360	3 054
Muu vakuudeksi annettu omaisuus	9 504	7 270
Vastuusitoumukset	21 947	14 066
Johdannaissopimukset	104 378	299 852
Luottolupaukset ¹	22 831	27 696
Muut sitoumukset	1 308	1 778

¹ Sisältää 9 166 miljoonaa euroa hyväksytyjen luottolimiittien käyttämättömiä osuuksia (31. joulukuuta 2007: 10 620 milj.).

Lisätietoja:

- Lehdistö- ja analytikkotilaisuus, jossa on paikalla johdon edustajia, pidetään 10. helmikuuta 2009 klo 10.00 CET osoitteessa Smålandsgatan 17, Tukholma.
- Analytikoille tarkoitettu kansainvälinen puhelinkonferenssi, johon osallistuu johdon edustajia, pidetään 10. helmikuuta klo 14.00 CET.
Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon +44 (0) 203 037 9110 (access code Nordea) 10 minuuttia ennen tilaisuuden alkua. Konferenssia voi seurata reaaliajassa osoitteessa www.nordea.com. Lisäksi tilaisuudesta laaditaan editoitu versio, joka on saatavana samasta osoitteesta. Konferenssia voi seurata 17. helmikuuta saakka uudelleen numerosta +44 (0) 208 196 1998, access code 3300223#.
- Lontoossa järjestetään analytikko- ja sijoittajatilaisuus 11. helmikuuta klo 8.00 paikallista aikaa. Osoite on Sofitel London St James, 6 Waterloo Place, London SW1Y 4AN. Ilmoittautumiset Lontoossa järjestettävään tilaisuuteen ottaa vastaan Sharon McClafferty, puhelin +44 (0) 207 905 5662 tai sähköposti sharon.mcclafferty@abgsc.com.
- Tämä tilinpäätöstiedote on saatavana Internetistä osoitteesta www.nordea.com. Internetistä on saatavana myös tähän tilinpäätöstiedotteeseen liittyvä graafinen esitys ja tietopaketti (fact book).

Yhteyshenkilöt:

Christian Clausen, konsernijohtaja	+46 8 614 7804	
Fredrik Rystedt, konsernin talousjohtaja	+46 8 614 7812	
Johan Ekwall, sijoittajasuhteet	+46 8 614 7852	(tai +46 70 607 92 69)
Kati Tommiska, konserniviestintä	+358 9 165 42320	(tai 050 382 1391)

Tapahtumat

- 2. huhtikuuta 2009 – Varsinainen yhtiökokous
- 29. huhtikuuta 2009 – osavuosikatsaus ensimmäiseltä neljännekseltä
- 21. heinäkuuta 2009 – osavuosikatsaus toiselta neljännekseltä
- 28. lokakuuta 2009 – osavuosikatsaus kolmannelta neljännekseltä

Nordea Bank AB:n (publ) vuosikertomus ja Capital adequacy and risk management Report 2008 (pilari 3) -raportti pyritään julkaisemaan helmikuun lopulla osoitteessa www.nordea.com. Vuosikertomuksen painettu versio on saatavana (englanninkielisenä) maaliskuun alussa.

Tukholma, 10. helmikuuta 2009

Christian Clausen
Konsernijohtaja

Tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet tätä tilinpäätöstiedotetta.

Tämä tiedote julkistetaan myös ruotsiksi, norjaksi, tanskaksi ja englanniksi. Jos erikielisten tekstien välillä on epä johdonmukaisuuksia, englanninkielinen teksti on oikea.

Nordean on julkistettava tässä tiedotteessa annetut tiedot Ruotsissa annetun rahoitusinstrumenteilla käytävää kauppaa koskevan lain (1991:980) ja/tai Ruotsissa annetun arvopaperimarkkinalain (2007:528) mukaisesti. Nämä tiedot on annettu julkistettavaksi 10. helmikuuta 2009 noin klo 8.00 CET.

Tähän tiedotteeseen sisältyy tulevaisuutta koskevia lausuntoja, jotka perustuvat tiettyjä tulevia tapahtumia ja potentiaalista taloudellista kehitystä koskeviin johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Vaikka Nordea uskoo, että tällaisissa tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa ilmaistut odotukset ovat kohtuudella todennäköisiä, niiden toteutumisesta ei voida olla varmoja. Tulokset saattavat siten monesta eri syystä olla huomattavasti erilaisia kuin mitä tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa odotetaan. Olennaisia seikkoja, jotka saattavat aiheuttaa tällaisia eroavaisuuksia Nordean kehityksessä, ovat muun muassa i) makrotalouden kehitys, (ii) kilpailutilanteen muutos ja (iii) korkotason muutos. Tämä ei tarkoita, että Nordea aikoo muuttaa tulevaisuutta koskevia lausuntojaan muutoin kuin lain ja pörssisäännösten vaatimalla tavalla, jos olosuhteet muuttuvat siten, että muutokset ovat tarpeen.

Nordea Bank AB (publ)
Smålandsgatan 17
SE-105 71 Stockholm
www.nordea.com/ir
Puh. +46 8 614 7800
Rekisterinumero 516406-0120